

A 19/51.

Verslag van de bespreking op 8 Juni 1951 op de Afdeling Politie van het Ministerie van Justitie.

Aanwezig:

Mr. , Justitie.
Majoor , Oorlog.
Mr.) Binnenl. Veiligheidsdienst.

De Heer (Alg.Zaken) is verhinderd aanwezig te zijn.

Mr. zegt, dat aanleiding tot deze samenkomst is geweest een bespreking tussen de Secretarissen-Generaal van Justitie en van Algemene Zaken en de Heren en i.v.m. een vraag van Alg. Zaken wat Justitie gedaan had n.a.v. de brief van de Commissie . Deze vraag betrof verscheidene onderwerpen en o.m. welke maatregelen waren genomen met het oog op internering. Daar niet bekend is wie uiteindelijk de opdracht tot internering zal moeten geven, is de bovenkant van de interneringsorganisatie niet klaar te maken. Het tijdstip van internering (bij toestand van verhoogde waakzaamheid, of bij Staat van beleg of op een ander moment) is niet bekend, evenmin wie precies gearresteerd zullen worden. Volgens het huidige ontwerp ter uitvoering van art. 196 G.W. zal Justitie echter de leiding van de kampen krijgen. In verband hiermede kunnen thans reeds verschillende dingen geregeld worden, zodat de man "die op de knop zal drukken" de organisatie klaar zal vinden. Nagegaan moet worden welke categorieën van personen gearresteerd moeten worden en hoeveel personen dit ongeveer zullen zijn; worden deze allen of ten dele naar het buitenland geëvacueerd? Op welke wijze en langs welke wegen. In welke kampen worden zij voorlopig of tot het moment van evacuatie ondergebracht? Als het militair gezag de leiding heeft, wie verricht dan de arrestaties, de politie of het leger?

Maj. zegt, dat gedurende de burgerlijke uitzonderingstoestand Binnenlandse Zaken of met Justitie voor de internering verantwoordelijk is.

Mr. acht deze kwestie, dus wie op de knop drukt, momenteel niet belangrijk. In 1940 hebben de militaire autoriteiten aan de Procureurs-Generaal verzocht de praktische uitvoering van de arrestaties op zich te nemen.

Maj. zegt, dat het militair gezag zelf niet tot arrestaties zal overgaan. Een dergelijk ingrijpen ligt niet op de weg van dit militair gezag, dat sterk zal afwijken van het M.G. zoals dit in 1944/45 heeft bestaan.

Mr. zegt, dat uitgaande van de thans van kracht zijnde wettelijke bepalingen alleen de Staat van beleg aanleiding tot interneringen kan geven. De arrestaties zullen door de politie moeten geschieden. Het grootste deel der te arresteren personen woont in de grote gemeenten. Bij een voorlopige raming van de B.V.D. komt men tot ruim 1300 interneringen van personen, die een functie in een extremistische partij of nevenorganisatie bekleden. Daarnaast zijn er +448 personen, die naar de mening van de B.V.D.-die dus subjectief is- wegens hun anteceden ten of gezindheid, hoewel zij niet tot een extremistische partij horen, voor internering in aanmerking zouden komen. Hieronder zijn o.a. ex-Spanjestridders, eventueel met een radio-opleiding, die dus voor de vijand van belang zouden kunnen zijn.

De Heer deelt mede, dat jaren geleden door hem contact is opgenomen met de Korpschefs van + 60 grote en middelgrote gemeenten, waarbij een opgave is gegeven van besturen, organisaties en verenigingen, wier bestuurders voor internering in aanmerking zouden komen, en bovendien een samenvattende omschrijving welke personen hiernaast gevaarlijk geacht zouden moeten worden. Verzocht is aan de hand van deze gegevens nominatieve lijsten samen te stellen en aan de B.V.D. toe te zenden. 6 grote gemeenten hebben aan dit verzoek voldaan. Het zou in het belang van de plaatselijke politie zijn om deze lijsten op te maken, daar dan volgens uniforme normen op het beslissende ogenblik tot arrestatie kan worden overgegaan. Hoeveel van de te arresteren personen men inderdaad te pakken zal krijgen, zal van de ontwikkeling van de toestand afhangen. Bij deze kwestie van interneringen hebben vele instanties belang: de militaire instanties i.v.m. de oorlogvoering, Binnenlandse Zaken i.v.m. de handhaving van de openbare orde en rust en de B.V.D., die alle personen van belang voor de vijand weg wil hebben.

Mr. merkt op, dat de normen voor arrestatie voor het militaire en het burgerlijke gezag gelijk zullen moeten zijn, anders is dit voor de politie niet uitvoerbaar.

Maj. zegt, dat de arrestatielijsten in beide gevallen gelijkkluidend zullen moeten zijn.

De heer meent, dat het succes van de arrestaties groter zal worden naarmate het Westen beter verdedigd zal kunnen worden, zodat verdragende gevechten in Duitsland geleverd kunnen worden of eventueel een Elbelinie kan worden ingenomen.

Op een vraag van Maj. zegt de Heer dat hij niet verwacht, dat de C.P.N. door Rusland voor een eventuele actie gewaarschuwd zal worden. De C.P.N. is in de ogen van Moskou zo onbelangrijk, dat men zich daarom niet zal bekommeren. Evenmin zal dit het geval zijn in Frankrijk. Rusland heeft daar veel agenten zitten, die wellicht wel gewaarschuwd worden, maar die waarschijnlijk de Franse communistische partij niet

zullen inlichten. Rusland zal het risico niet durven lopen, dat de berichten uitlekken.

Mr. vraagt hoe gehandeld wordt met Russen en andere Oost-Europaanen.

De Heer zegt, dat deze mensen vallen onder de rubriek "Andere personen niet behorende tot de functionarissen van een extremistische partij". Hij wijst er op, dat arrestatie alleen dan zin zal hebben, wanneer afvoering volgt.

Mr. meent, dat afvoeren in grote getale niet nodig zal zijn, wanneer de Elbelinie gehouden wordt en ons land niet bezet wordt. Men zal nu reeds moeten bepalen welke kampen gereserveerd moeten worden.

Volgens Mr. zal met het oog op afvoering een Concentratie der arrestanten in het Westen noodzakelijk zijn.

Mr. wijst er op, dat wanneer de koopvaardijvloot nog hier is, daarmee afgevoerd kan worden.

Maj. geeft in overweging om i.v.m. de evacuatie per vloot overleg te plegen met Mr., Dir.-Generaal van de Scheepvaart. Overleg met andere instanties zal wellicht ook nodig zijn. Beginnen er militaire acties in het binnenland dan zullen de militairen er o.m. voor moeten zorgen, dat het interneringskamp niet ontzet wordt.

Mr. zou eerst provinciegewijs een raming van de te arresteren personen willen hebben en daarna met Mr. overleg willen plegen over de plaats van de kampen i.v.m. eventuele evacuatie der geïnterneerden. Overleg met de evacuatiecommissie, die alle beschikbare gebouwen op kaart heeft, zal daarna noodzakelijk zijn.

Mr. zegt, dat het belangrijkste punt is of men de door de B.V.D. opgestelde categorieën van te arresteren personen aanvaardt.

Mrl vraagt of de politie, die de arrestaties verricht mee geëvacueerd moet worden i.v.m. mogelijke represailles van de zijde van de vijand. Spr. zou hiertegen zijn, daar dit een enorme verzwakking van het politieapparaat zou betekenen.

De Heer acht dit gevaar voor represailles niet groot.

Mr. zou voor de overbrenging naar de Centrale Verzamelplaats politie willen gebruiken, die i.v.m. vroeger verrichte werkzaamheden of beklede functies toch moet verdwijnen. Dit aantal is niet zo groot.

De Heer vraagt welke instantie opdracht geeft tot het verrichten van de voorbereidende werkzaamheden.

Mr. meent, dat deze opdrachten via Binnenlandse Zaken en de Commissarissen der Koningin zouden

Majoor voorziet moeilijkheden bij de afvoer der arrestanten naar het centrale verzamelpunt.

Mr. meent, dat een Centrale instantie al deze puzzles zal moeten oplossen.

Mr. wil eerst de plaats bepalen, waar de arrestanten geconcentreerd moeten worden en de havens waarlangs zij afgevoerd kunnen worden.

De Heer acht het aantal havens, dat voor afvoer beschikbaar is van groot belang.

Majoor merkt op, dat deze havens moeten worden aangewezen door de militaire autoriteiten in overleg met het Dir.Gen. van de Schepvaart.

De Heer zegt, dat de arrestatienormen door de B.V.D. zeer ruim zijn gesteld. N.z.m. zal hieraan door de militaire instanties niets toegevoegd worden.

Mr. vraagt of de militairen voor de transportmiddelen zorgen. In dat geval moeten er maatregelen door de burgemeesters getroffen worden voor vordering van motormaterieel. In de praktijk zullen de vorderingen geschieden door de korpschef van gemeentepolitie en de districtscommandant der Rijkspolitie. Spr. zou de hele organisatie op willen stellen en daarna aan de Ministerraad willen vragen wie aan het hoofd van de organisatie moet staan. Er kan niet gewacht worden tot uiteindelijk beslist is welk departement de leiding krijgt. Op het kritieke moment is er dan niets geregeld.

Mr. meent, dat Binnenlandse Zaken ook bij deze voorbereidende besprekingen aanwezig zou moeten zijn.

Mr. heeft dit besproken met Mr. van Binnenlandse Zaken, die met de opzet accoord ging.

De Heer meent dat bij het intreden van de burgerlijke Staat van beleg Binnenlandse Zaken het beheer over de kampen krijgt.

Mr. antwoordt, dat volgens het huidige ontwerp Binnenlandse Zaken de arrestatie-opdracht geeft, maar Justitie de kampen beheert. Binnenlandse Zaken heeft hiervoor geen apparaat.

Mr. wijst er op, dat de B.V.D. geen executieve/ heeft en er daarom huiverig voor is om thans bij de executieve regeling betrokken te worden.

Mr. zegt, dat volgens het huidige ontwerp Justitie de interneringsopdracht, welke door Binnenlandse Zaken is gegeven, uitvoert. Justitie beschikt over de nodige gevangenen en kampen met personeel. Binnenlandse Zaken heeft alleen maar D U W kampen. Justitie beschikt bovendien over de rijkspolitie. Uit dien hoofde kan de opzet van de kampen en de evacuatie daarom thans door Justitie worden opgezet.

De heer deelt mede, dat afhankelijk van de toestand bij de communisten periodiek vrees voor arrestatie optreedt, hetgeen onderduiken van administraties tengevolge heeft.

Maj. zal met G4 over de havens spreken.
De B.V.D. zal nagaan hoeveel arrestaties er provinciege- wijs ongeveer moeten plaatshebben. Over de individuele arrestaties van anderen dan partijfunctionarissen zal na- der overleg worden gepleegd.

Mr. zal het kaartstelsel van deze laatste cate- gorie te arresteren personen, hetwelk de B.V.D. heeft samengesteld, aan Maj. ter inzage verstrekken. Oor- log kan dan mededelen welke personen men er nog aan zou willen toevoegen.

De vergadering is het er mee eens, dat men er zich op moet instellen, dat het militair gezag de bevoegdheden zal hebben en dat ons land onmiddellijk bij het oorlogs- gebeuren betrokken zal zijn.
Komt er nog een tussenfase dan betekent dit een voordeel en een adempauze.

Mr. merkt op, dat het personeel, hetwelk voor het verrichten van arrestaties beschikbaar is een rol speelt bij het aantal arrestaties, dat men kan uitvoeren, daar de arrestaties zoveel mogelijk op hetzelfde moment moeten plaats vinden. De lijst der 448 niet aangesloten extremisten wisselt voortdurend. Hieronder zijn vele per- sonen van wie daden van sabotage en Contraspionnage ge- vreesd moeten worden.

Mr. zou op deze mensen toezicht willen laten hou- den door de rijksrecherche. Men zal moeten nagaan, met wie zij omgaan, op welke adressen zij veel verblijven en waar zij dus wellicht zullen onderduiken.
Door de Commissaris der Koningin kan in overleg met Bin- nenlandse Zaken opdracht worden gegeven aan de burgemees- ters om een lijst van deze personen op te maken. Deze lijst zou door tussenkomst van de Procureurs-Generaal aan de rijksrecherche kunnen worden verstrekt.

De Heer acht dit een gelukkige manier om de rijksrecherche actief bij het BVD werk in te schakelen. De moeilijkheid bij het inschakelen van de rijksrecherche is steeds, dat de B.V.D. voor de lokale onderzoeken de vas- te verbindingen heeft, zodat er op dit gebied niet veel voor de rijksrecherche te doen valt. De politie heeft ook de lijsten van de te arresteren partijfunctionarissen. Ook deze lijsten zouden aan de rijksrecherche kunnen worden doorgegeven.

Nadat nogmaals gereceptituleerd is, dat de B.V.D. zal doen nagaan hoeveel arrestaties er per provincie moeten plaats hebben en het kaartstelsel van te arresteren indi- viduele personen aan Maj. zal doen toekomen, ter- wijl Maj. met G4 overleg zal plegen omtrent de evacuatiehavens, sluit Mr. de vergadering. Wanneer nadere gegevens verzameld zijn, zal men opnieuw samenko- men.

N O T A d.d. 8.6.51

VAN PH.AGD

AAN HPZ.

Naar afleiding van Uw d.d. 7.6.51 gestelde vragen

inzake :

- A. Arrestatie en evacuatie van ongewenste personen en
- B. Samenstelling van een black-list ten dienste van een op te richten censuurdienst,

heb ik de eer U dienaangaande enkele opmerkingen te doen toekomen.

A. ARRESTATIE EN EVACUATIE VAN ONGEWENSTE PERSONEN.

Onderstaand enkele vragen die m.i. beantwoording behoeven.

1. Welke personen of groepen van personen dienen als ongewenst te worden beschouwd.
2. Hoe worden de namen van deze personen verkregen en geregistreed.
3. Wie van deze ongewenste personen komen voor arrestatie in aanmerking en in welke volgorde.
4. Wie zal de arrestatie verrichten.
5. Waar worden deze arrestanten ondergebracht en door wie bewaakt.
6. Wie van deze personen komen voor evacuatie in aanmerking en in welke volgorde.

Voor zover mogelijk volgen hieronder enkele opmerkingen n.a.v. bovenstaande vragen.

- ad 1. De Afdelingshoofden dienen de voor arrestatie en eventueel evacuatie in aanmerking komende personen of groepen van personen aan te wijzen.

ad 2. De namen van deze personen kunnen verkregen worden via

- a. Handkaartsysteem van de case-officers
- b. Onderwerpscode in samenwerking met kartotheek
- c. Gegevens I.D.'s.

Registratie centraal door ACD te doen verzorgen (zie ad. 3).

Deze registratie zal vermoedelijk dienen te geschieden :

- I   alphabetisch
- II Groeps/partij wijze (met behulp van code)
- III Per gemeente van inwoning.

ad 3. Zelfs indien alle i.v.m. dit object geregistreeerde personen voor arrestatie en evacuatie in aanmerking komen, zal het gewenst zijn een volgorde van belangrijkheid te bepalen. Bij arrestatie en evacuatie kan met deze volgorde rekening gehouden moeten worden. Indien enige volgorde nodig blijkt, zal ook hiermede met de registratie rekening gehouden dienen te worden.

ad 4. Het zal niet mogelijk zijn de arrestatie vanuit een punt centraal te doen geschieden. Decentralisatie via de I.D.'s lijkt mij noodzakelijk. Aan de hand van de gegeven aanwijzingen kan de I.D. (geassisteerd door Politie, Kon.Marechaussee of Militairen) de arrestaties verrichten.

De centraal verzamelde gegevens dienen dus ook over de politiekorpsen te worden gedecentraliseerd. Hierdoor ontstaat tevens de mogelijkheid om de d.z. verzamelde gegevens te verifiëren met de I.D. gegevens, hetgeen de volledigheid slechts ten goede kan komen. Het lijkt mij op deze wijze mogelijk de arrestaties op grote schaal gelijktijdig te kunnen verrichten, hetgeen met de kans op onderduiken nodig zal zijn.

ad 5. In verband met een mogelijke evacuatie zullen de arrestanten onmiddellijk getransporteerd moeten worden naar de vertrekhaven(s). In de vertrekhaven(s) kunnen loddsen ingericht

worden tot interneringskamp.

- ad 6. Naar volgorde van belangrijkheid (ad punt 3) zal de evacuatie dan op elk gewild tijdstip eenvoudig kunnen geschieden.

OPMERKING

In dit verband wordt verwezen naar CO 107428; uit dit CO blijkt ongeveer de vooroorlogse opvatting over dit probleem. CO 107428 gaat hierbij.

B. SAMENSTELLEN VAN EEN BLACKLISTTEN DIENSTE VAN EEN OP TE RICHTEN CENSUURDIENST.

Door H.ACD werd bij nota d.d. 18.9.50 een voorstel aan de Afdelingshoofden gezonden om tot verbetering van de administratieve coordinatie te geraken. Aan de hand hiervan zijn enkele besprekingen gehouden, doch tastbaar resultaat werd nogt niet bereikt.

De in punt 5 b en c van de nota d.d. 18.9.50 genoemde "Zwarte lijst" en het "code systeem" komen vrijwel overeen met de in deze nota onder A ad 2 genoemde systemen.

Indien wordt overgegaan tot vorming van deze systemen lijkt het mij gelijk in de laatste alinea van pag.1 van de nota d.d. 18.9.50 reeds werd gezegd - vrij eenvoudig om op korte termijn een censuur-waaklij samen te stellen.

OPMERKING

Naar mijn mening zal echter een censuurlijst niet die resultaten afwerpen, die men er wellicht van verwacht. Zodra een censurdienst wordt opgericht zal dit de tegenstander niet onbekend blijven. Personen die in aanmerking komen voor de censuur zullen begrijpen (of al gauw ervaren) dat hun post gecensureerd zal worden (of wordt). Het lijkt mij vanzelfsprekend dat men met aan ons onbekende postadressen zal gaan werken, terwijl of de enveloppen geen, of een valse afzender zullen bevatten.

Een verplichting om alle binnenlandse post, alsmede de voor het buitenland bestemde post in ongesloten toestand ter verzending aan te bieden zou censuur wellicht ten goede komen. De censuurdienst kan dan aan de hand van steekproeven, algehele controle, of aan de hand van de black-list censuur uitoefenen. Op deze manier kan de tegenstander moeilijk nagaan of al dan niet censuur is toegepast. Voor de aflevering door de PTT kunnen de enveloppen allen met een censuur plakzegel gesloten worden. Post uit het buitenland zal zonder meer gecensureerd moeten worden (afgezien van het feit dat in het buitenland ook al reeds censuur is toegepast).

Tenslotte is mijn mening, dat werkelijke tegenstanders in spannende tijden stellig hun post niet via de PTT zullen verzenden, zodat m.i. het nuttig effect van de censuurdienst niet van die kant zal moeten komen.

's-Gravenhage, 8 Juni 1951

PH.AGD

N O T A

AAN: P-HBVD
VAN: HC

Betr.: arrestatie-lijst

De ingevolge Uw mondelinge opdracht
door C opgemaakte arrestatie-lijst bevat 448 namen.

6/6-51

h.

Notitie voor PHBVD

Verslag bespreking PHBVD en SB met Majoor v.d. Generale Staf op Donderdag 17 Mei 1951 te 15.00 uur op Javastraat 68.

- het bevel*
1. Als uitgangspunt bij deze bespreking wordt aangenomen, dat, zolang de "Burgerlijke Staat van Beleg" geen kracht van wet heeft bekomen, slechts rekening wordt gehouden met de Militaire Staat van Oorlog/Beleg;
  2. Het aantal eventueel te arresteren personen wordt door PHBVD, op grond van terzake ontvangen gegevens, op een maximum van 1867 begroot. Vermoedelijk zal dat getal in werkelijkheid belangrijk lager zijn. Aan de Maj. zal, voor persoonlijk gebruik, een regionaal overzicht worden toegezonden;
  3. Vastgesteld wordt, dat de opdracht tot arrestatie een militaire aangelegenheid zal zijn, evenals de bewaking en het transport;
  4. Besproken wordt langs welke kanalen de opdracht van de Militaire Bevelhebber aan de Burgemeesters zal worden doorgegeven. Majoor acht de militaire weg te omslachtig en tijdrovend. In het bijzonder in dit geval dient te worden gestreefd naar een druk-op-de-knop-systeem. Daartoe dient een centrale figuur in de top van de politieorganisatie te worden gevonden. Gedacht wordt aan Minister of het Hoofd van het Bureau Openbare Orde en Veiligheid. Majoor zal terzake contact opnemen met de Heer van _____.
  5. Vrijwel onoplosbaar blijkt het vraagstuk van het afvoeren der I.D.'s met hun gezinnen. Hoewel het I.D.-personeel zelf, mits in uniform gekleed, zou kunnen worden ingeschakeld bij de bewaking der arrestanten en, voorzien van de nodige papieren, aldus mede zou kunnen worden afgevoerd, de gezinnen zouden zich hierbij nimmer kunnen aansluiten. Deze dienen dus, eventueel met het resterend deel van het ID-personeel, bij afzonderlijke operatie te worden afgevoerd. De Majoor zal zich in verbinding stellen met de Heer _____, aangezien deze evacuatie een onderdeel vormt van het algemene plan en het geen zin heeft maatregelen voor te bereiden, voordat daartoe een opdracht door de bevoegde instanties is gegeven.
  6. Het ID-personeel, waarvan hier sprake is, telt netto 304 hoofden, waarbij, in een verhouding van 1 : 3, op ongeveer 900 gezinsleden dient te worden gerekend. Totaal telt deze groep dus ± 1200 personen.
  7. Besloten wordt, zodra de Majoor de nadere informaties, bedoeld in de punten 5 en 6 heeft verkregen, opnieuw bijeen te komen en daarbij ook G2 in het overleg te betrekken.

Opgemaakt in 3 exemplaren

Ex.no. 1 bij PHBVD

Ex.no. 2) bij SB

Ex.no. 3)

SB

#18-5-1951.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

POSTADRES: BINNENHOF 19 - 'S-GRAVENHAGE

ACD/	1125450
Dupl.	-
Datum:	19 JAN. 1973
Bijl.:	-

BV
Aan

23/10/72
het Hoofd van de Binnenlandse
Veiligheidsdienst,
President Kennedylaan 25,
's-Gravenhage.

Bijlagen:

Uw brief van: 31 oktober 1972, Departementsonderdeel: D.G. O.O.V.,
nr. 1114007 (zeer geheim) Directie Politie, Afd. Openbare Orde
Nr. U9412

Onderwerp: Operatie Porselein 1973. 's-Gravenhage, 18 januari 1973.

Ten antwoord op Uw brief nr. 1114007 van 31 oktober 1972, met be-
trekking tot bovenvermeld onderwerp, deel ik U mede, dat Uw daarin ver-
vatte voorstellen omtrent de samenstelling der naamlijsten met catego-
rie-indeling en de opgave van panden mijn instemming hebben.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Nr. 897
=====

Beverwijk, 28-8-74

Aan: De Heer Hoofd BVD te Den Haag
t.a.v.

Betreft: "OPERATIE PORSELEIN".

Bericht op: Uw schrijven Nr. 950.267,
d.d. 31-3-1969.

Naar aanleiding van Uw bovenvermeld schrijven
wordt U het volgende bericht:

A - PERSOONSSTATEN:

De huidig in bezit zijnde persoonsstaten dateren
van de periode 1972-1973.

Voor de periode 1973-1974 zijn dergelijke staten
niet ontvangen, zodat wordt aangenomen dat dezelfde
staten nog van kracht zijn.

Indien deze ook van kracht blijven voor de a.s.
periode 1974-1975, zou dit gaarne van U worden vernomen.

B - NORMENOMSCHRIJVING:

Bij de Categorie-opgave, onder III, nr. 8, zijn
vermeld:
"andere politiek-extremistische figuren, die
voldoen aan het algemeen criterium".

Dezwerzijds zou gaarne worden vernomen of onder
deze categorie ook niet de belangrijkste Spaanse
PCE-bestuurders uit het Wmondgebied (en mogelijk
elders) gerekend moeten worden.

Voornoemde categorie-aanduiding is de enige waarin
GEEN onderscheid is gemaakt tussen Nederlandse en
buitenlandse "links-extremisten".

Eventueel in aanmerking komende Spanjaarden voor
deze rubriek, die woonachtig zijn te Beverwijk óf
Heemskerk, zijn bij de betrokken afdeling van Uw
dienst bekend. (Zie: Normentoelichting, punt 5.)

C - NORMENTOELICHTING + PUNT 8:

Alhier wordt nog beschikt over de Operatiestaat van
te Heemskerk.

De GP-Heemskerk beschikt per 1-1-74 over een zelf-
standig commando en thans ook over een eigen ID.
U wordt daarom voorgesteld bij Uw jaarlijks controle-
bezoek bedoelde staat onder beheer van de ID-Heemskerk
te stellen.

ID.

*De Heer Hoofd BVD 29/8/74
aangegeven dat we momenteel
niet de lijst beschikken en dat we
bij ons Bureau wachtlijst hebben, of deze
lijst terug komen*

28/8/74

*Overeenkomen dat geen
Spanjaarden in aanmerking
komen voor plaatsing op de
Porselein lijst.*

*HRB/SW
22/10/74*

*lijst van Heemskerk
in genomen*

Ex.nr. 2.
(Dit exemplaar bestaat
uit 2 blz.).

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken
te
's-GR A V E N H A G E.

6. bijl.1 : 2 blz.
bijl.2 : 2 blz.
bijl.3 : 12 blz.
bijl.4 : 72 blz.
bijl.5 : 4 blz.
XXXXXXXXX bijl.6 : 1 blz.

11114007. ten rechte 1114007

31 oktober 1972.

Operatie PORSELEIN
(1972/1973).

In verband met de jaarlijkse herziening van de operatie
PORSELEIN heb ik de eer Uwe Excellentie hierbij aan te bieden:

1. een opgave van personen die naar mijn mening van de bestaande
lijst (1971/1972) kunnen worden afgevoerd (bijlage 1).
2. een opgave van personen die volgens de aangelegde criteria dit
jaar voor opname in aanmerking komen (bijlage 2).
3. een nominatieve alfabetische landelijke opgave, zoals dese
luit na verwerking van de onder 1 en 2 bedoelde wijzigingen
(bijlage 3).
4. nominatieve opgaven per gemeente, c.q. per district van de
Rijkspolitie gerangschikt per provincie (bijlage 4).
5. een overzicht van de totalen:
  - a. per gemeente, gerangschikt per provincie, waarbij een onder-
verdeling is gemaakt in:
    - a 1: mannen en vrouwen
    - a 2: art. 24 Wet B.B.B.G. en art. 57 Oorlogswet (B en C)
  - b. per provincie, waarbij een vergelijking is gemaakt met de tota-
len van de oude lijst, alsmede het landelijke totaal oud en
nieuw.
(bijlage 5)

6. een opgave van de belangrijkste in Amsterdam bij de CPN en bij de Vereniging Nederland-USSR in gebruik zijnde panden, onderverdeeld in twee categorieën t.w.:
- a. Categorie I, gebaseerd op de artikelen 22 en 23 Wet B.B.B.G.
  - b. Categorie II, gebaseerd op de artikelen 54 en 55 Oorlogswet voor Nederland.
- (Bijlage 6).

Vergeleken met de opgave 1971/1972 heeft deze lijst enige belangrijke wijzigingen ondergaan. Tot op heden werden alleen die gebouwen opgenomen waartegen maatregelen genomen dienden te worden bij de inwerking treding van de burgerlijke uitzonderings-toestand (CPN).

Thans lijkt het wenselijk ook enkele gebouwen op te nemen waartegen eerst maatregelen dienen te worden genomen bij de inwerking treding van de staat van beleg (Vereniging Nederland-USSR).

De meeste van de voorheen in de prioriteitsgroepen II en III geplaatste gebouwen konden vervallen.

Met de chefs van de betreffende Gemeentepolitie-korpsen en de districtcommandanten van de Rijkspolitie werd terzake de in hun amtsgebied woonachtige PORSELEIN-figuren (sub. 4) reeds overeenstemming bereikt.

Gaarne verneem ik of U kunt instemmen met de voorgestelde wijzigingen.

HET HOOFD VAN DE DIENST

drs.

BV C.K.
Delen BVO.

OPERATIE PORSELEIN

Overzicht van het aantal veiligheidsverdachten in de perioden 1969/1970 tot en met 1972/1973, gerangschikt naar de normen.

	Norm	1969/1970	1970/1971	1971/1972	1972/1973
art.24	1	36	35	36	38
Wet BGG	2	11	8	6	6
	3	64	66	61	54
	4	13	8	9	7
	5	11	11	20	<u>21</u>
	6	12	12	10	8
	7	5	3	-	-
	8	8	11	12	<u>13</u>
art.57					
Oorlogswet	B	21	26	29	<u>32</u>
van	C	16	14	15	13
Nederland					
		197	194	198	192

Blz. 1 van ex.nr. 2.

OVERZICHT OPERATIE PORSELEIN 1972/1973Provincie Groningen

<u>Gemeente</u>	<u>M</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Beerta	2	-	-	-	-	-	2
Groningen	3	2	-	-	-	1	6
Hoogezand-Sappemeer	-	-	1	-	-	-	1
Scheemda	1	-	-	-	-	-	1
	<u>6</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	<u>10</u>

Provincie Friesland

<u>Gemeente</u>	<u>M</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Leeuwarden	-	-	-	1	-	-	1
Sneek	1	-	-	-	-	-	1
Weststellingwerf	1	-	-	-	-	-	1
	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3</u>

Provincie Drenthe

<u>Gemeente</u>	<u>M</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Emmen	2	-	-	-	-	-	2
Hoogeveen	1	-	-	-	-	-	1
	<u>3</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3</u>

Provincie Overijssel

<u>Gemeente</u>	<u>M</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Deventer	2	1	-	-	-	-	3
Enschede	2	-	-	-	-	-	2
	<u>4</u>	<u>1</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5</u>

Provincie Gelderland

<u>Gemeente</u>	<u>M</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Apeldoorn	-	-	1	-	-	-	1
Arnhem	1	-	-	-	-	-	1
Hatter	1	-	-	-	-	-	1
Nijmegen	3	-	-	-	-	-	3
Zutphen	1	-	-	-	-	-	1
	<u>6</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>7</u>

Provincie Utrecht

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Amersfoort	2	-	-	-	-	-	2
Utrecht	4	3	-	-	-	-	7
	6	3	-	-	-	-	9

Provincie N.-Holland

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Alkmaar	1	1	-	-	-	-	2
Amsterdam	57	21	-	3	3	-	84
Assendelft	-	1	-	-	-	-	1
Bergen	-	1	-	-	-	-	1
Beverwijk	1	-	-	-	-	1	2
Castricum	1	-	-	-	-	-	1
Enkhuizen	1	-	-	-	-	-	1
Haarlem	3	-	-	2	-	-	5
Haarlemmermeer	-	1	-	-	-	1	2
Heemskerk	1	-	-	-	-	-	1
Hoorn	1	-	-	-	-	-	1
Koog a/d Zaan	2	-	-	-	-	-	2
Krommenie	2	1	-	-	-	-	3
Langedijk	1	-	-	-	-	-	1
Medemblik	1	-	-	-	-	-	1
Purmerend	1	-	-	-	-	-	1
Velsen	1	-	-	-	-	-	1
Wognum	1	-	-	-	-	-	1
Wormerveer	2	-	-	-	-	-	2
Zaandam	3	1	-	-	-	-	4
	80	27	-	5	3	2	117

Provincie Z.-Holland

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Dordrecht	-	-	-	-	-	1	1
's-Gravenhage	6	-	1	1	-	1	9
Leiden	-	-	1	-	-	-	1
Leiderdorp	1	-	-	-	-	-	1
Rockanje	-	-	1	-	-	-	1
Rotterdam	17	1	-	1	-	-	19
Schiedam	-	-	-	1	-	-	1
	24	1	3	3	-	2	33

Provincie Zeeland

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Vlissingen	2	-	-	-	-	-	2
	2	-	-	-	-	-	2

Provincie Noord-Brabant

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>B</u>	<u>art.57 C</u>	<u>art.24</u>	<u>B</u>	<u>art.57 C</u>	
Breda	3	-	-	-	-	-	3
Eindhoven	7	-	-	-	-	-	7
Geldrop	1	-	-	-	-	-	1
Helmond	1	-	-	-	-	-	1
Tilburg	1	-	-	-	-	-	1
	<u>13</u>	-	-	-	-	-	<u>13</u>

Provincie Limburg

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>B</u>	<u>art.57 C</u>	<u>art.24</u>	<u>B</u>	<u>art.57 C</u>	
Brunssum	1	-	1	-	-	-	2
Heerlen	3	-	-	-	-	1	4
Maastricht	-	-	-	-	-	1	1
	<u>4</u>	-	<u>1</u>	-	-	<u>2</u>	<u>7</u>
<u>Woon- en verblijf- plaats onbekend</u>	1	-	-	-	-	-	1
	<u>1</u>	-	-	-	-	-	<u>1</u>

Blz. 4 van ex.nr. 2.

Totaal over geheel Nederland

	<u>Lijst 1971/1972</u>	<u>Lijst 1972/1973</u>
Groningen	10	10
Friesland	3	3
Drenthe	3	3
Overijssel	5	5
Gelderland	6	7
Utrecht	6	9
Noord Holland	120	117
Zuid Holland	34	33
Zeeland	2	2
Noord Brabant	14	13
Limburg	8	7
Onbekend	-	1
	<u>211</u>	<u>210</u>
	=====	=====

Dubbele plaatsingen

Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Haarlem	3
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Deventer	2
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Groningen	2
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Alkmaar	1
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Amersfoort	1
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Assendelft	1
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Bergen (N.H.)	1
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Haarlemmermeer	1
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Koog a/d Zaan	1
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Wormerveer	1
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Zaandam	1
Personen opgenomen onder Eindhoven en onder Breda	2
Personen opgenomen onder Eindhoven en onder Utrecht	1
	<u>18</u>

Totaal Generaal 1972/1973 192
=====

Ex.nr. 2
(Dit exemplaar bestaat uit
2 blz.)

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken
te
's - G r a v e n h a g e

6 bijl. 1 : 3 blz.
bijl. 2 : 3 blz.
bijl. 3 : 12 blz.
bijl. 4 : 73 blz.
bijl. 5 : 4 blz.
bijl. 6 : 2 blz.

1.061.311

Operatie PORSELEIN
(1971/1972)

22 oktober 1971.

In verband met de jaarlijkse herziening van de operatie Porselein heb ik de eer Uwe Excellentie hierbij aan te bieden:

1. een opgave van de personen die naar mijn mening van de bestaande lijst (1970/1971) kunnen worden afgevoerd;
2. een opgave van de personen die volgens de aangelegde criteria dit jaar voor opname in aanmerking komen;
3. een nominatieve alfabetische landelijke opgave zoals deze luidt na verwerking van de onder 1 en 2 bedoelde wijzigingen;
4. nominatieve opgaven per gemeente, c.q. per district van de Rijkspolitie, gerangschikt per provincie;
5. een overzicht van de totalen:
  - a. per gemeente, gerangschikt per provincie, waarbij een onderverdeling is gemaakt in:
    - a 1 mannen en vrouwen
    - a 2 art. 24 Wet B.B.B.G. en art. 57 Oorlogswet (B en C)
  - b. per provincie, waarbij een vergelijking is gemaakt met de totalen van de oude lijst, alsmede het landelijke totaal oud en nieuw;

6. een opgave van de belangrijkste in Amsterdam bij de CPN en haar hulporganisaties in gebruik zijnde panden, onderverdeeld in drie groepen van prioriteit.

Met de chefs van de betreffende Gemeentepolitiekorpsen en de districtscommandanten van de Rijkspolitie werd terzake de in hun ambtsgebied woonachtige Porselein-figuren (sub. 4) reeds overeenstemming bereikt.

Gaarne verneem ik of U kunt instemmen met de voorgestelde wijzigingen (sub. 1 en 2), waarna ik U de benodigde 11 exemplaren van de nominatieve opgave (sub. 3) t.b.v. de Commissarissen der Koningin, benevens een exemplaar van de Amsterdamse gebouwenlijst (sub. 6) bestemd voor de Commissaris der Koningin in de Provincie Noord-Holland, zal doen toekomen.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Ex. bestemd voor Mr.

Em. no. 2.

6/9/71
3/1/71
H. van - LK
K. van - LK
K. van - LK
K. van - LK
K. van - LK
K. van - LK
K. van - LK
K. van - LK
K. van - LK
K. van - LK

AAJ: het Hoofd van de Hoofdafdeling Politie.

Betreft Operatie Porselein.

Bij een bespreking, die de Minister en de Secretaris-Generaal op 24 augustus jl. hadden met de leiding van de BVD, heeft Drs. er de aandacht op gevestigd, dat de beveiliging van de operatie Porselein de voorkeur er naar doet uitgaan de stukken niet te zeer te spreiden en deze daarom niet langer bij de burgemeesters te deponeren.

Het neerleggen van de stukken bij de Commissarissen der Koningin lijkt voldoende zekerheid te bieden voor een prompte actie wanneer deze onverhoopt nodig zou zijn. De Minister zal deze aangelegenheid in de eerstkomende vergadering met de CndI ter sprake brengen, waarna de Directie O. O. en V. de uitvoering van de genomen beslissing ter hand kan nemen.

De Heer Secretaris-Generaal verzocht mij U te vragen over deze kwestie een nota voor de Minister gereed te maken t.b.v. de CdK-vergadering op 23 september a.s.

Aangezien mij bekend was, dat de Heer bezig is aan een nota over deze materie, heb ik hem onderhands reeds in kennis gesteld met de vraag van de Heer Günther.

. 2-9-'71.

RENNENLANDSE ZAKEN
Kabinet
Inzake
- 7 SER. 1971
Aan de 5537

Telef. conf. 114
Dit stuk kan bij Porselein shall
geborg worden.
30/9/71

Blz. 1 van ex.nr. 2

OVERZICHT OPERATIE PORSELEIN 1971/1972Provincie Groningen

<u>Gemeente</u>	M			Vr.			<u>Totaa</u>
	art.24	art.57		art.24	art.57		
		B	C		B	C	
Beerta	2	-	-	-	-	-	2
Finstervolde	1	-	-	-	-	-	1
Groningen	3	2	-	-	-	1	6
Hoogezand-Sappemeer	-	-	1	-	-	-	1
	6	2	1	-	-	1	10

Provincie Friesland

<u>Gemeente</u>	M			Vr.			<u>Totaa</u>
	art.24	art.57		art.24	art.57		
		B	C		B	C	
Leeuwarden	-	-	-	1	-	-	1
Sneek	1	-	-	-	-	-	1
Weststellingwerf	1	-	-	-	-	-	1
	2	-	-	1	-	-	3

Provincie Drente

<u>Gemeente</u>	M			Vr.			<u>Totaa</u>
	art.24	art.57		art.24	art.57		
		B	C		B	C	
Emmen	2	-	-	-	-	-	2
Hoogeveen	1	-	-	-	-	-	1
	3	-	-	-	-	-	3

Provincie Overijssel

<u>Gemeente</u>	M			Vr.			<u>Totaa</u>
	art.24	art.57		art.24	art.57		
		B	C		B	C	
Deventer	2	1	-	-	-	-	3
Enschede	2	-	-	-	-	-	2
	4	1	-	-	-	-	5

Provincie Gelderland

<u>Gemeente</u>	M.			Vr.			Totaal
	art.24	art.57		art.24	art.57		
		B	C		B	C	
Apeldoorn	-	-	1	-	-	-	1
Arnhem	1	-	-	-	-	-	1
Hatter	1	-	-	-	-	-	1
Nijmegen	2	-	-	-	-	-	2
Zutphen	1	-	-	-	-	-	1
	5	-	1	-	-	-	6

Provincie Utrecht

<u>Gemeente</u>	M.			Vr.			Totaal
	art.24	art.57		art.24	art.57		
		B	C		B	C	
Amersfoort	2	-	-	-	-	-	2
Utrecht	2	2	-	-	-	-	4
	4	2	-	-	-	-	6

Provincie Noord-Holland

<u>Gemeente</u>	M.			Vr.			Totaal
	art.24	art.57		art.24	art.57		
		B	C		B	C	
Alkmaar	1	1	-	-	-	-	2
Amsterdam	60	19	~~3~~	3	3	1	86
Assendelft	-	1	-	-	-	-	1
Bergen	-	1	-	-	-	-	1
Beverwijk	1	-	-	-	-	1	2
Castricum	1	-	-	-	-	-	1
Enkhuizen	1	-	-	-	-	-	1
Haarlem	3	-	-	2	-	-	5
Haarlemmermeer	-	-	-	-	-	1	1
Heemskerk	1	-	-	-	-	-	1
Hilversum	2	-	-	-	-	-	2
Hoorn	1	-	-	-	-	-	1
Koog a/d Zaan	2	-	-	-	-	-	2
Krommenie	1	1	-	-	-	-	2
Langedijk	1	-	-	-	-	-	1
Medemblik	1	-	-	-	-	-	1
Purmerend	1	-	-	-	-	-	1
Velsen	1	-	-	-	-	-	1
Weesp	1	-	-	-	-	-	1
Wormer	1	-	-	-	-	-	1
Wormerveer	2	-	-	-	-	-	2
Zaandam	4	-	-	-	-	-	4
	86	23	3	5	-	3	120

Provincie Zuid-Holland

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u> B C		<u>art.24</u>	<u>art.57</u> B C		
Berkel en Rodenrijs	-	-	-	-	-	1 ✓	1
Dordrecht	-	-	-	-	-	1 ✓	1
's-Gravenhage	5	-	2 ✓	1	-	1 ✓	9
Leiden	-	1	-	-	-	-	1
Leiderdorp	1	-	-	-	-	-	1
Rockanje	-	-	1	-	-	-	1
Rotterdam	18	-	-	1	-	-	19
Schiedam	1	-	-	-	-	-	1
	<u>25</u>	<u>1</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>3</u>	<u>34</u>

Provincie Zeeland

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u> B C		<u>art.24</u>	<u>art.57</u> B C		
Vlissingen	2	-	-	-	-	-	2
	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2</u>

Provincie Noord-Brabant

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u> B C		<u>art.24</u>	<u>art.57</u> B C		
Breda	3	-	-	-	-	-	3
Eindhoven	7	-	-	-	-	-	7
Geldrop	1	-	-	-	-	-	1
Helmond	1	-	-	-	-	-	1
Tilburg	2	-	-	-	-	-	2
	<u>14</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>14</u>

Provincie Limburg

<u>Gemeente</u>	<u>M.</u>			<u>Vr.</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u> B C		<u>art.24</u>	<u>art.57</u> B C		
Brunssum	1	-	1 ✓	-	-	-	2
Heerlen	3	-	-	-	-	1 ✓	4
Maastricht	-	-	1 ✓	-	-	1	2
	<u>4</u>	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>8</u>

Totaal over geheel Nederland

	<u>Oude Lijst</u>	<u>Nieuwe Lijst</u>
Groningen	10	10
Friesland	3	3
Drente	4	3
Overijssel	5	5
Gelderland	8	6
Utrecht	9	6
Noord-Holland	125	120
Zuid-Holland	29	34
Zeeland	2	2
Noord-Brabant	4	14
Limburg	7	8
	<hr/>	<hr/>
	206	211
	=====	=====

Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Haarlem	3
Personen opgenomen onder Amsterdam en onder Groningen	2
Persoon opgenomen onder Amsterdam en onder Amersfoort	1
Persoon opgenomen onder Amsterdam en onder Assendelft	1
Persoon opgenomen onder Amsterdam en onder Bergen	1
Persoon opgenomen onder Amsterdam en onder Deventer	1
Persoon opgenomen onder Amsterdam en onder Dordrecht	1
Persoon opgenomen onder Amsterdam en onder Koog a/d Zaan	1
Persoon opgenomen onder Amsterdam en onder Zaandam	1
Persoon opgenomen onder Breda en onder Eindhoven	1
	<hr/>
	13

Totaal Generaal

198

=====

OPERATIE PORSELEIN1971/1972GEBOUWEN IN GEBRUIK BIJ DE CPN EN HAAR HULPORGANISATIES
TE AMSTERDAMGroep I

- Keizersgracht 324 - Gebouw Felix Meritis, waarin o.m. gevestigd:
CPN-Partijbestuur
CPN-Partijbureau
Stichting Bepenak
Redactie en administratie "De Waarheid"
Cultureel Zalen Centrum "Felix Meritis".
- Prinsengracht 471-473 - Drukkerij Dijkman & Co.
- Elandsstraat 147, 169-173 - Drukkerij Heiermann & Co.
- Lijnbaanstraat 6 A - Personeelsingang Drukkerij Heiermann & Co.
- 1e van der Helststraat 21 - CPN-districtsbestuur.
CPN-districtskantoor.
- 1e van der Helststraat 25 - CPN-adviesbureau + Waarheid-winkel.

Groep II

- Nieuwe Keizersgracht 61 - Bureau "Centrum van propaganda voor eenheid en klassenstrijd",
Bureau Rechtsbijstand voor alle arbeiders.
ABWB.
Hoofdbestuur en districtsbestuur ANL
- Leidsestraat 25
Leidsestraat 25 A - Boekhandel en Uitgeverij "Pegasus".
- Prinsengracht 840 - I.P.S.O.

Groep III

- Keizersgracht 427 - Hoofdbestuur NVB.
- Blankenstraat 14 - Waarheid-agentschap.
- Rhijnvis Feithstraat 28 - Centrale opslagplaats
"Pegasus".
- Pieter Langendijkstraat 17 - NVB-gewest Amsterdam.

Ex. 2

(Dit exemplaar bestaat uit
2 blz.)

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken
te

'S-GRAVENHAGE.

5   bijl. 1 : 4 blz. ✓
      bijl. 2 : 4 blz. ✓
      bijl. 3 : 28 blz. ✓
* bijl. 4 : 105 blz. ✓
      bijl. 5 : 3 blz.

52

Operatie DIEPVRIES
(1965/1966)

13 december 1965.

Als bijlagen bij dit schrijven heb ik de eer Uwe Excellentie, zulks naar aanleiding van de jaarlijkse herziening van de operatie DIEPVRIES, hierbij aan te bieden:

- / 1e. een opgave van de personen welke m.i. van de bestaande lijst kunnen worden afgevoerd;
- / 2e. een opgave van de personen welke m.i. dit jaar voor het eerst voor opname in aanmerking komen;
- / 3e. een nominatieve alfabetische, landelijke opgave, zoals deze luidt na verwerking van de veranderingen tengevolge van de opgaven ad 1e en 2e;
- * 4e. nominatieve opgaven per gemeente, c.q. per district van de Rijkspolitie, gerangschikt per provincie;
- / 5e. een overzicht van de totalen:
  - a. per gemeente, c.q. district van de Rijkspolitie, gerangschikt per provincie;
  - b. per provincie;
alsmede het landelijk totaal zowel voor de oude als voor de nieuwe vast te stellen lijst.

In de bijlage ad 3e zijn sommige namen aangekruist volgens onderstaande sleutel:

X = nieuw opgevoerd
X = normwijziging
X = adreswijziging

Behoort bij brief nr. 52, dd. 13 december 1965.

Met de chefs van de betreffende Gemeente-politiekorpsen en de districts-commandanten van de Rijkspolitie werd ter zake van de nieuwe lijsten (sub 4e) reeds overeenstemming bereikt.

Wanneer U kunt instemmen met de voorgestelde wijzigingen, zal ik dit gaarne vernemen, waarna ik U de benodigde 11 exemplare van de nominatieve opgave (sub 3e) ten behoeve van de Commissarissen van de Koningin zal doen toekomen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Ex. 1 min. v. Bira
En 2 archiefex. BVO.

* Ex. 3 van bijl. 4 i.o.m. BVO op 18-1-77 door ACD/PA vernietigd.
(Al eerder ex. 2 van 13 blz. van gem. Asd.)

Oversicht Operatie Diepvries 1964/1965

<u>Provincie Groningen:</u>	Totaal 18	w.o. 3 C-gevallen		
Groningen	6			
Hoogezand-Sappemeer	3		: C-gevallen	
Onstwedde	1			
RP/Winschoten	8		: Beerta	2
			Finsterwolde	5
			Muntendam	1
<u>Provincie Friesland:</u>	Totaal 9			
Heerenveen	3			
Leeuwarden	1			
Smallingerland	1			
Sneek	2			
Weststellingwerf	1			
RP/Heerenveen	1		: Lemsterland	1
<u>Provincie Drente:</u>	Totaal 6			
Assen	1			
Emmen	3			
Hoogeveen	2			
<u>Provincie Overijssel:</u>	Totaal 11			
Almelo	1			
Deventer	4			
Enschede	5			
Zwolle	1			
<u>Provincie Gelderland:</u>	Totaal 7			
Arnhem	3			
Rheden	1			
Wageningen	1			
Zutphen	1			
RP/Apeldoorn	1			

Provincie Utrecht:

Totaal 12 w.o. 3 C-gevallen

Amersfoort	1	: C-geval	
Utrecht	9	: w.o. 2 C-gevallen	
RP/Utrecht	2	: Oud-Loosdrecht	1
		Vleuten-De Meern	1

Provincie Noord-Holland:

Totaal 189 w.o. 25 C-gevallen

Amsterdam	119	w.o. 20 C-gevallen	
Beverwijk	2	w.o. 1 C-geval	
Bussum	2		
Haarlem	14		
Den Helder	1		
Hilversum	5		
Hoorn	2		
Laren	2	: C-gevallen	
Naarden	1		
Velsen	3		
Wormerveer	2		
Zaandam	10		
RP/Alkmaar	8	: Andijk	2
		Enkhuizen	1
		Heileo	3
		Langedijk	1
		St-Pancras	1
RP/Amsterdam	18	: Assendelft	1
		Blaricum	2 w.o. 1 C-ge
		Heenskerk	2
		Koog a/d	3
		Zaan	
		Krommenie	5
		Landsmeer	2
		Oostzaan	1
		Purmerend	1
		Westzaan	1 : C-geval

Provincie Zuid-Holland:

Totaal 61 w.o. 23 C-gevallen

Delft	4	w.o. 3 C-gevallen	
Dordrecht	1		
's-Gravenhage	27	w.o. 14 C-gevallen	
Leiden	5	w.o. 2 C-gevallen	
Rotterdam	17	w.o. 3 C-gevallen	
Schiedam	6	w.o. 1 C-geval	
Vlaardingen	1		

Provincie Zeeland:

Totaal 3

Vlissingen	3
------------	---

<u>Provincie Noord-Brabant:</u>	Totaal:	4
Bergen op Zoom		1
Eindhoven		2
Geldrop		1

<u>Provincie Limburg:</u>	Totaal:	11	w.o. 5 C-gevallen
Brunssum		2	
Heerlen		4	
Maastricht		2	: C-gevallen
Venlo		1	: C-geval
RP/Maastricht		2	: Amsterdamsche 2 : C-gevallen

Totaal over geheel Nederland

	<u>Oude Lijst</u>	<u>Nieuwe Lijst</u>	
Provincie Groningen	17	18	w.o. 3 C-gevallen
Provincie Friesland	9	9	
Provincie Drente	5	6	
Provincie Overijssel	10	11	
Provincie Gelderland	6	7	
Provincie Utrecht	13	12	w.o. 3 C-gevallen
Provincie Noord-Holland	198	180	w.o. 25 C-gevallen
Provincie Zuid-Holland	60	61	w.o. 23 C-gevallen
Provincie Zeeland	3	3	
Provincie Noord-Brabant	3	4	
Provincie Limburg	12	11	w.o. 5 C-gevallen
Totaal	<u>336</u>	<u>327</u>	w.o. 59 C-gevallen
	-----	-----	

330
wonder afrekenen
met afrekenen
Notul afd. B 299

5 exemplaren

ex.1: verzonden

ex.2: BPR

ex.3: BPR

ex.4: BPR vernietigt

ex.5: BPR

29 nov. 1963

5

Vasthouden

Operatie DIEPVRIES (1963/1964)

Als bijlagen bij dit schrijven heb ik de eer Uwe Excellentie, zulks naar aanleiding van de jaarlijkse herziening van de operatie DIEPVRIES, hierbij aan te bieden:

- ./ 1e. een opgave van de personen welke m.i. van de bestaande lijst kunnen worden afgevoerd;
- ./ 2e. een opgave van de personen welke m.i. dit jaat voor het eerst voor opname in aanmerking komen;
- 3e. een nominatieve alfabetische, landelijke opgave, zoals deze luidt na verwerking van de veranderingen tengevolge van de opgaven ad 1e en 2e;
- ./ 4e. nominatieve opgaven per gemeente, c.q. per district van de Rijkspolitie, gerangschikt per provincie;
- ./ 5e. een overzicht van de totalen:
  - a. per gemeente, c.q. district van de Rijkspolitie, gerangschikt per provincie;
  - b. per provincie;
alsmede het landelijk totaal zowel voor de oude als voor de nieuwe vast te stellen lijst.

In de bijlagen ad 3e en 4e zijn sommige namen aangekruist volgens onderstaande sleutel:

X= nieuw opgevoerd
x= normwijziging
X= adreswijziging

Met de chefs van de betreffende Gemeente-politiekorpsen en de districts-commandanten van de Rijkspolitie werd ter zake van de nieuwe lijsten (sub 4e) reeds overeenstemming bereikt.

16/11/64*
Wanneer U kunt instemmen met de voorgestelde wijzigingen, zal ik dit gaarne vernemen, waarna ik U de benodigde 11 exemplaren van de nominatieve opgave*(sub 3e) ten behoeve van de Commissarissen van de Koningin zal doen toekomen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken
te
's-GR A V E N H A G E

OPERATIE DIEPVRIES

Aan: PHB
Van: EPR

Op donderdag 10 mei j.l. bracht adjudant van de ID Leiden een bezoek aan mij in verband met het volgende:

Enige dagen te voren had overste van de Rijkspolitie de korpschef commissaris bezocht in verband met het afvoeren van personen die ingevolge de operatie DIEPVRIES zullen worden gearresteerd. Hierbij bleek dat de heer van mening was dat in de gemeente Leiden slechts 1 man op de lijst voorkomt, terwijl de feitelijke situatie zo is dat in Leiden ook nog 2 vrouwen op de diepvries 1961-'62 voorkomen. Adjudant kwam vragen of deze 2 vrouwen inmiddels waren afgevoerd zonder dat de gemeentepolitie daarvan op de hoogte was gebracht. Medegedeeld dat dit niet het geval was doch dat de RP kennelijk over niet-juiste gegevens beschikt.

Aangezien de uitvoering van de diepvries niet op het terrein ligt van de BVD doch wordt geregeld door het ministerie heb ik adjudant aangeraden zijn korpschef te adviseren nog eens contact op te nemen met overste en deze te doen weten dat na verificatie is gebleken, dat de door de ID gehanteerde lijsten goed zijn.

Mogelijk kunnen wij van onze kant het ministerie op de hoogte brengen van dit voorval en nog eens op het belang wijzen van een goede organisatie van de uitvoering van deze operatie, aangezien anders al het vele werk voor niets is verricht.

EPR.

VERSLAG

Vlaardingen

Onderhoud met dr _____, commissaris van politie op 17 oktober 1961.
Geen bijzonderheden.

Schiedam

Onderhoud met Hoofdinspecteur _____ en adjudant _____ op 17 oktober 1961. Zij willen graag enige lieden op de diepvries-lijst opvoeren, omdat als de op de huidige lijst voorkomende personen gearresteerd zijn, er altijd nog verschillende overblijven, die leiding kunnen geven. Heb gezegd, dat wij gebonden zijn aan een beperkt aantal en dat wij niet alle activisten kunnen opvoeren. Zij zouden toch graag in plaats van _____ op de lijst zien. Heb hen geadviseerd over een en ander een brief te schrijven en dat dan kwestie _____ nader bekeken zal worden.
Blaauwe kaart van _____ meegekregen.

Delft

Onderhoud met Hoofdinspecteur _____ op 17 oktober 1961.
Blaauwe kaart zal worden ingezonden. Geen bijzonderheden.

Rijswijk

Onderhoud met brigadier _____ op 17 oktober 1961.
Geen bijzonderheden.

Zandvoort

Onderhoud met adjudant _____ op 17 oktober 1961.
Blaauwe kaart zal worden ingezonden. Geen bijzonderheden.

Velsen

Onderhoud met inspecteur _____ op 17 oktober 1961. Hij vroeg wat er met de oude diepvrieslijsten en oude blauwe kaarten moest worden gedaan. Na overleg met BPR hem medegedeeld, dat hij de oude lijsten en oude blauwe kaarten kan vernietigen, maar de instructies vanzelfsprekend moet bewaren.
Nieuwe blauwe kaarten zullen worden ingezonden. Verder geen bijzonderheden.

Beverwijk

Onderhoud met Hoofdinspecteur _____ op 17 oktober 1961.
Nieuwe blauwe kaart meegekregen. Geen bijzonderheden.

Hoorn

Onderhoud met inspecteur op 18 oktober 1961. Hij is niet in het bezit van een normenlijst en een toelichting behorende bij A-lijst. Gezegd, dat dit zal worden doorgegeven. Blauwe kaart zal worden ingezonden.

R.P. Alkmaar

Onderhoud met districts-commandant en adjudant op 18 oktober 1961. Laatstgenoemde wilde aanvankelijk gehandhaafd zien, maar kwam hier later toch op terug. Blauwe kaart zal worden ingezonden.

Zaandam

Onderhoud met commissaris en brigadier op 18 oktober 1961. Commissaris deelde het volgende mede: naar aanleiding van de laatste richtlijnen met betrekking tot de operatie "Diepvries" had hij contact opgenomen met het plaatselijk hoofd van de P.T. teneinde er van verzekerd te zijn, dat een eventueel telegram betreffende eerdergenoemde operatie onmiddellijk aan de geadresseerde zou worden overhandigd. Het was hem nu gebleken, dat met uitzondering van de vier grootste steden, de overige telegraafkantoren 's-avonds sluiten en eerst de volgende morgen weer worden geopend. Ook tijdens het week-end zijn deze telegraafkantoren niet bezet. Indien dus het telegram gedurende deze tijd zou worden verzonden, dan wordt het door de diverse verbindingen niet ontvangen. Dit geldt niet alleen voor de telegrammen betrekking hebbende op de operatie "Diepvries", maar vanzelfsprekend ook voor telegrammen op militair gebied (bijv. vorderen auto's) en telegrammen voor de B.B. Mogelijk zou bovengenoemd bezwaar kunnen worden opgeheven, door (wanneer het telegram in het week-end of 's-nachts komt) de telegrammen voor Noord-Holland bijv. naar Amsterdam te zenden. Het telegraafkantoor Amsterdam geeft deze door aan de politie te Amsterdam en deze zorgt voor verdere verzending via de telex. Politie Amsterdam zou dan bijv. 4 gemeenten kunnen waarschuwen. Ieder van deze 4 gemeenten weer 4 anderen enz. (sneeuwbaaleffect). Aangezien verwacht mag worden, dat de telegraafdienst in deze periode zeer veel telegrammen te verwerken zal krijgen, is het misschien nog beter om het geheel via de politieverbindingdienst te laten lopen.

In Zaandam is een en ander als volgt geregeld:

1. De gesloten enveloppe met arrestatie-bevelen berust bij de commissaris van politie. Dit om te voorkomen, dat er tijd verloren zou gaan, wanneer het telegram 's-nachts of in het week-end doorkomt. Indien de enveloppe bij de burgemeester zou berusten, dan zou men eerst iemand moeten waarschuwen om het gemeentehuis te openen, daarna zou de burgemeester pas bij de enveloppe kunnen komen. Nu neemt de commissaris van politie de enveloppe direct mee naar de burgemeester.
2. Er is een groep van 20 man politiepersoneel, welke wordt onderverdeeld in 5 groepjes van 4. Deze groepen zullen worden belast met de arrestaties. Ieder groepje staat onder leiding van een inspecteur, adjudant of brigadier.
3. Iedere maand worden de adressen van de personen voorkomende op de "Diepvries"-lijst op juistheid gecontroleerd. Ook wordt regelmatig nagegaan waar betrokkenen werkzaam zijn (voor het geval de arrestaties overdag moeten plaatsvinden). Dit zal meer moeilijkheden opleveren, indien zij in andere gemeenten werkzaam zijn, bijv. Amsterdam.
4. Er wordt op gezet of betrokkenen mogelijk in het bezit zijn van een motorvoertuig, zodat zij zich snel kunnen verplaatsen.
5. Indien het telegram doorkomt, zal de plaatselijke P.T.T. worden verzocht om de telefoonlijnen van betrokkenen onmiddellijk te blokkeren, zodat zij

H/BUD 4.k.

vasthouden

ex. no. 3
11 april 1959

ere no. 2 hede
en P.H.B. VA / 2/1

491436
div.

Voorbereiding Operatie Diepvries.

491436
Ter voldoening aan Uw verzoek vervat in Uw zeer geheim schrijven van 31 maart jl. no. Kab. 35036, heb ik de eer Uwe Excellentie als bijlagen bij dit schrijven te doen toekomen:

- 1e een opgave van de personen, welke naar mijn mening van de taans geldende lijst kunnen worden geschrapt;
- 2e een opgave van personen, die nog niet voorkwamen op de reeds door U vastgestelde lijst, zoals bedoeld in het slot van Uw aangehaald schrijven;
- 3e een opgave van de personen, welke bij overneming van de hierboven sub 1e en 2e genoemde opgave voor opneming in de vast te stellen nieuwe nominatieve lijst zouden komen.

Ter verkrijging van een inzicht in de spreiding van de betrokken personen over de gemeenten en provincien zijn nog bijgevoegd:

- 4e een overzicht van de totalen per gemeente c.s. per district van de Rijkspolitie, gerangschikt per provincie (zowel voor de oude als voor de nieuw vast te stellen lijst) en een overzicht van de totaal-aantallen per provincie en van het landelijk totaal (voor de oude en de nieuw vast te stellen lijst);
- 5e Een opgave betreffende de afzonderlijke lijst van individuele gevallen ten aanzien waarvan wordt voorgesteld een persoon van de lijst af te voeren en een ander persoon daarin voor het eerst op te nemen.

Na vaststelling van de nominatieve lijst zal ik gaarne bericht van U tegemoet zien wanneer de mondelinge bespreking, als daarna bij U voor ogen stond, zou kunnen plaats vinden.

Het Hoofd van de Dienst.

AAN: Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken,
Bezitsvorming en P.B.O.,
's-Gravenhage.

Mr.

Overzicht Operatie "Diepvries".Provincie Groningen:

	<u>Oude lijst</u>	<u>Nieuwe lijst</u>
Delfzijl	1	geen
Groningen	15	6
R.P. Groningen	1	geen
Hoogezand-Sappemeer	3	geen
Onstwedde	3	geen
Vlagtwedde	1	1
R.P. Winschoten	17	9
	<u>41</u>	<u>16</u>

Provincie Friesland:

Heerenveen	7	3
R.P. Heerenveen	5	1
Leeuwarden	5	1
R.P. Leeuwarden	2	geen
Opsterland	4	geen
Smallingerland	2	geen
Sneek	4	2
Weststellingwerf	-	1
	<u>29</u>	<u>8</u>

Provincie Drente:

Assen	2	geen
R.P. Assen	4	1
Emmen	8	3
Hoogeveen	3	1
	<u>17</u>	<u>5</u>

Provincie Overijssel:

Almelo	7	1
R.P. Almelo	1	1
Deventer	10	4
Enschede	12	5
Hengelo	4	1
Steenwijk	2	geen
Zwolle	2	geen
	<u>38</u>	<u>12</u>

Provincie Gelderland:

	<u>Oude lijst</u>	<u>Nieuwe lijst</u>
Apeldoorn	2	geen
R.P. Apeldoorn	3	1
Arnhem	8	3
Doetinchem	1	geen
R.P. Doetinchem	2	geen
Nijmegen	1	geen
Rheden	1	1
Wageningen	2	1
Zutphen	6	2
	<u>26</u>	<u>8</u>

Provincie Utrecht:

Amersfoort	3	geen
De Bilt	1	geen
Soest	1	geen
Utrecht	23	8
R.P. Utrecht	2	1
	<u>30</u>	<u>9</u>

Provincie Zeeland:

R.P. Middelburg	1	1
Vlissingen	5	2
	<u>6</u>	<u>3</u>

Provincie Noord-Brabant:

Breda	1	geen
Eindhoven	3	1
Geldrop	1	1
Helmond	1	geen
Tilburg	3	geen
Vught	1	geen
	<u>10</u>	<u>2</u>

Provincie Limburg:

Brunssum	4	2
Heerlen	7	2
Hoensbroek	2	geen
Kerkrade	3	geen

	<u>Oude lijst</u>	<u>Nieuwe lijst</u>
(vervolg prov.Limburg)		
Maastricht	1	1
R.P. Maastricht	1	geen
Venlo	1	geen
	<hr/>	<hr/>
	19	5
 <u>Provincie Noord-Holland:</u>		
Alkmaar	3	geen
R.P. Alkmaar	12	7
Amsterdam	284	116
R.P. Amsterdam	13	12
Beverwijk	8	2
Bussum	2	geen
Haarlem	18	6
Haarlemmermeer	-	2
Heenstede	2	geen
Hilversum	12	4
Koog aan de Zaan	5 (nu R.P./Asd.)	
Krommenie	10 (iden)	
Hoorn	2	geen
Velsen	7	3
Wormerveer	5	2
Zaandam	25	9
Zaandijk	1 (iden)	
Zandvoort	1	1
	<hr/>	<hr/>
	410	164
 <u>Provincie Zuid-Holland:</u>		
Delft	4	1
Dordrecht	4	1
R.P. Dordrecht	1	geen
Gouda	2	1
's-Gravenhage	43	12
R.P. 'S-Gravenhage	2	1
Leiden	6	1
Rotterdam	61	20
Rijswijk	2	geen
Schiedam	5	3
Vlaardingen	3	1
	<hr/>	<hr/>
	133	41

Totaal over geheel Nederland:

	<u>Oude lijst</u>	<u>Nieuwe lijst</u>
Provincie Groningen	41	16
Provincie Friesland	29	8
Provincie Drente	17	5
Provincie Overijssel	38	12
Provincie Gelderland	26	8
Provincie Utrecht	30	9
Provincie Noord-Holland	410	164
Provincie Zuid-Holland	133	41
Provincie Zeeland	6	3
Provincie Noord-Brabant	10	2
Provincie Limburg	19	5
<u>Totaal:</u>	<u>759</u>	<u>273</u>

CRDIPa.

491436

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN, BEZITSVORMING EN
PUBLIEKRECHTELIJKE BEDRIJFSORGANISATIE

vasthouden.

Steeds één zaak in een brief behandelen

491436
DAT. 16-3-66
(in K.A. ant. 16-3-66)

gerien: H.K.C.P.
3/4 '59.Aan het Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst
Stadhoudersplantsoen 25
's-Gravenhage.Uw brief van: 7 januari 1959
nr. 480030

Afd. Kabinet

Nr 35036

'S-GRAVENHAGE,

31 maart

1959

Onderwerp: Voorbereiding operatie
"Diepvries".

Met belangstelling nam ik kennis van Uw nevenaangehaald schrijven. In antwoord daarop deel ik U het volgende mede.

De arrestatie van veiligheidsverdachten is een zo diep ingrijpende maatregel, dat hiertoe slechts in geval van volstrekt noodzaak mag worden overgegaan. Ik juich het dan ook ten zeerste toe, dat het thans verantwoord blijkt te zijn belangrijk minder personen te elimineren dan waartoe ik op grond van Uw eerder advies moest besluiten. Met de bij Uw schrijven gevoegde normenlijst kan ik mij verenigen.

Ik verzoek U, mij te willen opgeven, welke personen van de thans geldende lijst naar Uw mening kunnen worden geschrapt. Hierbij is spoed gewenst, omdat het, indien zich binnenkort buitengewone omstandigheden zouden voordoen welke tot eliminering van veiligheidsverdachten zouden moeten leiden, onaanvaardbaar zou zijn, dat hieronder een groot aantal personen zou vallen waarvan vaststaat dat hun arrestatie niet volstrekt geboden is. De uitbreiding en verdieping van kennis en inzicht bij Uw dienst waarvan U terecht met voldoening gewag maakt, moeten het mogelijk doen zijn deze gegevens te verstrekken zonder nader overleg met de onderscheidene korpschefs.

De door U voorgestelde procedure, waarbij tevoren op basis van de nieuwe normen met de korpschefs in onderhandeling getrede

-zou-

Bijlage(n):

Men gelieve bij het antwoord nauwkeurig het onderwerp, de dagtekening en het nummer van dit schrijven te vermelden

Geadresseerde:

Hoofd B.V.D.
Stadhoudersplantsoen 25
's-Gravenhage.

Afd. Kabinet

Nr. 35036

Blad nr. 2

zou worden teneinde met hen tot overeenstemming te komen, is voor mij niet aanvaardbaar. De gang van zaken zal deze moeten zijn, dat mijnerzijds aan de hand van bepaalde normen uit de door U te verstrekken gegevens een nominatieve lijst wordt vastgesteld. Daarna zal, overeenkomstig Uw voorstel, nader tussen U en mij kunnen worden besproken, op welke wijze de Commissarissen der Koningin en de daarvoor in aanmerking komende burgemeesters en korpschefs mededeling kan worden gedaan van de motieven die tot een belangrijke beperking van het aantal te elimineren veiligheidsverdachten hebben geleid.

491436
dd 11-4-59

Aangezien de tijd dringt en ik het op prijs zou stellen, zo mogelijk nog vóór het optreden van het nieuwe Kabinet, de nieuwe lijst vast te stellen, verzoek ik U mij deze uiterlijk 15 april a.s. te doen toekomen.

Indien U voorstellen zoudt hebben te doen over personen die niet op de reeds door mij vastgestelde lijst voorkomen, zie ik die gaarne tegelijkertijd tegemoet, opdat de aan de burgemeesters te verstrekken nieuwe gegevens geheel up to date zijn.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
BEZITSVORMING EN PUBLIEKRECHTELIJKE
BEDRIJFSORGANISATIE,

7 januari 1959

Vasthouden

480030
één

Voorbereiding arrestatie
staatsgevaarlijke elementen.
Operatie "Diepvries".

Door Uw ambtsvoorganger werd mij bij zeer geheim schrijven van 7 juni 1956 Afd. Kabinet nr. 23365 mededeling gedaan van zijn instemming met de dezerzijds voorgestelde nieuwe normen voor de in hoofde dezes bedoelde voorbereidende werkzaamheden waarna deze in samenwerking met de daarvoor aangewezen ambtenaren van Uw departement tot uitvoering zijn gebracht.

Ik ben thans tot de conclusie gekomen, dat er voldoende gronden bestaan om deze normen opnieuw aan een herziening te onderwerpen en met het oog hierop moge ik de aandacht van Uwe Excellentie verzoeken voor het navolgende.

Het met de operatie Diepvries beoogde doel is onveranderd gebleven en zal moeten blijven gericht op het vleugellam maken van het communistische apparaat om in de buitengewone omstandigheden van dreigend oorlogsgevaar een mogelijke aanranding van het wettige gezag door een georganiseerde binnenlandse vijand te voorkomen.

In verband hiermede is de verwerving van gegevens omtrent de communistische organisaties en de daarin een rol vervullende figuren voornamelijk gericht geweest op het mogelijk bestaan van voorbereidingen voor een gewelddadig optreden in buitengewone omstandigheden en op de bekwaamheid van functionarissen van de partij, de maatlorganisaties en de vakbeweging om onder dergelijke omstandigheden zelfstandig politieke leiding te geven.

Ten aanzien van beide onderwerpen zijn kennis en inzicht bij de dienst sedert medio 1956 in dier mate uitgebreid en verdiept kunnen worden, dat het op grond daarvan verantwoord voorkomt om het gevaar van een in buitengewone omstandigheden van het communistische apparaat uitgaande bedreiging en het daarbij van belang zijnde element van de verrassing belangrijk lager te waarderen dan tevoren op grond van minder toereikende gegevens moest worden gedaan.

Aan deze conclusie is de consequentie verbonden, dat alsdan voor het beoogde doel ook met de eliminering uit de gemeenschap van belangrijk minder personen zal kunnen worden volstaan, zodat ook de voorbereiding van de maatregelen daartoe tot een veel kleiner aantal personen beperkt zal kunnen blijven.

AAN: Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken,
Bezitsvorming en P.B.O.,
's-Gravenhage.

480030

7-1-1959

Zijne Excellentie
de Minister van
Binnenlandse Zaken,

- 2 -

Hiervan uitgaande is voor het opnemen in de nominatieve opgave in afwijking van de normen van 1956 niet langer het enkel bekleden van een functie in een der beoelde organisaties als voldoende geoordeeld, maar is mede gelet op de aard der organisatie, op de plaats en de betekenis van de functionaris in de organisatie en op zijn optreden als zodanig naar buiten.

Ter verdere onderscheiding naar de mate van de potentiële gevaarlijkheid der personen zijn als criteria gebezigd de politieke "hardheid" van de betrokkenen, hun capaciteit om zelfstandig leiding te geven en tenslotte de leeftijd en de lichamelijke conditie.

De hantering van deze onderscheidingen heeft geleid tot het ontwerpen van een nieuwe normenlijst, waarin de minder belangrijke communistische organisaties niet meer voorkomen en voor de beslissing tot opname in de nominatieve opgave is verwezen naar de belangrijkheid van de persoon in of ten opzichte van de organisatie.

Indien deze normenlijst Uw goedkeuring zal hebben verkregen zal op de basis daarvan met de diverse korpschefs in onderhandeling worden getreden teneinde tot overeenstemming te komen omtrent de met toepassing der nieuwe normen in de nominatieve opgave op te nemen personen.

Wanneer de nominatieve opgave in definitieve vorm gereed gekomen is zal het vervolg van de voorbereidende maatregelen kunnen plaats vinden overeenkomstig de eerder in samenwerking met Uw ministerie gevolgde procedure.

Ik verwacht wel, dat met het te houden plaatselijk overleg veel meer tijd gemoeid zal zijn dan bij de samenstelling van de huidige lijst het geval is geweest, aangezien diverse korpscommandanten niet zonder moeite overtuigd zullen moeten worden van de gegrondheid van de beslissing om over te gaan tot een zodanige beperking in de opzet van de onderhavige operatie, dat talrijke communisten, die daarin tevoren enkel op grond van een functie in een der organisaties begrepen waren, er nu buiten zullen vallen.

Juist voor de kleinere plaatsen waar men zich minder gemakkelijk zal schikken in een beslissing van mindere belangrijkheid van de plaatselijke figuren dan men zich had voorgesteld, zal ook het argument, dat een zo klein mogelijk gehouden aantal arrestabele personen de kans op het slagen van de uitvoering van de operatie zoveel groter maakt, weinig indruk kunnen maken, omdat aan dit argument

- 3 -

480030

7-1-1959

Zijne Excellentie
de Minister van
Binnenlandse Zaken

- 3 -

op deze plaatsen, waar het om geringe aantallen gaat, bij de beschouwing van de praktische kanten van het vraagstuk geen gewicht zal worden gehecht.

Voor de grote stelen daarentegen zal de ingrijpende beperking der aantallen de maatregelen belangrijk dichter bij een reële mogelijkheid van uitvoering brengen en er mag dan ook verwacht worden dat de nieuwe normen aldaar volledige instemming zullen ontmoeten.

Het zal in dit verband wellicht aanbeveling verdienen om de Commissarissen der Koningin in algemene zin in te lichten over de verandering van inzichten omtrent het onderwerpelijke vraagstuk met de bedoeling, dat zij deze indicatie ook ter kennis zullen brengen van de enkele burgemeesters, die ook vroeger reeds in de algemene informatie over dit vraagstuk werden betrokken.

Vooraf met het oog op deze laatste punten zou ik gaarne een gelegenheid tegemoet zien voor een mondelinge bespreking met U van deze aangelegenheid.

Voor het geval Uwerzijds reeds dadelijk zou kunnen worden beslist over de goedkeuring van de hierboven bedoelde normen is een exemplaar van de lijst bijgevoegd met het verzoek deze met Uw eventueel bericht van instemming wel te willen doen terugzenden.

Het Hoofd van de Dienst

Mr.

.X ^{met bij}
_{zich in.}

AAN: HB.
VAN: BAL.

Betr.: A-lijsten Amsterdam.

Zoals U bekend is heb ik aan de hand van een aantal ons door de ID Amsterdam toegezonden lijsten nagegaan, welke personen door deze ID op de A-lijst waren geplaatst. Hierbij bleek mij o.m., dat deze lijsten een groot aantal namen (plm.150) bevatten van personen, ten aanzien van wie als zwaarste mutatie hoogstens bekend is, dat zij bestuurslid zijn van een EVC-bedrijfsafdeling in Amsterdam of in het plaatselijk bestuur zitting hebben van een onbelangrijke EVC-bond.

In overleg met U heb ik terzake contact opgenomen met de Heer , waarbij mij bleek, dat de ID Amsterdam deze lieden op de A-lijst had geplaatst op grond van art.M sub 5 van de aan hen verstrekte richtlijnen. (++) zie voetnoot)

erkende echter direct, dat het zeer wel mogelijk was, dat door zijn personeel teveel lieden van deze categorie op de A-lijst waren geplaatst en zeide, dat hij het om verschillende redenen zou toejuichen, als het aantal in Amsterdam te arresteren personen (thans plm.600) kon worden ingekrompen. Hij vroeg mij of het niet mogelijk was, dat door onze Dienst een toelichting werd gegeven, hoe art.M sub 5 moet worden geïnterpreteerd. Ik heb hem toegezegd, dat ik dit punt bij U zou voorbrengen.

(N.B. Een dergelijke toelichting zou b.v. kunnen luiden: Onder belangrijke plaatselijke bestuurders moeten worden verstaan de leden van het dagelijks bestuur van de ter plaatse belangrijke EVC-bedrijfsbonden. In het algemeen moeten hier niet onder worden begrepen bestuursleden van EVC-bedrijfsafdelingen).

Desgevraagd heb ik nog met afgesproken, dat wij over enige tijd tezamen de gehele A-lijst Amsterdam aan een nadere beschouwing zouden onderwerpen.-

18 October 1955.

BAL.

++ Dit art.luidt:
Voor plaatsing op de lijst komen in aanmerking:
M voor de EVC:
5: belangrijke plaatselijke bestuurders of propagandisten.

Twee exemplaren vervaardigd.

Aan de Heer Minister

Van Hoofd B.V.D.

Betreft: de Porseleinlijst en de Extralijst 1983 .

Hierbij doe ik U ter vaststelling toekomen de Porseleinlijst en de Extralijst 1983.

De Porseleinlijst bevat de namen van personen die tijdens de Burgerlijk Uitzonderingstoestand danwel de Staat van Beleg voor de maatregelen van internering e.q. inbewaringstelling in aanmerking komen.

De Extralijst is overeenkomstig het verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken van 9 januari 1979 opgesteld.

De lijst bevat de namen van vrijwel alle rechtsextremistische personen van enige betekenis in Nederland.

De lijsten ontvang ik na ondertekening gaarne van U retour. De Porseleinlijst zend ik vervolgens ter verdere behandeling aan de DG O.O. en V.

De Extralijst wordt opgelegd bij mijn Dienst.

maart 1983

NOTITIE

Voor : P.HB ↗

Van : BVO

No. : 1507

Betr. : Porselein 1977/1978.

Hierbij doe ik U een concept voor de Porseleinlijst 1977/1978 toekomen. De Porseleinlijst 1976/1977 is niet dan na het nemen van enkele bijzondere barrières tot stand gekomen.

De normale gang van zaken bij het samenstellen van de lijst is tot op heden als volgt:

1. De BVO'ers stellen veelal in overleg met BCP-BFA-BSO een nieuwe lijst samen.
2. Nieuw opgevoerde personen worden ter goedkeuring aan directie-leiding en H.BVD voorgelegd. Ter kennisname wordt daarbij ook een lijst met afgevoerde personen aan H.BVD gegeven.
3. Na goedkeuring wordt met de politie-verbindingen onderhandeld. Over het algemeen worden onze voorstellen overgenomen.
4. BVO maakt daarna de gehele lijst administratief rond en overhandigt hem na goedkeuring door H.BVD aan de chef afd. Openbar Orde en Veiligheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Juist toen de lijst 1976/1977 voor ondertekening bij H.BVD lag, werden door de kamercommissie-BVD vragen over een dergelijke lijst gesteld. In verband met de beantwoording van deze vragen werden de normen voor het samenstellen van de lijst weer eens onder de loep genomen en hier en daar wat aangepast.

Aangezien de minister ook de lijst zelf met H.BVD wilde bespreken werd de lijst nogmaals kritisch gezien. Daarbij werden alsnog een aantal personen, voornamelijk door de directie C opgevoerd, van de lijst verwijderd.

In gesprekken met de minister werd ook gesproken over het uitgangspunt van de Porselein.

Uiteraard kan de B.U.T. op grond van verschillende omstandigheden worde afgekondigd. De minister bepaalde daarbij dat we bij het samenstellen van de Porseleinlijst echter nog steeds moeten uitgaan van één criterium t.w. een eventuele inval vanuit de Sovjet-Unie.

De vraag rees of dat eigenlijk niet in tegenspraak was met de normenlijst zoals door de minister vastgesteld. Daarin worden bijvoorbeeld ook belangrijke pro-Chinese communisten als mogelijke Porselein-figuren genoemd, evenals trotskisten en anarchisten.

Zeker figuren uit de terroristische sfeer (Rode Hulp, RVF) passen eigenlijk niet meer in de visie.

In verband daarmee, en rekening houdend met het feit dat H.BVD nog een gedachtenwisseling over de Porselein wil hebben met HB en HC (nota HK 15-8-77) werd besloten dat BVO voor 1977/1978 een voorlopige nieuwe lijst zou maken.

Figuren uit de terroristische sfeer zouden in elk geval worden geschrapt terwijl verder de normen nog op de gebruikelijke wijze zou worden gehanteerd.

De lijst is meer bedoeld als "praatstuk" om de Porselein nog eens op zijn merites te beschouwen.

Als zodanig moet de thans U aangeboden lijst ook worden gezien, en dan nog wel als praatstuk binnen de directie B.

Met name de omschrijvingen voldoen nog niet aan de eisen om eventueel naar dienstleiding of minister te worden doorgezonden.

De lijst bestaat uit drie delen:

- a. Een opgave van de personen die uitgaande van de lijst 1976/1977 moeten worden afgevoerd (38 personen).
- b. Een opgave van personen die moeten worden opgevoerd (4 personen)
- c. D~~ie~~e nieuwe totaallijst (na verwerking van a en b) bestaande uit 113 personen.

BVO

7-11-1977. *f*

Aan: HBVD

Van: HB

Betreft: Porseleinlijst en Extralijst 1983

Hierbij bied ik U de Porseleinlijst en de Extralijst 1983 aan.

Wijzigingen ten opzichte van de lijsten van 1980:

De Porseleinlijst

Afgevoerd zijn 43 personen. Een lijst van afvoeringen is bijgevoegd. De motieven voor het afvoeren van de personen in de categorie 57 (de "veiligheidsverdachten") zijn het ontbreken van actuele gegevens c.q. het niet meer van toepassing zijn van bepaalde verdenkingen. Het grote aantal af- en opvoeringen in de categorie 24 vindt zijn oorzaak in de veranderende opstelling van de CPN en de daarmee verband houdende gewijzigde interesse van de Dienst voor de CPN als zodanig.

Nieuw opgevoerd zijn 46 personen. Een lijst van opvoeringen is bijgevoegd.

De motieven voor het opvoeren van personen op de lijst zijn te vinden onder het kopje "omschrijving" van de Porseleinlijst.

Het totaal aantal op die lijst voorkomende personen bedraagt: 99.

De Extralijst

Nieuw opgevoerd zijn 3 personen en afgevoerd 7 personen.

Op deze lijst staan vrijwel alle rechtsextremistische personen van enige betekenis in Nederland.

Het totaal aantal op de Extralijst voorkomende personen bedraagt: 10 (was 14).

's-Gravenhage, 3 maart 1983

HB

Ex.no. 0080

No. 1.017.848

Betreft: Naamswijziging operatie Diepvries

Met verwijzing naar mijn brief nr. 950.267 van 31 maart 1969 met daarbij gevoegde criteria, welke personen bij afkondiging van de Burgerlijke Uitzonderingstoestand (B.U.T.) en/of de Staat van Oorlog of Beleg voor internering in aanmerking komen, deel ik U mede, dat om beleidsredenen de operatiennaam Diepvries met ingang van begin 1970 gewijzigd is in Operatie Porselein.

De normen van 31 maart 1969 en de hierop betrekking hebbende toelichting blijven voor de nieuwe periode 1970-1971 ongewijzigd. Voorlopig zullen bepaalde actieve (bestuurs)leden van de thans als politiek extremistisch aangemerkte Bond van Dienstplichtigen (zgn. witte BVD) in afwachting van de ontwikkeling van deze groepering voor de periode 1970-1971 onder art. 24 III sub 8 van de normen worden ondergebracht.

1 september 1970

OPERATIE PORSELEIN

Overzicht van het aantal veiligheidsverdachten in de periode 1969/1970 tot en met 1975/1976, gerangschikt naar de normen.

Norm	1969/1970	1970/1971	1971/1972	1972/1974	1974/1975	1975/1976
1	36	35	36	38	39	40
2	11	8	6	6	6	6
3	64	66	61	54	44	45
4	13	8	9	7	4	1
5	11	11	20	21	25	29
6	12	12	10	8	7	7
7	5	3	-	-	-	-
8	8	11	12	13	9	7
B	21	26	29	32	23	16
C	16	14	15	13	12	11
	37	40	44	41	35	27
	197	194	198	192	169	162

art.24
Wet BRBG

art.57
Corlogswet
van
Nederland

Ex.no. 1

2. ven. 78
16.1

OVERZICHT OPERATIE PORSELEIN 1976/1977

<u>Provincie</u>	<u>Mannen</u>			<u>Vrouwen</u>			<u>Totaal</u>
	<u>art.24</u>	<u>art.57</u>		<u>art.24</u>	<u>art. 57</u>		
		<u>B</u>	<u>C</u>		<u>B</u>	<u>C</u>	
Groningen	5	-	-	-	-	-	5
Friesland	2	1	-	1	-	-	4
Drente	3	-	-	-	-	-	3
Overijssel	7	-	-	-	-	-	7
Gelderland	3	-	-	1	-	-	4
Utrecht	3	1	-	1	-	-	5
Noord-Holland	72	14	-	6	-	-	92
Zuid-Holland	22	1	1	3	-	1	28
Zeeland	2	-	-	-	-	-	2
Noord-Brabant	8	-	-	1	-	-	9
Limburg	3	-	-	-	-	-	3
	<u>130</u>	<u>17</u>	<u>1</u>	<u>13</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	<u>162</u>
Dubbel opgenomen	10	1	-	1	-	-	12
	<u>120</u>	<u>16</u>	<u>1</u>	<u>12</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	<u>150</u>
	=====			=====			=====

OPERATIE PORSELEIN
1976 / 1977

Gebouwen te Amsterdam

Categorie I

(Gebaseerd op artikel 22 en 23 Wet B.B.B.G.)

Keizersgracht 324	Gebouw Felix Meritis, waarin o.m. gevestigd: CPN-Partijbestuur CPN-Partijbureau Stichting Bepenak Redactie en administratie "De Waarheid" Cultureel Zalen Centrum "Felix Meritis"
Prinsengracht 471-473	Drukkerij Dijkman & Co
Elandstraat 147, 149 169-173	Drukkerij Heiermann & Co
Lijnbaanstraat 2	
Lijnbaanstraat 6 A	Personeelsingang Drukkerij Heiermann & Co
Nieuwe Keizersgracht 61	Bureau "Centrum van propaganda voor eenheid en klassenstrijd in de Vakbewe- ging" Bureau Rechtsbijstand voor alle arbei- ders ABWB Hoofdbestuur en districtsbestuur ANJV
Nieuwe Leliestraat 169	CPN-districtskantoor IPSO

Categorie II

(Gebaseerd op artikel 54 en 55 Oorlogswet voor Nederland)

Frederiksplein 28	Vereniging Nederland-USSR
Keizersgracht 758	Vereniging Nederland-USSR
Nieuwe Keizersgracht 43	Vereniging Nederland-USSR

SLEUTELS VAN AMSTERDAMSE PANDEN (PORSELEIN)

Palestinastraat 7		Voordeur	1
Keizersgracht 324	(FM)	Reserve sleutel (TAS?)	1
		Kast	1
		Schrijfbureau rechts	1
		Telefooncentrale	1
		"	1
		Kamer (32)	1
		Part.Best. (14)	1
		Tussenkamer (48)	1
		Part.Best. (zonder nr.)	1
		Stalen kast (?)	3
1e v.d. Helststraat 21 hs	NVB	Voordeur	2
	(nu opslagruimte)	Ingang zaaltje ANJV	1
		Rechter	1
		Brandkast	1
Prinsengracht 475		-	3
Nieuwe Keizersgracht 61			1
		8 sleutels, onbekend waarvoor	8
		3 " " "	3
		2 hoog	1
		Buitendeur	3
		Parterre	2
		Kastje (BOA)	2
		Kamer Boerkool	2
Nieuwe Leliestraat 169	NU + IPSO	Distr.kantoor CPN	
		Sleutel kluis	2
		Bureau v.d.Raadsfractie en bureaustafel	3
Nieuwe Keizersgracht 43	Vernu	Opslagruimte	2

Elandstraat 147 ^I 169-173	Heiermann en Co " " "	Kantoor Drukkerij	1 2
Lijnbaanstraat 6 A	Heiermann en Co " " " " " " " " "	Personeelsingang " " " " Drukkerij	1 (7) 2 (6) 1 (7) 1 (7) 2
Breestraat 60 " "	NVB "		4 2
Vondelstraat 54	EVC		7
Prinsengracht 840	Kantoor Vrede (NU-sticht. OPEWE) (Ned. Vredesraad) (IPSO)	Hoofd- + binnendeur Winkeldeur (boven) Kantoordeur rechts div.	2 2 3 2
Leidsestraat 25	Pegasus	Contactsleutel bestel- auto Ingang kantoor Leidsestr. Winkel Hobbemastr. D-H Pakhuis (Slotervaart) E.Vredestr. 5 Leidsestr. rechtse deur v. bovenhuis Hoofd postkantoor Postbox 91 (De Tjalk) Kamersleutel Balmoral Magazijn adm.de Ruyter- weg 135 Kantoor (Leidsestraat) Hek (?)	1 1 1 1 1 1 1 1 1 3 1
-	Cadena	Voordeur	1
Blankenstraat 14	ABT (nu clubhuis ANJV) ANBZ ABT (nu opslag- ruimte Pegasus)	Zijdeur Voordeur (hoek)	1 1 3

Postkantoor Centr.Station	BNML	Postbus 472	1
Jan v.d.Heydenstr. 60 sous	Rood Centrum (IKB)		1
Frederiksplein 28	"De Schalm"	2e etage Kantoor secr.	1
		Hal "	1
		3e etage Fotoarief	1
		Stencilkamer	1
		Kamer	1
		Kamer	1
		2e etage Bibliotheek	1
Nieuwe Leliestraat 56	RJ	Kleine sleutel/Bovenslot	1
		Grote sleutel Onderslot	1
Prinsengracht 276	Ver.Ned.-Polen	Voordeur	1
Mauritsweg 3	3e weg		1
		Koffersleutel Graflex	1
-	Ned.-Algerije	Postbox 1642	1
-	Cadena	Kast	2
		Onbekend	2
		Kamerdeur	1
		Buiten/binnendeur (totaal)	6
		Kast (uitwerk)	1
Assendelfstr. 12	CPN-gebouwtje	Asd. (voor)deur (222)	1
		" " (225)	1
Beulingstraat 2	Ned.-USSR	IJzeren hek	1
		Toegangsdeur (achterhek)	1
Vondelstraat 54	Red.	Tuindeur e.a.	3
		Kamer Red.	1

Kleine Kattenburgerstr. 63	CPN-afd.Eilanden (voor deur)		2
	Hulp Red. (MEBA)		
(Nieuwe Keizersgracht 61)	ANJV-Hfd.kantoor (63)	Buitendeur	3
		(75)	3
Hofnar	Buitendeur	Rellage	1
		Opbergkastje	1
		Woning Rellage Binnen- deurkamer Red. boven	1
		boven 2x kastje	2
		kantoor parterre	2
		kastje	1
Zwembad	Buitendeur		1
	Kast		1
Ritmeester			2
Panter	Kast		1
Senator	Huidig adres (65)		1
Waard	Buitendeur		3
	Tussendeur		2
	voor		3
Safehouse (Woe)	Kast		2
BOA	Kasten		2
	Deuren		8
Onbkend			4
<u>Den Haag</u>			
Prinsengracht 60	CPN	1. Gekrast = voor deur 2. Kleinste = geldkistje 3/5 Onbekend	5

Bvdj 24-2-76

N O T A

Aan : BV

Van : BVO

No. : 1391

Betr.: Operatie Porselein.

De Porseleinlijst moet volgens de nu geldige richtlijnen elk jaar eenmaal worden hersien. In de afgelopen jaren is daarvan om bijzondere redenen enkele malen afgeweken.

Een overzichtje van samengestelde lijsten luidt als volgt:

Lijst 1971/1972	-	Brief aan de minister	gedateerd	22 oktober	1971
Lijst 1972/1973	"	"	"	"	31 oktober 1972
-	-				
Lijst 1974/1975	"	"	"	"	9 december 1974
-	-				

Thans zijn we bezig met de lijst 1976/1977.

Een lijst 1973/1974 werd na overleg tussen ons en O.O.en V. niet gemaakt omdat zelfs de lijst 1972/1973 door O.O.en V. nog niet was behandeld.

Dit hield verband met een procedurewijziging betreffende berging en verzending van Porseleinstukken, waarover verschil van mening bestond tussen enerzijds de minister en anderzijds de leiding van het Directoraat-Generaal voor O.O.en V.

Intern hebben wij toen wél een lijst samengesteld, die indien de Porseleinlijst zou moeten worden uitgevoerd direct aan O.O.en V. zou kunnen worden overhandigd.

Bij een bezoek aan de Hr. van O.O.en V. in augustus 1975 verzocht deze mij geen nieuwe Porseleinlijst (1975/1976) samen te stellen.

In verband met overstelpende drukte bij O.O.en V. waren namelijk prioriteiten gesteld, waarbij de Porseleinlijst op de achtergrond was gedrongen. Aan de lijst 1974/1975 was nog niets gedaan.

Na overleg met U werd besloten aan het verzoek te voldoen, maar intern toch aan een nieuwe lijst te gaan werken, die dan niet eind 1975, maar medio 1976 klaar zou moeten zijn. Deze lijst komt zeer binnenkort gereed.

AFDELING I.D.

Ten aanzien van de afdeling I.D. zullen de volgende werkzaamheden dienen te geschieden:

Van de I.D. Wormerveer moet het kaartregister worden overgenomen. De kaarten, die in Wormerveer gebruikt worden wijken af van het model in Zaandam. De gegevens van deze kaarten dienen dus in het geheel te worden overgenomen.

De administratie van de I.D. Wormerveer dient te worden overgenomen en te worden aangepast aan dien van Zaandam. Ook de archiefadministratie die betrekking heeft op de I.D. moet worden overgenomen.

A.-lijst van Wormerveer.

Ten aanzien van de I.D.- Wormerveer zou het het beste zijn, zowel kaartsysteem als administratie over te brengen naar Zaandam en het daar in overleg met de I.D.-ambtenaar van Wormerveer, die overkomt naar Zaanstad, aan te passen.

Van de RIJKSPOLITIE moet ook het kaartsysteem worden overgenomen en in zijn geheel worden aangepast aan dat van Zaandam (Zaanstad).

De I.D.-administratie van de Rijkspolitie, die betrekking heeft op de voormalige Rijkspolitiegemeenten, moet worden overgenomen. Indien er stukken zijn, die betrekking hebben op een Rijkspolitiegemeente en op een voormalige Rijkspolitiegemeente, dienen deze indien nodig te worden gecopiëerd.

De overname van agenten kan worden geregeld in overleg met Binnenlandse Zake. Waar bevinden zich de A.-lijsten van de Rijkspolitiegemeenten. Zijn er stukken van de BVD bij de Burgemeesters van de voormalige Rijkspolitiegemeenten.

Aan : BV - BVO
Van : BO - BOA.

Bijlage: Indeling BOA- en BA-personeel in raam executieve
maatregelen m.b.t. gebouwen in het kader van de
Operatie DIEPVRIES (in duplo).

De voorstellen van BVO/ , neergelegd in zijn nota dd. 10-3-70
komen mij juist voor.

Als bijlage gaat hierbij (in duplo) een indeling van het BOA-
en BA-personeel , waarbij rekening is gehouden met het door
BVO/ gestelde.

, BOA
12-3-70.

Indeling BOA-personeel in raam executieve maatregelen m.b.t.
gebouwen in het kader van de Operatie DIEPVRIES.

Groep I:

Keizersgracht 324	)	BOA/	- BOA/	- BA,
Prinsengracht 471-473	)			
Elandsstraat 147, 169-173	)	BOA,	- BA,	
Lijnbaanstraat 6-A	)			
1e v.d. Helststr. 21	)	BOA/	- BOA,	- BA,
1e v.d. Helststr. 25	)			

Groep II:

Nieuwe Keizersgracht 61	)	BOA/	- BOA/	- BA,
Leidsestraat 25	)	BOA/	- BA/	
Leidsestraat 25-A	)			
Prinsengracht 840	)	BOA/	- BOA/	

Groep III:

Keizersgracht 427	)	BOA/	- BA/	
Blankenstraat 14	)	BOA/		
Rijnvis Feithstr. 28	)	BOA/		

Gewijzigde normen voor toepassing van artikel 57 Oorlogswet
voor Nederland voor de operatie Diepvries bij afkondiging
van de Staat van Oorlog of Beleg.

No. 950.267

Algemeen criterium:

Voor internering komen in aanmerking personen ten aanzien van wie een gegrond vermoeden bestaat, dat zij in tijden van oorlog of oorlogsgevaar betrokken zullen worden bij tegen Nederland of haar bondgenoten gerichte spionage- of sabotage-activiteiten dan wel op enigerlei andere wijze hulp aan de vijand zullen verlenen.

Hieronder zijn o.m. begrepen leidinggevende functionarissen van de pro-Russische organisaties "Nederland-U.S.S.R.", het reisbureau "Vernu" en de "Vereniging voor Culturele Uitswisseling" (V.C.U.) en dissidente communisten, die in vredes-tijd pro-Russische activiteiten ontplooiën.

31 maart 1969.

Gevijzigde normen van de secretie ~~Pacifica~~ ingevolge art. 24
wet A.I.S.G. bij afschaffing van de Burgerlijke Uitzonderings-
toestand.

No. 999.267

A. Algemeen criterium:

Voor internering komen in aanmerking politiek extremistische personen van wie op grond van hun rol in een organisatie of groepering, hun politieke hardheid en activiteiten, leiderscapaciteiten en relevante persoonlijke omstandigheden zoals leeftijd, lichamelijke conditie e.d. verwacht mag worden, dat zij in een Burgerlijke Uitzonderingstoestand activiteiten zullen ontwikkelen, welke leiden tot verstoring van de openbare orde. Hieronder zijn begrepen het aanzetten tot verstoring van de openbare orde, het scheppen van het klimaat en het openen van de mogelijkheid daartoe.

B. Categorieën:

I. Voor de CPK en haar hulporganisaties:

- 1. Leden van het partijbestuur.
- 2. Hoofdbestuursleden van de hulporganisaties.
- 3. Leidinggevende functionarissen/leden in het partij-, propaganda- en publiciteitsapparaat.
- 4. Andere functionarissen en leden, die voldoen aan het algemeen criterium. (hulporg.)

II. Voor de pro-Chinese communisten:

- 5. Functionarissen/leden van "De Rode Vlag", het "Marxistisch Leninistisch Centrum Nederland" (MLCN), en "Rode Jeugd", die voldoen aan het algemeen criterium.

III. Voor de overige politiek links-extremistische groeperingen:

- 6. Militante trotskisten.
- 7. Militante anarchisten.
- 8. Andere politiek-extremistische figuren, die voldoen aan het algemeen criterium.

Ex.no.

1

Gewijzigde normen voor toepassing van artikel 57 Oorlogswet
voor Nederland voor de operatie ~~Pocetain~~ bij afkondiging
van de Staat van Oorlog of Beleg.

No. 950.267

Algemeen criterium:

Voor internering komen in aanmerking personen ten aanzien van wie een gegrond vermoeden bestaat, dat zij in tijden van oorlog of oorlogsgevaar betrokken zullen worden bij tegen Nederland of haar bondgenoten gerichte spionage- of sabotage-activiteiten dan wel op enigerlei andere wijze hulp aan de vijand zullen verlenen.

Hieronder zijn o.m. begrepen leidinggevende functionarissen van de pro-Russische organisaties "Nederland-U.S.S.R.", het reisbureau "Vernu" en de "Vereniging voor Culturele Uitwisseling" (V.C.U.) en dissidente communisten, die in vredes-tijd pro-Russische activiteiten ontplooiën.

+ Jku
Vcu
VND
NCEVS

3loergrachtgroep
Dankbaargroep
Gen. Notities 31 maart 1969.

ex.no. 22. van 48.867/70

Betr.: Operatie ~~Wijzigingen~~ PORCELEIN

Toelichting behorende bij de A-(normen)lijst nr. 950.267
van 31 maart 1969

1. Voor plaatsing op de A-lijst komen in aanmerking diegenen, wier antecedenten vallen onder de normen, gesteld in de bijgevoegde A-(normen)lijsten nr. 950.267 van 31 maart 1969 ter uitvoering van art. 24 Wet B.B.B.G. en art. 57 O.W.N.
2. Eénmaal per jaar beoordeelt de dienst of wijziging in de normen aangebracht moet worden. Voor zover nodig worden alsdan nieuwe A-(normen)lijsten aan de daarvoor in aanmerking komende verbindingen uitgereikt, dan wel wordt een opgave verstrekt van wijzigingen welke in de bestaande A-(normen)-lijsten dienen te worden aangebracht.
3. Eénmaal per jaar controleert de dienst de nominatieve opgave. Het aanbrengen van de nodige wijzigingen geschiedt in overleg met de betrokken verbinding. Een ambtenaar van de dienst zal daartoe met een schriftelijk voorstel (lijsten met namen en categorie-aanduiding) de verbinding bezoeken en dit voorstel bespreken.
4. De verbinding wordt verzocht de lijsten te controleren met de eigen administratie op
  - a. naam
  - b. geboorteplaats en datum
  - c. adres
  - d. eventueel vermelde antecedenten.Eventuele wijzigingen dienen binnen 10 dagen na ontvangst van de lijsten aan de dienst te worden gemeld.
5. Wanneer, naar het oordeel van de verbinding, bepaalde namen van de voordracht dienen te worden afgevoerd, dan wel daaraan alsnog dienen te worden bijgevoegd, een en ander op grond van de gestelde normen, zal de verbinding dit schriftelijk (met haar motieven) aan de dienst doen weten. Nader overleg tussen de verbinding en de dienst kan dan plaats vinden. Na bereikte overeenstemming zullen voor zover nodig nieuwe lijsten met namen en categorie-aanduiding aan de verbinding worden overhandigd.
6. Indien 14 dagen na het in punt 3 bedoelde overleg geen schriftelijke voorstellen tot afvoering of opvoering, of aan te brengen wijzigingen (zie punt 4) bij de dienst zijn binnengekomen, wordt aangenomen dat de verbinding met de voordracht van de dienst accoord gaat.

7. Indien zich tussentijds ten aanzien van een betrokkene een zodanige wijziging heeft voorgedaan, dat plaatsing op de A-lijst geen zin meer heeft (b.v. door overlijden, plaatsing in een krankzinnigengesticht of dergelijke) dan dient de dienst ten spoedigste in kennis te worden gesteld.
8. Indien een op de A-lijst genoemde persoon zich metterwoon heeft gevestigd of feitelijk verblijf is gaan houden in een andere gemeente, dan geeft de verbinding hiervan ten spoedigste aan de dienst kennis. De dienst treedt vervolgens in overleg met de verbinding in de plaats van vestiging, teneinde te kunnen beoordelen of plaatsing van de betrokkene op de A-lijst in de nieuwe gemeente, aan de hand van de gestelde normen, nog zin heeft. Verhuizingen binnen het ambtsgebied van de verbinding behoeven in het kader van de operatie Diepvries niet te worden gemeld. (Overigens blijft de zan. verhuisregeling onverminderd van kracht).
9. Correspondentie over deze aangelegenheid (zie de punten 4, 5, 7 en 8) dient te worden gevoerd onder de aanduiding "Operatie ~~Diepvries~~". De rubricering moet "Zeer Geheim" zijn. Op de binnenuveloppe dient, behalve de rubricering, bovendien vermeld te worden: "Persoonlijk in handen van de Heer   ".
10. Waarschijnlijk ten overvloede wordt dringend verzocht alle stukken op dit onderwerp betrekking hebbend met grote omzichtigheid te behandelen en op een veilige plaats te be-
waren.

Hierbij vervalt de "Toelichting" van 1 september 1965.

's-Gravenhage, 31 maart 1969.

NOTITIE voor Diepvriesmap 1969-1970

HBVD ontving op 17-11-1969 de telefonische suggestie van Mr. de door ons ingediende A-lijst 1969-1970 dit lopende jaar niet meer middels arrestatiebevelen uit te zetten bij de Burgemeesters, aangezien vertraging was ontstaan in de verzending.

HBVD heeft het advies van BV daarop overgenomen om bij Mr. alsnog aan te dringen op spoedige afwerking, aangezien dit jaar door de gewijzigde criteria andere categorieën personen op de lijst stonden.

Overeengekomen werd, dat door ons eerst in september 1970 een nieuwe A-lijst bij de Minister van Binnenlandse Zaken zal worden ingediend.

BVO c.s. kunnen dan in de maanden juni t/m augustus 1970 de nodige voorbereidingen treffen.

BVO

18-11-1969

Porselein

Doordien

Besluiten sectievergadering dd. 11-11-1968.

Betreft : Informatie Korpschefs cq. Distr.Cdt. bij
verhuizing "Diepvriesfiguren"

Aanwezig: BVO - D - C - G - W - S

Ingeval van verhuizing van de ene gemeente naar een andere
zullen alleen die Diepvriesfiguren doorgegeven worden, die
voor het lopende jaar op de Diepvrieslijst gehandhaafd die-
nen te worden (n.a.v.   ).

BVO/W

9- 1-1969.

*Van elke verhuizing en eventuele afwijking moet voortaan
ook de minister in kennis worden gesteld. (i.v.m. opmach-
tig. intrekking arrestatiebevel).*

*4/10
69*

ex. 1: H.BVD- PH.BVD
 2: HK
 3: HB
 4: HC
 5: KA/C

Aan: H.BVD d.t.v. HK
 i.a.a. HB en HC

Van: KA/C

Onderwerp: Bespreking operatie "Porselein" op 19 januari 1978 o.l.v.
 H.BVD.

Aanwezig: HK, HB, HC en KA/C.

1. De bespreking diende ter afronding van het besprokene op de bijeenkomst van 7 december 1977.
2. Centraal stond de vraag of het zinvol en opportuun is niet langer uit te gaan van slechts één casuspositie (de dreiging vanuit het Oostblok) doch van meer denkbare casusposities met als konsekwentie dat dan ook verschillende porseleinlijsten opgesteld worden, elk daarvan toegespitst op een dezer casusposities.
 Om twee redenen werd deze vraag ontkennend beantwoord:
  - a. Op 29 december 1976 heeft de Minister bevestigd, dat "de afkondiging van de BUT in samenhang met een grote politieke druk of een militaire dreiging van de Sovjet-Unie" nog steeds de casuspositie is, waarvan bij de operatie "Porselein" dient te worden uitgegaan.
  - b. Het hanteren van meer dan één porseleinlijst is praktisch nauwelijks uitvoerbaar vanwege de organisatorische, materiële en administratief-technische problemen die dit met zich meebrengt.

Het onder punt b. genoemde bezwaar zou ondervangen kunnen worden door intern op verschillende casusposities toegespitste lijsten in gereedheid te brengen en te houden.
 Gezien echter de snelheid, waarmee de betreffende dienstonderdelen een dergelijke lijst kunnen produceren, is dit een volstrekt overbodige maatregel.

Voorts werd nog het denkbeeld geopperd de thans gebruikte porseleinlijst uitsluitend intern in gereedheid te houden ter vermindering van de telkens terugkerende en tijdrovende rompslomp, die het operationeel houden van de lijst met zich brengt. Dit denkbeeld vond geen ingang.

In een crisissituatie zal het, naar men moet aannemen, uitermate moeilijk zijn eerst dan de organisatorische en andere maatregelen te treffen, die noodzakelijk zijn voor een effectieve uitvoering. Bovendien zou dit afbreuk doen aan de op de Minister van Binnenlandse Zaken rustende verantwoordelijkheid optimaal voorbereid te zijn op een situatie als waarvan de operatie "Porselein" uitgaat.

Conclusie:

De door de Minister op 29 december 1976 bepaalde casuspositie moet als uitgangspunt voor het opstellen van de lijst in verband met de operatie Porselein worden gezien.

Een pragmatische benadering van deze zaak is gewenst. Daarom is er geen aanleiding om de normenlijst d.d. 17 augustus 1976, die de goedkeuring van Minister verkreeg, aan Minister voor te leggen om daarin de wijzigingen, die strikt genomen in verband met de uitspraak van Minister van 29 december 1976 wenselijk zouden zijn, aan te brengen.

Wel dienen de directies B en C met inachtneming van deze uitspraak de Porseleinlijst aan een kritische beschouwing te onderwerpen, zowel terzake van de zogenaamde "openbare-orde-verdachten" (art. 24 BBBG en art. 57 OVN) als terzake van de zogenaamde "veiligheidsverdachten" (art. 57 OVN).

3. De nieuwe Porseleinlijst dient voor 1 juni 1978 gereed te zijn.

KA/C, 24.1.1978

N O T A

Aan : BOA

Van : BVO

No. : 700

Betr.: Partijgebouwen in kader operatie "Porcelein"

Waar d.z.z. weer gewerkt wordt aan de samenstelling van de lijst "Porcelein" (voorheen Diepvries) en ook de partijgebouwen te Amsterdam daarbij betrokken zijn, zal ik gaarne - zo mogelijk op korte termijn - antwoord ontvangen op de volgende vragen:

- 1) Is het pand Pieter Langendijkstraat 17 thans in gebruik bij de N.V.B., district Amsterdam? (Uit " " werd bekend dat na liquidatie van "de Tjalk" de N.V.B./Amsterdam per mei 1970 genoemd pand in gebruik kon nemen.)
- 2) Zetelt het hoofdbestuur van de N.V.B. nog in perceel Keizersgracht 427? (De mogelijkheid bestaat nl. dat het hoofdbestuur i.v.m. de financiën mede verhuisd is naar de Pieter Langendijkstraat 17.)
- 3) Dient het pand Blankenstraat 14 nog steeds als opslagplaats van Pegasus? (Pegasus heeft sedert enige tijd een centrale opslagplaats op het adres Rhijnvis Feithstraat 28. De mogelijkheid bestaat dat bij ingebruikneming van deze centrale opslagplaats het pand Blankenstraat 14 door Pegasus werd afgestoten.)
- 4) Is het pand Blankenstraat 14 nog in gebruik bij de partij? Zo ja, wat is daar ondergebracht?

13-8-1970

BVO/D

Ex. 3 (Dit exemplaar bestaat uit 2 blz.)

NOTA

Aan : HB/BV

Van : BVO

Nr. : 213

Betr.: Voorstel wijziging normen operatie "Diepvries"

Bijl.: 1. Ontwerp nieuwe Normenlijst

2. Gewijzigde Normen sept. 1965 Nr. 79

3. Toelichting op gewijzigde Normen sept. 1965 Nr. 79.

Wijzigingen in de organisatie-vormen van de communistische beweging c.a. in Nederland, alsmede gewijzigde inzichten omtrent de categorieën personen die in geval van bijzondere omstandigheden uit veiligheids oogpunt uit de maatschappij dienen te worden verwijderd, maken het wenselijk om tot herziening en nadere precisering van de normen voor de operatie "Diepvries" te besluiten

De laatste twee jaren werden met hantering van de oude norm de personen die buiten de CPN en haar hulporganisaties vielen (zonder vermelding van mutatie(s)) reeds met toestemming van de Directie O.O. en V. onder punt 14 cq. punt 15 ondergebracht. In de nieuwe normenlijst wordt gestreefd te komen tot een beperking van het aantal CPN en aanverwante figuren en een meer verantwoorde omschrijving van de overige kandidaten. Daarom werd voor een indeling in vier hoofdgroepen gekozen en t.b.v. de zgn. C-figuren de kop "Algemeen".

In verband met het bovenstaande doe ik U aangehecht toekomen : de voorgestelde herziene normen, vergezeld van - ter vergelijking - de oude normenlijst.

De punten 1 t/m 3 nieuw wijken in strekking niet af van de punten 1 t/m 3 van de oude normenlijst.

De punten 4 t/m 6 nieuw wijken in zoverre van de oude punten 4 t/m 6 af dat - teneinde tot meer beperking van het aantal te kunnen komen - slechts gesproken wordt van "de belangrijkste". De huidige ontwikkeling in de CPN wettigt een dergelijke beperking.

De punten 7 t/m 12 van de herziene normenlijst komen overeen met de punten 7 t/m 11 plus punt 13 van de oude normenlijst. Punt 12 oud (Nederland-U.S.S.R.) werd punt 16 nieuw, aangezien deze vereniging niet meer als een hulporganisatie van de CPN kan worden aangemerkt.

De personen vallende onder de punten 13 t/m 15 en 17 t/m 18 van de herziene normenlijst omvatten de personen die de laatste jaren op de oude normenlijst werden ondergebracht bij norm 14.

Punt 19 betreft de door geroyeerde CPN-figuren heropgerichte reis dienst V.C.U. (voorheen NWR), die blijkens haar programma zich niet uitsluitend tot het organiseren van vakantiereizen zal beperken.

De voorgestelde omschrijving geeft een duidelijker inzicht waarom betrokkenen voor internering worden voorgedragen. De omschrijving als in punt 14 oud kan daarom vervallen.

Punt 20 nieuw is overgenomen van de oude Normenlijst, aangezien de redactie hiervan is ontleend aan art. 24 Wet B.B.B.G. en 57 Oorlogswet. Terzake werd reeds in september 1965 met afd. C overeenstemming bereikt.

Indien U zich met de nieuwe normen - samengesteld op basis van het rapport "Inwendige Veiligheid in Buitengewone Omstandigheden" van 13-10-1967 - kunt verenigen, moge ik U verzoeken deze ter goedkeuring aan de dienstleiding voor te leggen. Daarna zal de Minister van Binnenlandse Zaken vóór september a.s. om accoordverklaring moeten worden verzocht.

EX 1: HSB/BV

EX 2: BVJ

EX 3: BVJ/Δ

22- 4-1968

Bijlage behorende bij nota nr. 213 dd. 22- 4-1968.

Ontwerp nieuwe normenlijst operatie "Diepvries"

I. Voor de CPN en haar hulporganisaties:

1. alle CPN-vertegenwoordigers in de Eerste en Tweede Kamer;
2. de belangrijkste CPN-vertegenwoordigers in Provinciale Staten en in de gemeenteraden van gemeenten met meer dan 100.000 inwoners, alsmede van enkele kleinere gemeenten met een virulente communistische kern;
3. de belangrijkste leden van het CPN-partijbestuur;
4. de belangrijkste functionarissen van het centrale CPN-partij-, propaganda- en publiciteitsapparaat;
5. de belangrijkste leden van de CPN-districtsbesturen;
6. de belangrijkste functionarissen van het Centrum voor Eenheid en Klassenstrijd in de Vakbeweging en van de aanverwante organisaties;
7. de belangrijkste figuren van het ANJV;
8. de belangrijkste figuren van de OPSJ;
9. de belangrijkste figuren van de Vereniging van vooruitstrevende studenten "Perikles";
10. de belangrijkste figuren van de NVB;
11. de belangrijkste figuren van de NVR;
12. de belangrijkste figuren van "Verenigd Verzet 1940-1945".

II. Voor de pro-Chinese communisten:

13. de belangrijkste figuren rondom "De Rode Vlag";
14. de belangrijkste figuren van het MLCN.

III. Voor de pro-Russische (z.g. dissidente) communisten:

15. de belangrijkste figuren die politiek extremistische of subversieve activiteiten ontplooiën;
16. de belangrijkste functionarissen van de Vereniging Nederland-U.S.S.R. en haar reisbureau VERNU.

IV. Voor de overige politiek links-extremistische groeperingen:

17. de belangrijkste Trotskisten;
18. personen die op grond van hun antecedenten als militant anarchist dienen te worden aangemerkt;
19. de belangrijkste functionarissen van de "Vereniging voor Culturele Uitwisseling".

V. Algemeen:

20. personen, niet vallende in de categorieën 1 t/m 19, t.o.v. wie - op grond van hun antecedenten - het vermoeden bestaat dat zij in tijden van binnenlandse moeilijkheden, oorlog of oorlogsgevaar, de openbare orde, rust en veiligheid in gevaar zullen brengen.

Afgeschrift

Betr.: Gewijzigde normen operatie Diepvries

Nr. : 776.263

Voor de C.P.N.

1. alle afgevaardigden in Eerste en Tweede Kamer.
2. de belangrijkste afgevaardigden in Provinciale Staten en de gemeenteraden van de gemeenten boven 100.000 inwoners met inbegrip van enkele kleinere gemeenten met een virulente communistische kern.
3. belangrijkste leden van het partijbestuur.
4. belangrijke functionarissen werkzaam bij het centrale partij-, propaganda- en publiciteitsapparaat.
5. belangrijke leden van de districtsbesturen.
6. belangrijke functionarissen van het Centrum voor Eenheid en Klassenstrijd in de Vakbeweging en aanverwante organisaties.

Voor de hulporganisaties

de belangrijkste leden c.q. functionarissen van:

7. A.N.J.V. (Algemeen Nederlands Jeugd Verbond).
8. O.P.S.J. (Organisatie Progressieve Studerende Jeugd).
9. N.V.B. (Nederlandse Vrouwen Beweging).
10. Nederlandse Vredesraad.
11. Verenigd Verzet 1940-1945.
12. Nederland-U.S.S.R.
13. Vereniging van vooruitstrevende studenten Perikles.

Algemeen

14. Personen t.a.v. wie over recente gegevens wordt beschikt op grond waarvan de gemotiveerde verwachting bestaat, dat zij onder moeilijke omstandigheden in bovengenoemde organisaties sleutelposities zullen innemen.
15. Personen, niet vallende in de categorieën 1 tot en met 14, ten aanzien van wie, op grond van hun antecedenten, het vermoeden bestaat, dat zij in tijden van binnenlandse moeilijkheden, oorlog of oorlogsgevaar, de openbare orde, rust en veiligheid in gevaar zullen brengen.

1 september 1965

Betr.: Operatie Diepvries.

Toelichting behorende bij de A-(normen)lijst nr. 776.263
van 1 september 1965

1. Voor plaatsing op de A-lijst komen in aanmerking diegenen, wier antecedenten vallen onder de normen, gesteld in de bijgevoegde A-(normen)lijst nr. 776.263 van 1 september 1965.
2. Eénmaal per jaar beoordeelt de dienst of wijziging in de normen aangebracht moet worden. Voor zover nodig wordt alsdan een nieuwe A-(normen)lijst aan de daarvoor in aanmerking komende verbindingen uitgereikt, dan wel wordt een opgave verstrekt van wijzigingen welke in de bestaande A-(normen)lijst dienen te worden aangebracht.
3. Eénmaal per jaar controleert de dienst de nominatieve opgave. Het aanbrengen van de nodige wijzigingen geschiedt in overleg met de betrokken verbinding. Een ambtenaar van de dienst zal daartoe met een schriftelijk voorstel (lijst met namen en politieke antecedenten) de verbinding bezoeken en dit voorstel bespreken.
4. De verbinding wordt verzocht de lijst te controleren met de eigen administratie op
  - a. naam
  - b. geboorteplaats en datum
  - c. adres
  - d. vermelde antecedentenEventuele wijzigingen dienen binnen 10 dagen na ontvangst van de lijst aan de dienst te worden gemeld.
5. Wanneer, naar het oordeel van de verbinding, bepaalde namen van de voordracht dienen te worden afgevoerd, dan wel daaraan alsnog dienen te worden bijgevoegd, een en ander op grond van de gestelde normen, zal de verbinding dit schriftelijk (met haar motieven) aan de dienst doen weten. Nader overleg tussen de verbinding en de dienst kan dan plaats vinden. Na bereikte overeenstemming zal voor zover nodig een nieuwe lijst met namen en politieke antecedenten aan de verbinding worden overhandigd.
6. Indien 14 dagen na het in punt 3 bedoelde overleg geen schriftelijke voorstellen tot afvoering of opvoering, of aan te brengen wijzigingen (zie punt 4) bij de dienst zijn binnengekomen, wordt aangenomen dat de verbinding met de voordracht van de dienst accoord gaat.

7. Indien zich tussentijds ten aanzien van een betrokkene een zodanige wijziging heeft voorgedaan, dat plaatsing op de A-lijst geen zin meer heeft (b.v. door overlijden, plaatsing in een krankzinnigengesticht of dergelijke) dan dient de dienst ten spoedigste in kennis te worden gesteld.
8. Indien een op de A-lijst genoemde persoon zich metterwoon heeft gevestigd of feitelijk verblijf is gaan houden in een andere gemeente, dan geeft de verbinding hiervan ten spoedigste aan de dienst kennis. De dienst treedt vervolgens in overleg met de verbinding in de plaats van vestiging, teneinde te kunnen beoordelen of plaatsing van de betrokkene op de A-lijst in de nieuwe gemeente, aan de hand van de gestelde normen, nog zin heeft.
(Overigens blijft de zgn. verhuisregeling onverminderd van kracht).
9. Correspondentie over deze aangelegenheid (zie de punten 4, 5, 7 en 8) dient te worden gevoerd onder de aanduiding "Operatie Diepvries". De rubricering moet "Zeer Geheim" zijn. Op de binnenenveloppe dient, behalve de rubricering, bovendien vermeld te worden: "Persoonlijk in handen van de heer "
".
10. Waarschijnlijk ten overvloede wordt dringend verzocht alle stukken op dit onderwerp betrekking hebbend met grote omzichtigheid te behandelen en op een veilige plaats te bewaren.

Hierbij vervalt de "Toelichting" van 12-11-1956.

's-Gravenhage, 15 september 1965

DE INWENDIGE VEILIGHEID IN BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDENI. Inleiding

De maatregelen, die ter verzekering van de inwendige veiligheid in buitengewone omstandigheden in Nederland worden genomen, zijn gebaseerd op het, in 1958 door Afdeling Inwendige Veiligheid opgestelde, en op 24 augustus 1959 door de Algemene Verdedigingsraad aanvaarde rapport en het daarbij behorende Basisplan.

Nu sinds de opstelling en aanvaarding van dit plan geruime tijd is verlopen, lijkt het nuttig te overwegen of dit plan nog aan de eisen des tijds voldoet en zo niet, welke wijzigingen daarin dienen te worden aangebracht.

Daartoe lijkt het in de eerste plaats nodig de instelling en de mogelijkheden van de binnenlandse tegenstander en vervolgens de aard en de omvang van de te verwachten door de BT te ontplooiën activiteiten, nader te analyseren.

II. De Binnenlandse Tegenstandera. De CPN

In het AIV-rapport van augustus 1958 wordt gesteld:

"De subversieve elementen en groeperingen bestaan uit sympathisanten met- of agenten van de Buitenlandse Vijand, dat is in de tegenwoordige politieke situatie, het communistisch blok. Er is slechts één partij in Nederland, n.l. de CPN, welke zich als zodanig zonder voorbehoud aan de zijde van dit blok plaatst. Gelet op de in de partij heersende discipline en de centralistische organisatie van de CPN kan worden aangenomen, dat vele partijleden bereid gevonden zullen worden deel uit te maken van de strijdkrachten van de BT en dat de te ondernemen acties centraal geleid zullen worden....."

Kon in 1958 nog gesproken worden van "het communistisch blok" en van "de CPN, welke zich als zodanig zonder voorbehoud aan de zijde van dit blok plaatst", sindsdien hebben zich in de communistische wereld - en met name in de onderlinge verhoudingen binnen die wereld - zodanige wijzigingen voltrokken, dat hetgeen in 1958 gesteld werd, niet langer zonder meer kan worden gehandhaafd.

Door het ontstaan en de ontwikkeling van het Sino-Sowjet-conflict kan niet meer gesproken worden van "het communistisch blok", doch eerder van twee blokken, het Sowjet en het Chinese

blok. Het conflict heeft er bovendien toe geleid dat een aantal communistische partijen, die zich niet of niet geheel aan het standpunt van hetzij de CPSU, hetzij de CPC wilden conformeren, een min of meer neutraal standpunt in het conflict gingen innemen, daarbij zich losmakend van de politiek van de beide opposanten en een autonome koers volgend.

Dit laatste is, in bijna extreme mate, het geval bij de CPN. Deze partij heeft zich de laatste jaren onderscheiden door een toenemende kritiek op de CPSU en de Moskou-getrouwe partijen, een steeds sterker wordende nadruk op haar autonome karakter en beschuldigingen van inmenging in partijaangelegenheden met name aan het adres van de CPSU en de SED. Op de conferenties van de Westeuropese CP-en (in Wenen mei 1966) en van de Europese CP-en (in Karlovy Vary april 1967) was de CPN niet aanwezig, uitnodigingen tot het bijwonen van congressen van buitenlandse zusterpartijen werden afgeslagen en de communistische mantelorganisaties nemen als regel geen deel meer aan bijeenkomsten van de internationale mantelorganisaties. Na zich op deze wijze geleidelijk aan binnen de communistische wereld in een geïsoleerde positie te hebben gemaneuvreerd (slechts met enkele CP-en, waaronder de Roemeense, wordt nog contact onderhouden), demonstreerde de partij haar autonomie en haar afkeer van buitenlandse inmenging in partijaangelegenheden nog eens duidelijk door de recente maatregelen tegen Vernu, VCU en Pegasus.

Dat de CPN zich "zonder voorbehoud aan de zijde van dit (communistisch) blok plaatst" kan dan ook niet meer gesteld worden. En zeker is de partij in de huidige situatie niet bereid directieven van buitenaf te aanvaarden m.b.t. de door haar te ontplooiën activiteiten.

Dat de individuele CPN-er als regel wel bereid zou zijn zulk te doen, ligt evenmin in de lijn der verwachtingen. Weliswaar wordt de huidige partijlijn niet door alle leden volledig begrepen en is er sprake van een zekere oppositie tegen deze lijn, doch deze is vooralsnog van geringe omvang. Het democratisch centralisme wordt door de gemiddelde CPN-er nog altijd als een onaantastbaar beginsel aanvaard.

De strubbelingen in de nationale en internationale communistische wereld hebben uiteraard een ongunstige invloed uitgeoefend op de activiteit van de partijleden. In het algemeen kan

dan ook gesteld worden dat - met uitzondering van een aantal kaderleden - de activiteit van de partijleden gering is.

Dit alles neemt echter niet weg dat de CPN, ondanks haar autonome en nationale opstelling, zeker niet gezien mag worden als een partij die zich in een eventueel conflict loyaal zal opstellen t.o.v. de belangen van Nederland en zijn bondgenoten. De CPN is en blijft een communistische partij, zich baserend op de marxistisch-leninistische beginselen en - zij het op haar eigen wijze - communistische doeleinden nastrevend. Er mag trouwens niet uit het oog worden verloren, dat haar kritiek op met name voor een deel betrekking heeft gehad op diens als "opportunistisch" beschreven politiek van toenadering tot en toegeven aan het Westen, en dat derhalve met een redelijke mate van zekerheid voorspeld kan worden dat de CPN zich duidelijker aan de zijde van Moskou zal opstellen als Moskou een forsere anti-Westerse politiek zal gaan volgen. (In "buitengewone omstandigheden" is dit juist een punt van belang!). Aan welke zijde haar sympathie werkelijk staat, wordt duidelijk gesteld in de door het PE/CPN uitgegeven verklaring m.b.t. de herdenking van de oktoberrevolutie ("De Waarheid" 9 juli 1967), waarin o.m. staat:

"Want al bestaan er op het ogenblik binnen de verschillende socialistische staten en binnen de communistische beweging op wereldschaal grote verschillen van mening, toch blijven de fundamentele belangen tegenover de imperialisten (van de Verenigde Staten, West-Duitsland en Japan) gemeenschappelijk" en "de SU is de natuurlijke bondgenoot van een zelfstandig en vredelievend Nederland".

Gezien bovengeschetste situatie kan m.b.t. de door de CPN en haar leden in of met het oog op buitengewone omstandigheden te ontplooiën activiteiten het volgende worden verwacht:

De partij zal op het gebied van agitatie ongetwijfeld activiteiten ontwikkelen, zij het mogelijk niet onder het motief "steun aan het communisme", maar onder de in breder kring aansprekende motto's "anti-(Amerikaans, Duits) imperialisme" en "voor behoud van de wereldvrede".

De partij zal als zodanig niet betrokken willen worden bij spionageactiviteiten. Ditzelfde kan echter niet zonder meer gezegd worden van alle leden van de partij. Weliswaar kan de gehoorzaamheid aan de partij een rem vormen op de bereidwilligheid om op dit gebied hand- en spandiensten aan inlichtingendiensten van communistische landen te verlenen, doch het is geen absolute garantie. Er is dan ook geen reden om het tot dusver gevoerde beleid t.a.v.

toelating van communisten tot functies waar betrouwbaarheid en loyaliteit vereist worden, te wijzigen, temeer niet waar ook uit recente berichten gebleken is, dat de communistische inlichtingendiensten bij voorkeur ideologisch-gemotiveerde - al of niet communistisch georiënteerde - personen als agent recruterend.

Evenmin valt te verwachten, dat de partij betrokken zal willen worden bij door communistische staten ontplooidde sabotage-activiteiten of zelf dergelijke activiteiten zal ontwikkelen. De mogelijkheid dat het individuele partijlid op dit gebied actief zou kunnen zijn is niet geheel uitgesloten. Daarbij dient echter te worden aangetekend, dat er geen enkele aanwijzing is dat er van de zijde van het Sowjetblok in Nederland sabotage-agenten zijn of worden gerecruteerd.

b. Buiten de CPN

De ontwikkelingen die zich na de oorlog en vooral gedurende de laatste jaren in de CPN hebben voorgedaan, hebben tot gevolg gehad dat een aantal communisten buiten de partij zijn komen te staan.

Als gevolg van het Sino-Sowjetconflict hebben zich twee pro-Chinese groeperingen gevormd, de "Rode-Vlag-groep" en het "MLCN". Beide zijn van geringe omvang en betekenis. Te verwachten valt dat deze groeperingen in buitengewone omstandigheden zelf enige activiteit zullen ontwikkelen op het gebied van agitatie, of zich zullen aansluiten bij door de CPN onder het motief "anti-imperialisme" ontwikkelde activiteiten. Er zijn geen aanwijzingen dat deze groeperingen betrokken zijn bij vanuit het buitenland geïnspireerde spionage- of sabotage-activiteiten.

Daarnaast is er een - vooralsnog niet in organisatorisch verband verenigde - groep van personen die zich van de CPN hebben afgewend of daaruit zijn geroyeerd (groep , ex-SWP-ers, etc.) en die als gemeenschappelijke noemer hebben hun pro-Russische instelling. Dat een aantal hunner bereid zal zijn handen spandiensten te verlenen aan het Sowjetblok lijkt buiten kijf. De omvang en de invloed van deze groep zijn echter - vooralsnog - gering.

Naast bovengenoemde, uit de CPN voortkomende groeperingen, dienen voorts als binnenlandse tegenstander te worden aangemerkt de in Nederland bestaande trotskistische groeperingen. De omvang en

invloed daarvan zijn gering, maar gezien het militante karakter valt van hen zeker activiteit, met name op het gebied van agitatie, te verwachten.

Tenslotte dienen als binnenlandse tegenstander te worden beschouwd de hier te lande verblijvende of t.z.t. uit het buitenland geïnfiltreerde agenten van het Sowjetblok, van wie uiteraard subversieve activiteiten kunnen worden verwacht.

Hoewel niet onder het begrip "binnenlandse tegenstander" vallend, lijkt het juist in dit verband te wijzen op het bestaan van enkele radicale groeperingen van overwegend jeugdige personen. Hoewel er geen aanwijzingen zijn, dat bedoelde groeperingen gedirigeerd of gemanipuleerd worden vanuit de Sowjetbloklanden, valt wel te verwachten dat zij in buitengewone omstandigheden demonstratieve activiteiten zullen ontwikkelen of zich zullen aansluiten bij door anderen op dit gebied ontplooidde activiteiten, daarmede - zij het misschien ongewild - de tegenstander in de kaart spelend. Van de meest radicale onder hen kunnen mogelijk ook gewelddaden, met name sabotagedaden verwacht worden, zij het dat deze dan naar alle waarschijnlijkheid op gelegenheidsdoelen zullen zijn gericht.

c. Samenvatting

Resumerend kan gesteld worden:

1. Het is niet te verwachten dat de CPN als partij betrokken zal worden bij spionage- of sabotageactiviteiten van het Sowjetblok of zelf dergelijke activiteiten t.b.v. dat blok zal ontwikkelen.
2. Wel kunnen van de partij agitatorische activiteiten worden verwacht, die mogelijk weerklank zullen vinden bij andere, radicale groeperingen. Dergelijke activiteiten kunnen eveneens worden verwacht van enkele kleinere groeperingen buiten de CPN.
3. De kans dat individuele partijleden en vooral ex-partijleden betrokken zijn of zullen worden bij spionageactiviteiten is niet uitgesloten.
4. Er zijn geen aanwijzingen dat leden van de partij of anderen deel uitmaken van door het Sowjetblok geleide of geïnspireerde sabotageorganisaties.

5. Mogelijk kan van enkele zeer radicale figuren niet-gerichte sabotage worden verwacht.
6. Sabotage van vitale doelen is - indien deze gepleegd wordt - voornamelijk te verwachten van vanuit het buitenland geïnfiltreerde agenten.

III. Aard en omvang der te verwachten activiteiten

a. Agitatie

In meergenoemd AIV-rapport wordt, onder het hoofd "Analyse van de eigen kwetsbaarheid" terecht gesteld, dat het succes van agitatieacties in overwegende mate afhankelijk is van de reacties van het Nederlandse volk. Voorts dat twee hoofdthema's voor agitatie, beide speculerend op de angst, bijzonder gevaarlijk zijn en wel het eerste, wanneer wordt gemobiliseerd, vóórdat de aanval is begonnen, n.l. dat Nederland wordt medegesleept in een Amerikaanse agressie en het tweede, als de aanval is ingezet, n.l. het hopeloze van verzet tegenover een zoveel sterkere vijand.

Het is duidelijk dat in bredere kringen van onze bevolking, grotendeels als gevolg van het Amerikaanse optreden in Vietnam, anti-Amerikaanse gevoelens zijn ontstaan, dat anderzijds, eveneens in bredere kringen, het communistische gevaar steeds minder als een reëel gevaar wordt gezien, terwijl daarnaast, mede als gevolg van kerkelijke uitspraken op dit punt, in bepaalde kringen een sfeer van onzekerheid is ontstaan rondom de vraag of het gebruik van nucleaire wapens zedelijk verantwoord is. Deze factoren vormen, zeker in een tijd dat een nucleair conflict dreigende is, een goede voedingsbodem voor agitatorische activiteiten, zelfs wanneer deze van de zijde van de CPN worden ontwikkeld en vooral wanneer zij niet een duidelijk pro-Russisch pro-communistisch stempel dragen, doch gebaseerd zijn op motieven als "anti het Amerikaanse (of Duitse) imperialisme", "voor behoud van de wereldvrede" en "tegen het gebruik van kernwapens".

Het lijkt dan ook niet denkbeeldig, dat dergelijke activiteiten een grotere omvang zullen aannemen en tot ernstiger ordeverstoringen zullen leiden dan in 1958 kon worden verwacht.

b. Spionage

Er is geen enkele reden om aan te nemen, dat de gewijzigde omstandigheden van wezenlijke invloed zijn of zijn geweest op de aard en de omvang van de door de inlichtingendiensten van landen achter het IJzeren Gordijn ontplooidde spionage-activiteiten. Zeker is dat deze activiteiten niet zijn verminderd en het valt niet te verwachten dat zij in de naaste toekomst zullen verminderen. Beveiliging van Nederlandse en bondgenootschappelijke geheimen blijft dan ook - ook in vredetijd - essentieel

c. Sabotage

De aard en de omvang van sabotage hangt enerzijds af van het aantal beschikbare saboteurs en van de middelen waarover deze beschikken, anderzijds van het verloop van een eventueel conflict.

Gesteld werd reeds, dat er geen aanwijzingen zijn dat er in Nederland met het Sowjetblok verbonden sabotagegroepen bestaan en voorts dat het niet uitgesloten moet worden geacht dat enkele radicale elementen in buitengewone omstandigheden tot gewelddadigheden, waaronder sabotage, zouden kunnen overgaan.

Bekend is voorts, dat de communistische inlichtingendienst in Oost-Europa afdelingen hebben, die zich met het onderwerp "sabotage" bezighouden. Onderkend is, dat deze afdelingen operaties uitvoeren, die gericht zijn op de voorbereiding van sabotage. Voornamelijk in West-Duitsland zijn enkele gevallen aan de dag getreden van agenten, die t.a.v. toekomstige sabotage-doelen inlichtingen verzamelden en die springstoffen in hun bezit hadden. Over de omvang van die afdelingen en over het karakter van de aldaar gegeven opleidingen zijn slechts weinig gegevens bekend geworden.

Het lijkt weinig zinvol te spreken over sabotagegevaar tijdens een totale nucleaire oorlog. In die omstandigheden zal het er alleen om gaan survival-mogelijkheden te vinden.

Een rapport van het Nato Special Committee van 30 juli 1963 (Nato Secret Document C-M (63/64)) zegt in dit verband:

"There is grave doubt that in Nato countries subjected to a nuclear attack it will be possible for an enemy to conduct

subversion, espionage or sabotage operations which would constitute a serious threat during the days immediately following the initiation of hostilities for some time thereafter".

Een uitspraak die thans nog volledig onderschreven kan worden.

De Navo gaat er thans echter van uit, dat in een gewapend conflict niet per definitie meteen nucleaire wapenen zullen worden gebruikt, doch dat een dergelijk conflict mogelijk zal beginnen als een grensconflict, waarbij conventionele wapenen zullen worden gebruikt. Afhankelijk van de situatie zal dit - naar aangenomen wordt vrij snel - leiden tot het gebruik van tactische atoomwapens; deze situatie zal na enige tijd - gedacht wordt aan een periode van 4 tot 7 dagen - kunnen uitlopen in een totale nucleaire oorlog. Uitgaande van deze veronderstelling zou er een periode zijn van minimaal 8 dagen (4 mobilisatie- en 4 oorlogsdagen), waarin sabotage verwacht kan worden.

N.B. Sabotage vóór deze periode lijkt niet waarschijnlijk, op grond van de overweging dat de gevolgen daarvan in ieder geval aan de dag treden en dat sabotage, op grote schaal bedreven, de strategische intentie verdraagt van de oorlog-zoekende mogendheid of mogendheden.

Eerdergenoemd rapport van het Special Committee zegt daarover:

"It is unlikely the enemy will risk losing the advantages inherent in a surprise attack by giving advance notice to national communist parties or to Soviet bloc agents operating against Nato-countries. Consequently it is not likely there will be changes in the activities of the latter such as would constitute reliable indicators of the imminence of an attack".

Gezien het vorenstaande dient - naar het voorkomt - in genoemde periode voornamelijk rekening gehouden te worden met:

- 1) een zich mogelijk voordoende, doch geringe sabotage-activiteit van fanatieke, ongeorganiseerd optredende figuren tegen voor hen gemakkelijk bereikbare objecten ("targets of opportunity")
- 2) het optreden van vijandelijke sabotage-agenten, voornamelijk gericht tegen voor de oorlogvoering van groot belang zijnde doelen.

Met betrekking tot 1) kan worden gesteld dat, afgezien van de waarschijnlijk geringe omvang van dergelijke activiteit, een systematische, mede van overheidswege gevoerde verdediging daartegen vrijwel onuitvoerbaar is, in verband met de onbeperkte variatie-mogelijkheden in de sabotage-objecten.

Ten aanzien van 2) wordt uitgegaan van de veronderstelling, dat Nederland in de beperkte oorlog, waar het hier om gaat, niet zelf gevechtsterrein, doch etappe-gebied zal zijn. Het eventueel optreden van vijandelijke sabotage-agenten zal dan vooral gericht zijn op objecten, welke in een beperkte oorlog essentieel zijn voor de onbelemmerde uitvoering van de Nederlandse oorlogsbijdrage. Naast zuiver militaire objecten - waarvan de zorg voor de beveiliging uiteraard bij de militaire autoriteiten berust - komen daarvoor, naar het voorkomt, in de civiele sector in aanmerking:

het telecommunicatienet
het civiele commandoapparaat
gedeelten van het Nederlandse spoorwegnet
bepaalde energiebedrijven
bepaalde waterstaatkundige objecten
bepaalde havens
de massa-communicatiemedia (van belang voor de voorlichting en het moraal van de bevolking).

Beveiliging van deze objecten zal derhalve noodzakelijk zijn. De mogelijkheid van sabotage, gericht op versterking van de Nederlandse volkshuishouding, is weliswaar niet geheel uitgesloten doch het ligt niet voor de hand dat zulks op grote schaal zal gebeuren en de Nederlandse oorlogsbijdrage ernstig zal belemmeren.

IV. Conclusie

Resumerend kan worden gesteld:

- 1) Te verwachten is dat de omvang van agitatieacties eerder toe, dan af zal nemen. De offensieve maatregelen die ter voorkoming e.q. bestrijding hiervan zijn gepland dienen dan ook te worden gehandhaafd. Er moet mede gerekend worden, dat op de politie, die ordeverstoringen zal moeten bestrijden, een extra zware wissel getrokken zal moeten worden.
- 2) De maatregelen ter beveiliging van overheids- en bondgenootschappelijke geheimen dienen onverkort te worden gehandhaafd en waar nodig verbeterd.

- 3) De anti-sabotagebeveiliging kan beperkt blijven tot die objecten, die voor het voeren van een beperkte oorlog van essentieel belang zijn.

13-10-1967.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

AAN: de Commissarissen der Koningin in de
onderscheidene provinciën.

Directie O.O. en V.
Afdeling Politie Nr. U 44852

Betreffende: Internering.

's-Gravenhage, 18 september 1961.

Aangezien de maatregelen tot internering van de daarvoor in aanmerking komende staatsgevaarlijke personen, bij de afkondiging van de burgerlijke uitzonderingstoestand, slechts dan succes kunnen hebben wanneer op het desbetreffende code-bericht onmiddellijk actie wordt genomen, komt het mij wenselijk voor ten deze de volgende procedure vast te stellen.

Het desbetreffende code-bericht zal de burgemeesters hetzij per telegram, hetzij op andere wijze bereiken, zodra de burgerlijke uitzonderingstoestand op het punt staat te worden afgekondigd.

Tegelijkertijd zal het bericht bovendien worden doorgegeven aan de betrokken korpschefs der gemeentepolitie en districtscommandanten van het Korps Rijkspolitie, die ook hunnerzijds de burgemeesters van het bericht in kennis zullen stellen, doch inmiddels het nodige voor de arrestatie van de betrokken personen doen verrichten.

Hierdoor wordt voorkomen, dat in geval het codebericht de betrokken burgemeester met vertraging zou bereiken, de arrestatie zou worden opgehouden.

Ik merk hierbij nog op, dat zowel door U als door de betrokken burgemeesters, korpschefs en districtscommandanten afspraken waren te maken met de chefs van de plaatselijke P.T.T.-kantoren ten aanzien van de adressen, waar het op deze materie betrekking hebbende telegram, zowel overdag als buiten de bureau-uren, dient te worden bezorgd, waarbij er rekening mee ware te houden dat om P.T.T.-technische redenen die adressen geen andere kunnen zijn dan die waar eventueel ook de paraatheidstelegrammen op het gebied van de militaire verdediging en de bescherming bevolking worden afgeleverd.

Ik moge U verzoeken de burgemeesters - en via hen de korpschefs - van de betrokken gemeenten in Uw provincie van het vorenstaande in kennis te stellen.

Dezerzijds zal dan aan de Minister van Justitie worden verzocht de districtscommandanten van het Korps Rijkspolitie van een en ander op de hoogte te brengen.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN

w.g.

Afschrift

=====

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de Heer Minister van Justitie

Directie O.O. en V.

Afdeling Politie

Nr. U 44852

Kabinet

Onderwerp: Internering.

's-Gravenhage, 18 september 1961

Bijgaand doe ik U toekomen een afschrift van mijn brief Kabinet nr. U. 44852 dd. 18 september 1961 aan de Commissarissen der Koningin, naar de inhoud waarvan ik korthedshalve moge verwijzen.

Ik moge U verzoeken het nodige te doen verrichten, opdat ook de betrokken districtscommandanten van het Korps Rijkspolitie met de inhoud daarvan in kennis worden gesteld en deze terzake te willen instrueren.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

w.g.

K O R P S R I J K S P O L I T I E
ALGEMEEN INSPECTEUR

No. 263/61 Kabinet

=====

Gezien en - ter uitvoering van de opdracht, vervat in het schrijven van Z.E. de Minister van Justitie dd. 5 okt. 1961, Dir. Pol./Stafbur.Org. no. A.28/61 - ter fine van kennisneming en uitvoering rechtstreeks toegezonden aan de districtscommandanten te land in alle ressorten.

's-Gravenhage, 6 oktober 1961

DE ALGEMEEN INSPECTEUR VAN HET KORPS

b/a

namens deze,

de Chef-Staf

de Dirig. Officier der Rijkspolitie 1e kl.

type: v0.

ALGEMENE OPMERKINGEN ivm. AANHOUDING, TRANSPORT e.d.:

De aanhouding en internering van personen op grond van buitengewone omstandigheden, zijn geregeld in de Wet Buitengewone Bevoegdheden Burgerlijk Gezag (BBBG) en in de Oorlogswet voor Nederland.

Teneinde tot aanhouding en internering te kunnen overgaan dient in het eerste geval (Wet BBBG), door de Minister van Binnenlandse Zaken het codebericht _____, met tijdaanduiding, te zijn uitgegaan. Het tijdstip geeft aan wanneer de burgerlijke uitzonderingstoestand zal intreden.

In het tweede geval, dit is wanneer internering plaats vindt op grond van de Oorlogswet voor Nederland, zal de Bevelhebber der Landstrijdkrachten - via de Minister van Binnenlandse Zaken - het codebericht _____, met tijdaanduiding doen uitgaan. Op het daarin aangegeven tijdstip zal de staat van beleg intreden

Voor wat betreft de aanhouding en het transport wordt geen onderscheid gemaakt in de uitvoering. Er bestaat alleen verschil in het aantal te arresteren personen.

Ten aanzien van de burgemeesters geldt, dat zij in het eerste geval de verzegelde enveloppe met het opschrift " _____ " mogen openen en eerst in de tweede fase, dit is bij de afkondiging van de staat van beleg, de enveloppe met het opschrift " _____ ". In de beide enveloppen bevinden zich de bevelen tot internering en de namen van de aan te houden personen.

Op de in het codebericht aangegeven tijdstip tekent en dagtekent de burgemeester de zich in de enveloppe bevindende lastgevingen tot binnentreding, onderzoek, huiszoeking en inbeslagneming. Hij stelt de lastgeving voorts op naam van de met de aanhouding belaste politieambtenaar (-naren).

De burgemeester draagt zorg, dat de aangehouden personen in zijn gemeente, op een door hem te bepalen verzamelplaats worden ingesloten en onder bewaking gesteld. De betrokken districtscommandant der Rijkspolitie dient met die verzamelplaats in kennis te worden gesteld. Dit laatste ivm. de afvoering naar de interneringsinrichting. Hoewel de burgemeester dus vrij is in de keuze van de verzamelplaats in zijn gemeente, wordt er in de bijgevoegde schema's van uit gegaan, dat die plaats geen andere is dan het politie- c.q. groepsbureau.

Voor de afvoering van de arrestanten naar de interneringsinrichting worden autobussen gevorderd van _____ te Aalsmeer. Het is niet bekend of de Justitiële Autodienst, die in dit verband onlangs ter sprake kwam, mogelijk zelf reeds een taak heeft.

Blijkens een schrijven van 18-9-1961, van de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken, zal het desbetreffende codebericht (in die tijd ging het nog om één codebericht) ook worden doorgegeven aan de betrokken Korpschefs van gemeentepolitie en de Districtscommandanten van het Korps Rijkspolitie. Uit de uit 1970 daterende instructie van de Minister van Binnenlandse Zaken, gericht aan de burgemeesters, blijkt niet, dat genoemde functionarissen het codebericht zullen ontvangen, dit is echter zonder meer noodzakelijk. De betreffende groepscommandanten kunnen dan van hier uit opdracht ontvangen om zich bij de burgemeester te voegen.

Bovendien

Bovendien is het codebericht aan de Districtscommandanten direct noodzakelijk ivm de te vorderen autobussen en het oproepen van personeel voor de bewaking tijdens het transport. Dit personeel dient bewapend te zijn met pistool en gummistok en in het bezit van een stel handboeien. De noodzaak van het al dan niet geboeid vervoeren van één of meerdere arrestanten wordt bepaald door de commandant van elk transport.

Bij een vorige opstelling van een schema voor het transport is gesproken over de wenselijkheid, om aan iedere autobus een motorrijder toe te voegen. Dit zal dan waarschijnlijk een man van de Verkeersgroep moeten zijn.

Het is voorts gewenst, dat de desbetreffende burgemeesters een aan de huidige situatie aangepast schrijven ontvangen, of de zaak met de burgemeesters te bespreken. Na 1960 hebben de burgemeesters over deze materie geen schriftelijk en vermoedelijk ook geen mondeling bericht ontvangen. Te Uwer informatie gaat hierbij het laatste schrijven gericht aan de burgemeester van Krommenie.

Een aantal jaren geleden is door de overste verzocht om de Rijkspolitie te Water te Amsterdam, dezerzijds in kennis te stellen met de ontvangst van het telegram " " (oude situatie) en het daarin aangegeven tijdstip waarop de burgerlijke uitzondering toestand in werking zal treden. De door de Rijkspolitie te nemen maatregelen waren aldaar bekend.

Het is niet bekend of deze regeling thans nog van kracht is.

Na ontvangst van één van de code-berichten ( ) of ( ), de betreffende groepscommandanten opdracht geven zich onverwijld in verbinding te stellen met de burgemeester.

De daarvoor in aanmerking komende burgemeesters met de ontvangst van het code-bericht en het daarin aangegeven tijdstip in kennis stellen en tevens berichten, dat de groepscommandanten dezerzijds opdracht is of wordt gegeven zich met hem in verbinding te stellen.

De districtscommandant der Rijkspolitie te Water te ASD. is kennis stel met de ontvangst van het code-bericht en het daarin aangegeven tijdstip waarop de burgerlijke uitzonderingstoestand in werking zal treden, dan wel waarop de staat van beleg zal worden afgekondigd. De Districtscommandant der RP. te Water is bekend met de door hem te nemen maatregelen.

Telefoon districts bureau RP. te Water : 020 - 63311.

Adres Westerdoksdijk 1.

Tel. woonhuis districtscommandant :

Adres en tel. Nr. DC. RP. ASD.:

LOOSDRECHT, Eikenlaan 82.

Tel.

Adres en tel. Nr. Staf officier Alg. Dienst:

AALSMEER,

Tel.

Telefoonnummers van burgemeesters en groepscommandanten:

Plaats	Raadhuis	Woonhuis burgemeester	Groepsbureau	Woonhuis groepscommandant.
ASSENDELFT (Groep Westzaan)	02987-1652		02980-82704	
CASTRICUM	02518- ~~50556~~ ⁵⁰⁵⁵⁸		02518-50555 t/m 50557	
KOOG a/d ZAAAN	02980-67351		02980-68155	
KROMMENIE	02980-85551		02980-81254	
PURMEREND	02990- ~~23056~~ ²³⁰⁵⁴		02990-24444 of 24995	

Gemeente PURMEREND.

Thans 1 persoon op grond van artikel 24, Wet B.B.B.G.

De burgemeester van Purmerend ontving over deze aangelegenheid, van de toenmalige Districtscommandant der Rijkspolitie te Amsterdam, de volgende brief:

No. 2084/11-57, Zeer Geheim, d.d. 1-11-1957.

Dit schrijven is thans vervallen.

De burgemeester wordt verzocht de arrestant te doen overbrengen naar het groepsbureau der Rijkspolitie te Purmerend en aldaar onder bewaking te stellen.

Voor de afvoering naar een interneringsinrichting wordt zorggedragen door de Districtscommandant der Rijkspolitie te Amsterdam en niet door de Districtscommandant der Rijkspolitie te Alkmaar, zoals in het thans vervallen schrijven is gesteld.

27-5-1971.

Ondergetekende ....
Functie .Opperwachtmeester..... RA
te ..... Apeldoorn .....

verklaart in goede orde ontvangen te hebben:

1. de gewijzigde Normen nr. 950.267 dd. 31 maart 1969 van de operatie Diepvries ingevolge art. 24 Wet Buitengewone Bevoegdheden Burgerlijk Gezag en voor art. 57 Oorlogswet voor Nederland, ex.no. ...42.
2. de gewijzigde Toelichting, behorende bij de Normenlijst nr. 950.267 dd. 31 maart 1969 ex.no. 42...
3. een nieuwe Diepvrieslijst 1969-1970 m.b.t.
  - a. art. 24 Wet B.B.B.G.
  - b. ~~art. 57 O.W.N.~~

Tevens worden hierbij ingeleverd:

1. de vervallen Normenlijst nr. 776.263 van 1 september 1965 ex.no. 54.
2. de vervallen Toelichting op de Normenlijst 776.263 van 1 september 1965 ex.no. 54.
3. 11 (aantal) oude A-lijsten.

...10.juni.....1969

Handtekening:

82 / 1963

AAN: de Territoriaal Inspecteurs
Korps Rijkspolitie
(exempl. t/m districtscdtn);
de Commandant der Rijkspolitie
te Water.
- - - - -

Ons kenmerk
516/'62 Kab.

's-Gravenhage, 4 januari 1963.

bijlagen :

onderwerp: Waarschuwing en alarmering
bij onverhoedse aanvallen.

1. Naar aanleiding van door mij betreffende bovenvermeld onderwerp van de Minister van Justitie ontvangen correspondentie, deel ik U mede, dat genoemde bewindsman bij schrijven Directie Politie, Stafbureau Organisatie, nummer A 23/'60 dd. 27 december 1962 zijn ambtgenoot van Binnenlandse Zaken heeft doen weten er geen bezwaar tegen te hebben dat van de zijde van diens ministerie gebruik wordt gemaakt van het P.V.D.-telexnet ter waarschuwing van bepaalde autoriteiten voor mogelijke onverhoedse aanvallen.
2. De Minister van Justitie heeft daarbij te kennen gegeven, zich er eveneens mede te kunnen verenigen, dat ter uitvoering van bovenstaande in voorkomende gevallen van de zijde van het ministerie van Binnenlandse Zaken rechtstreeks in contact wordt getreden met de daarvoor in aanmerking komende functionarissen van het Korps Rijkspolitie en met het Hoofd van de Politieverbindingsdienst.
3. Ik verzoek de territoriaal inspecteurs het bovenstaande ter kennis te brengen van de districtscdtn in hun ressort (waartoe U een voldoende aantal exemplaren van dit schrijven is bijgevoegd).

DE ALGEMEEN INSPECTEUR VAN HET KORPS
namens deze,
de Chef-Staf
de Dirig.Officier der Rijkspolitie 1e kl.,

KORPS RIJKSPOLITIE
INSPECTIE IN HET RESSORT ARNHEM
TERRITORIAAL INSPECTEUR
no.164/'63 Kabinet.

1. Vorenstaand schrijven ter kennisneming -o.t.b.- in handen gesteld van de commandanten van de districten Apeldoorn, Deetinchem, Zwolle Nijmegen en Almelo van het Korps Rijkspolitie.

typ. :hr
coll. : 2,

Arnhem, 7 januari 1962.

De territoriaal inspecteur,
de dirig.off.der rijkspol.1e kl.,

Dossier operatie Diepvries

23 oktober 1962

Telefonisch bericht van overste

Den Haag :

Zie brief d.d. 19-8-1959 no.8834 Zeer geheim operatie diepvries.

De daarin aangegeven regeling is thans als volgt gewijzigd.

De vrouwelijke arrestant moet thans door groep Brummen worden overgebracht van Rheden naar de vrouwengevangenis te Rotterdam (dit was voorheen Montfoort)

Groepscoft Brummen hiermede in kennis gesteld.

De auto uit Apeldoorn rijdt thans naar Wageningen, Arnhem, Zutphen, Hattem, ZWOLLE ~~naar Kampen~~ naar Kampen.

Zwolle is dus nieuw geworden.

Voorwat betreft de overbrenging van
de arrestantie van Rheden naar
Montfoort is de groepscommandant
te Brummen heden door mij, opperwvr.
, ingelicht.

Tevens is hem medegedeeld, dat in
verband met de nieuwe regeling de
overbrenging van arrestanten van
Wageningen naar Arnhem is komen te
vervallen.

Apeldoorn, 21-10-1959.

de ovr.

de heer directeur - generaal
hoofd van de directie politie
van het ministerie van justitie
te 's - G R A V E N H A G E.

19 augustus 1959.

8834 - B.

xxx 13343.

geen.

transport van geïnterneerden.

Hierbij heb ik de eer U hoogedelgestreng het volgende te berichten :

1. Op maandag 17 augustus 1959 vond op mijn bureau te Apeldoorn een bespreking plaats met de dir. off. der rijkspolitie 2e klasse mr. van Uw directoraat naar aanleiding van de gewijzigde instructies betreffende het transport van personen uit de gemeenten Wageningen, Arnhem, Zutphen, Hattem en Rheden, die zullen worden geïnterneerd op het tijdstip van het intreden van de burgerlijke uitzonderingstoestand, zulks ingevolge de wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag. Ter bevestiging van een en ander moge ik U hierbij de bij de bespreking nader vastgestelde richtlijnen, verband houdende met dit transport, doen toekomen.
2. Het transport omvat in totaal 7 mannen en 1 vrouw, respectievelijk wonende te Wageningen (1 man), Arnhem (3 mannen), Zutphen (2 mannen), Hattem (1 man) en Rheden (1 vrouw). De te interneren personen zullen door de plaatselijke politie worden aangehouden en vervolgens in afwachting van het transport op het bureau van politie terplaats worden opgehouden. Het transport zal worden verzorgd door personeel van het district Apeldoorn der rijkspolitie. Voor zover het de overbrenging van de mannelijke geïnterneerden betreft, zal worden gebruik gemaakt van een te huren autobus (z.g.n. V.W.-busje) met chauffeur van de firma

Voor de bewaking zullen vier man rijkspolitiepersoneel uit Apeldoorn (staf district, verkeersgroep, bereden peloton) of van de omliggende groepen Epe of Voorst worden aangewezen.

De autobus

-2-

De autobus vertrekt met het bewakingspersoneel uit Apeldoorn op het tijdstip van het intreden van de burgerlijke uitzonderingstoestand en zal hierna ter afhaling van de geïnterneerden op de volgende tijden de hierbij aangegeven route volgen :

Apeldoorn	-	Wageningen;	vertrek te Wageningen 1½ uur na de intrede van de burgerlijke uitzonderingstoestand;
Wageningen	-	Arnhem	; vertrek te Arnhem 2 uur na deze intrede;
Arnhem	-	Zutphen	; vertrek te Zutphen 3 uur na de intrede;
Zutphen	-	Hatten	; vertrek te Hatten 4 uur na de intrede;
Hatten	-	Kampen	; aankomst te Kampen plm. 5 uur na de intrede.

Dit deel van het transport zal also plm. 5 uur inbeslag nemen.

De mannelijke geïnterneerden zullen door het bewakingspersoneel worden overgegeven op een nader te bepalen plaats in Kampen.

Indien deze geïnterneerden op bovenvermelde vertrek-tijden (nog) niet aanwezig zijn op het bureau van de plaatselijke politie zal zonder hen worden vertrokken waarna de overbrenging naar Kampen zal worden verzorgd door de politieinstantie, die de aanhouding heeft verricht.

De vrouwelijke geïnterneerde uit Rheden zal van het bureau van politie aldaar worden overgebracht naar de tuchtschool voor meisjes te Montfoort door twee man rijkspolitiepersoneel van de groep Brummen. Het transport geschiedt met een te huren taxi met chauffeur van de firma

De geïnterneerde wordt 1 uur na de inwerkingtreding van de burgerlijke uitzonderingstoestand te Rheden afgehaald en zal vervolgens 1 uur later te Montfoort worden overgegeven.

3. In verband met het vorenstaande komt het vermelde in mijn schrijven d.d. 3-8-1957 no. 8132 - zeer geheim, betreffende de overbrenging van een geïnterneerde van Hatten naar Apeldoorn te vervallen, terwijl tevens de op 8-9-1958 mondeling ontvangen instructies, betreffende de overbrenging van twee geïnterneerden van Wageningen naar Arnhem, door de invoering van deze nieuwe regeling, niet meer van kracht zijn.

Typ.V.
Coll.

De commandant v/h district,
de dir.off.der rijkspolitie 2e kl.,

Vaardigde exemplaren :

1 exemplaar t.b.v. geadresseerde;

1 exemplaar t.b.v. doss. afzender.

3 augustus 1957.

8132 -

Internering, enz.

Geen.

Ter voldoening aan Uw mondelinge opdracht, dd. 17 juli 1957, heb ik de eer U hoogedelgestrengte betreffende bovenvermeld onderwerp het volgende te berichten.

- a. Het mondeling onderhoud met de Burgemeesters van de in het district Apeldoorn der rijkspolitie aangewezen gemeenten, t.w. Gorssel, Hattum en Voorst, heeft inmiddels plaats gehad. Er werd overeen gekomen, dat de bescheiden in het bezit van de Burgemeesters zullen blijven. Als argument voor dit laatste geldt wel in het bijzonder de mogelijkheid van optredende onlusten, stagnatie in het verkeer, vernielde bruggen e.d., waardoor dirigeren mijnerzijds tot de onmogelijkheden zou kunnen behoren en de actie dientengevolge plaatselijk moet worden geleid.

- b. Met betrekking tot de internering (arrestatie) en de daarop volgende huiszoeking etc., werd met de Burgemeesters overeenstemming bereikt omtrent de volgende werkwijze. Zodra door de Burgemeesters en dezerzijds van de Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie het codebericht wordt ontvangen, begeeft een districtsrechercheur zich in mijn opdracht per auto naar de Burgemeester van de betreffende gemeente voor het in ontvangst nemen van de schriftelijke bevelen tot internering. De internering zelf geschiedt door drie in burger geklede ambtenaren van de plaatselijke rijkspolitie onder leiding van de districtsrechercheur.

Om ontijdig uitwijken te voorkomen stellen zich twee van deze ambtenaren achter de woning op en wel zodanig, dat alle uitgangen en ramen terzijde en achter de woning kunnen worden geobserveerd. De beide anderen, waaronder de districtsrechercheur, gaan direct daarop de woning aan de voorzijde op normale wijze binnen. Na behoorlijke legitimatie en mededeling van de inhoud van de betreffende ministeriële beschikking, houdende het besluit tot internering van betrokkene, wordt tot aanhouding overgegaan.

(Opmerking: doordat tussen de ontvangst van het codebericht en het daarop aangegeven uur van internering - inwerkingtreding van de burgerlijke uitzonderingstoestand - waarschijnlijk wel enige tijdruimte is gelegen, stelt men zich tevoren bedekteld op de hoogte of de te arresteren persoon inderdaad in zijn woning aanwezig is. Bevindt hij zich elders, b.v. op zijn werk, dan wordt er naar gestreefd, dat de aanhouding en de huiszoeking op hetzelfde tijdstip plaats vinden, na genoemde huiszoeking op hetzelfde tijdstip plaats vinden, en ander om het wederkerig geven van waarschuwingen te voorkomen.)

De Heer Directeur-Generaal,
Hoofd van de Directie Politie
van het Ministerie van Justitie
's - GRAVENHAGE.

Met v. de Heer Algemeen Inspecteur
van Rijkspolitie te 's-GRAVENHAGE.

Door de beide tevoren achter de woning geposteerde ambtenaren wordt de geïnterneerde onmiddellijk overgebracht naar het bureau van gemeentepolitie te Apeldoorn.

De beide achtergebleven politieambtenaren, waaronder de districts-rechercheur, belasten zich met de huiszoeking, waarbij speciaal wordt gelet op de aanwezigheid van wapens en alle andere voorwerpen waarvan een ernstig vermoeden bestaat, dat zij bestemd waren om te dienen tot verstoring van de openbare orde, rust en/of veiligheid. Worden deze voorwerpen aangetroffen en in beslag genomen dan wordt dit door de met de leiding belaste ambtenaar in het proces-verbaal van aanhouding vermeld.

De inbeslag genomen goederen worden - ingevolge voorschrift - aan de Burgemeester overgedragen, die deze bewaart op een daarvoor geschikte plaats.

Is de echtgenote van de geïnterneerde aanwezig, dan laten de ambtenaren zich bij de huiszoeking door haar vergezellen. Is de woning tegen de wil van de bewoner betreden, dan wordt ook hiervan proces-verbaal opgemaakt.

Alle opgemaakte processen-verbaal worden op de normale wijze gezonden aan de Officier van Justitie in het betreffende arrondissement, terwijl afschriften worden overhandigd aan de Burgemeester.

In het algemeen zal er naar worden gestreefd de arrestatie en de huiszoeking zo onopvallend mogelijk te doen plaats vinden, ten einde volksoplopen e.d. te vermijden.

Na de arrestatie zal zo mogelijk het gebruikelijke politietoezicht plaats vinden om vernielingen van het perceel en geweldpleging tegenover de eventueel daarin achtergebleven bewoners te voorkomen.

Mochten de eerder vermelde bijzondere omstandigheden aanwezig zijn of indien niet voldoende recherchepersoneel beschikbaar is, dan wordt de operatie in opdracht van de Burgemeester van de betreffende gemeente op dezelfde wijze uitgevoerd onder leiding van de groepscommandant.

Voor de overbrenging van de geïnterneerde zal in dat geval een oplossing moeten worden gevonden. Uiteraard kunnen omtrent dit laatste thans nog geen richtlijnen worden gegeven.

- c. Tot heden zijn geen omstandigheden bekend geworden waaruit zou kunnen worden afgeleid, dat betrokkenen gebruik gaan maken van schuiladressen.

De commandant van het district,
de dir. off. der rijkspol. 2e kl.,

Typ. V
Coll. 6

*Verbaal
in mijn
opvoerschrift*

20 maart 1957.

22/3

KAM 380147.
1.

Internering ingevolge artikel 24
van de Wet Buitengewone Bevoegd-
heden Burgerlijk Gezag.

Ik heb de eer de aandacht van UHoogEdelGestrenge
te vragen voor het navolgende.

Het - gemakshalve hierbij gevoegde - artikel⁵ van de
op 22 september 1955 aan de Staten-Generaal aangeboden
ontwerp-Oorlogswet voor Nederland *) geeft voorzieningen
voor de overgang van de burgerlijke uitzonderingstoestand
naar de staat van oorlog.

De consequentie van deze overgang zal zijn, dat
alle tijdens de burgerlijke uitzonderingstoestand getrof-
fen maatregelen, waarvoor in de staat van oorlog geen
bevoegd gezag meer is, terstond van rechtswege vervallen
(vgl. artikel 5 laatste alinea). Aangezien artikel 13 e.v.
van de ontwerp-Oorlogswet, regelende de staat van oorlog,
in deze buitengewone rechtstoestand geen militaire bewa-
ring toestaan, zullen dus bij bedoelde overgang eventuele
interneringen terstond beëindigd moeten worden. Dit is
anders bij overgang van de burgerlijke uitzonderingstoe-
stand naar de staat van beleg; artikel 6 lid 2 van de
ontwerp-Oorlogswet bepaalt in deze, dat internering inge-
volge artikel 24 van de Wet B.B.B.G. automatisch beschouwd
wordt als bewaring ingevolge artikel 57.

De verhouding van de bijzondere rechtstoestanden van
de Wet B.B.B.G. en van de Ontwerp-Oorlogswet is zodanig,
dat - uit een oogpunt van de mate van inbreuk op de grond-
wettelijke rechtspositie van de burger - de toestand van
verhoogde waakzaamheid te vergelijken valt met de staat
van oorlog en de burgerlijke uitzonderingstoestand met de
staat van beleg. In zoverre zouden dus voor een overgang
van de burgerlijke uitzonderingstoestand naar de staat van
oorlog zich omstandigheden moeten voordoen welke een stap
terug naar de normale rechtstoestand rechtvaardigen.

Aan de andere kant beperkt de wet B.B.B.G. zich tot
de handhaving van de openbare orde rust of veiligheid,
derhalve tot de handhaving van de inwendige veiligheid,
terwijl de ontwerp-Oorlogswet mede het oog heeft op de
handhaving van de uitwendige veiligheid van het land. Bij
de behandeling van de Wet B.B.B.G. in de Tweede Kamer
heeft de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken in
deze onder meer gezegd:

de HoogEdelGestrenge Heer

Ministerie van Algemene Zaken
's-GRAVENHAGE.

*) Bijlagen Handelingen Tweede Kamer, zitting 1955-1956
- 4108, no. 2

" Het is echter om meer dan één reden wenselijk en rationeel om, zolang het voor de uitvoering van de militaire taak der krijgsmacht niet nodig is, het militair gezag met bijzondere bevoegdheden te bekleden en de inwendige situatie niet gebiedt om tot inschakeling van het militair gezag over te gaan, de bestaande civiele autoriteiten zoveel mogelijk in haar positie te handhaven en de buitengewone bevoegdheden, die zij ter voorkoming van stoornis van de openbare orde niet kunnen ontberen, in handen te leggen van het burgerlijk bestuursapparaat. Het doel van dit ontwerp (Wet B.B.B.G.) is dus niet de mogelijkheid te openen om op ruimer schaal dan tot dusverre mogelijk was in de normale rechtstoestand in te grijpen, maar juist om te voorkomen dat dieper wordt ingegrepen dan strikt noodzakelijk is."*)

De Regering heeft dus destijds in de enkele omstandigheid, dat het militaire gezag met bijzondere bevoegdheden zou moeten worden bekleed een element van verzwaring gezien.

Zoals uit de hierboven aangehaalde Ministeriële verklaring blijkt zal eerst op bedoelde wijze tot instelling van het militaire gezag worden overgegaan wanneer de uitvoering van de militaire taak der krijgsmacht daartoe noopt.

Er zou een neiging kunnen zijn om daarmee niet dadelijk te ver te gaan door de staat van beleg af te kondigen, ondanks de omstandigheid dat de feitelijke toestand welke aan de toepassing van de Oorlogswet ten grondslag ligt een abrupte beëindiging van de interneringsmaatregel niet geheel rechtvaardigt. Mocht daarna toch worden overgegaan tot instelling van de staat van beleg dan zal praktisch niet gerekend kunnen worden op enig effect van toepassing van de interneringsmaatregel in de vorm van militaire bewaring ten aanzien van de vrijgelaten geïnterneerden.

Hoewel ik mij ervan bewust ben, dat het vorenstaande betoog mogelijk goeddeels slechts theoretische waarde heeft, meen ik toch goed te doen een en ander onder Uw aandacht te brengen.

Het Hoofd van de Dienst,

Mr.

*) Handelingen Tweede Kamer, zitting 1951-1952
blz. 1985 1e kolom.

Artikel 5

Bij de aanvang van de staat van oorlog eindigt in het betrokken gebied de toestand van verhoogde waakzaamheid, de burgerlijke uitzonderingstoestand of de staat van beleg, doch blijven de ingevolge deze wet of de Wet buitengevone bevoegd heden burgerlijk gezag geldende maatregelen gedurende ten hoogste dertig kalenderdagen in stand. Een maatregel van een onder de staat van oorlog niet meer bevoegd gezag wordt alsdan beschouwd als maatregel van het ingevolge de staat van oorlog bevoegde gezag. Is er geen ingevolge de staat van oorlog tot het nemen van een maatregel bevoegd gezag, dan vervalt de maatregel terstond.

Betr.: Internering ingevolge art. 24 van de Wet
Buitengewone Bevoegdheden, Burgerlijk Gezag,
bewaring ingevolge art. 22 M.B. van de ontwerp-
Oorlogswet.

Code	325.8
	02.267 de
	11.263.1

HKA

Ingevolge de
aankondiging
op blz 2 heb ik
geinformeerd II
bij vestiging;
Men is daar ook
het de conclusie
gekomen, dat die
"ZINGWIDE
usnaal" in 30

dagen na het intreden
van de Staat van
oorlog op een
advies berust.
Men zal de fout
redresseren

K.A. / 5/3

H. B.A.D. / Mr. H. B.A.D.

Bij overgang van de Burg.
in de toestand naar de Staat van
oorlog vervallen de interneringen
van de B.U.V.

In de toelichting staat nu
30 dagen, waar hier prevaleert
de slotzin van art. 5 van
het ontwerp bepalende, dat
wanneer er geen gezag is tot
internering - en bij de B.U.V.
is het niet gezag daerom
niet bevoegd, de maatregelen
terstond vervallen.

bijslaande artikelen van de ontwerp
"Oorlogswet voor Nederland" en van het ontwerp van
wet tot aanpassing van de bestaande wetgeving van
de "Oorlogswet voor Nederland" annex de mede bij-
gevoegde passages op pag 13 (kolom 1) en op pag. 11
(kolom 2) van de Memorie van Toelichting lees ik,
dat:

1. de verschillende buitengewone rechtstoestanden
- toestand van verhoogde waakzaamheid, burgerlijke
uitzonderingstoestand, staat van oorlog, staat van
beleg - elkaar naar keuze naar gelang van de be-
hoefte kunnen opvolgen.

2. het systeem van overgang van de ene rechtstoe-
stand naar de andere is het volgende:

a. bestaat er ingevolge enige ingetreden
rechtstoestand een gezag bevoegd tot hand-
having van een maatregel welke in de vooraf-
gaande rechtstoestand is genomen, dan blijft
de maatregel gedurende 30 dagen van kracht;
het in de nieuwe buitengewone rechtstoestan
bevoegde gezag is gedurende deze termijn
in de gelegenheid zich omtrent het al dan
niet voortduren te beraden.

Genoemde termijn van 30 dagen ontbreekt:

1. bij intreding van de toestand van ver-
hoogde waakzaamheid; de maatregel vervalt
dan terstond van rechtswege, ongeacht de
aanwezigheid van een tot het nemen der be-
trokken maatregelen bevoegd gezag.
2. bij overgang naar de staat van beleg;
de maatregel blijft onbeperkt gelden tot
eventueel nadere voorzieningen zijn getroffen.

is er ingevolge enige ingetreden rechtstoe-
stand geen bevoegd gezag tot handhaving van
een maatregel welke in de voorafgaande
rechtstoestand is genomen, dan vervalt de
maatregel van rechtswege terstond.

Deze overgangsregeling toegepast op de inter-
nering ingevolge art. 24 van de wet B.B.B.G. geeft
het volgende beeld.

- De internering eindigt van rechtswege terstor
bij:
1. intreding van de toestand van verhoogde waakzaa-
heid.
  2. overgang naar de staat van oorlog.

Ingeval van overgang naar de staat van beleg
blijft de internering - als bewaring beschouwd -

Justitie zal de fout uit de
toelichting halen.
Mr. Ph. Scherping den interneringen
van de B. U. V. vallen nu dus op Staat in Beleg K.A. / 5/3
worden aangepast

zonder enige termijn gehandhaafd totdat het militair gezag anders mocht beslissen. II

Het overgangssysteem geldt ook voor de bewaring ingevolge art. 57 van de oorlogswet. Ik meen, dat het vermeldde op pag. 13 le kolom van de Memorie van Toelichting nl. dat de bewaring bij het intreden van de staat van oorlog 30 dagen gehandhaafd ~~van~~ blijft niet juist is; er is dan geen bevoegd gezag zodat het bepaalde geldt van art. 5 laatste alinea. I

art. 6 lid 2
geldt voor D.V. 11.

28-2-1957.

K.A.2.

KA
Korrelen bij productie of de middel period 2 in koninkrijk
14/10

AAN: PHBVD
: K-B/C
: HC

RECTIFICATIE:

In mijn nota betreffende A-lijsten van
3 September 1955 dienen op pag. 15 de woorden "met
✓ machtiging van de Minister President", voorkomend in
de 5e en 4e regel v.o.o., te vervallen.

CSO, 7/9-55
L

6/9/55

*De inhoud van de lijst -
was is al bekend bij de*

commissie van onderzoek

K. de Graaf

HKA
6/9/55

1 dupl. naar

N O T A CSO, 39.55

Betr.: ARRESTATIE-LIJSTEN

Wettelijke bepalingen m.b.t. internering v.z.v. van belang voor het onderwerp dezer nota:

B.B.B.G., art. 24:

1. Indien de omstandigheden, die tot de vaststelling van de burgerlijke uitzonderingstoestand hebben geleid, naar het oordeel van Onze Minister-President een bedreiging voor het volksbestaan inhouden, zijn Onze Minister van Binnenlandse Zaken, en, indien onverwijld ingrijpen noodzakelijk is, Onze Commissaris in de provincie bevoegd iedere persoon ten aanzien van wie gegrond vermoeden bestaat, dat hij de openbare orde, rust en veiligheid in gevaar zal brengen, te doen interneren.
2. Van elke internering wordt proces-verbaal opgemaakt. Dit proces-verbaal, hetwelk mede de redenen van de internering vermeldt wordt binnen tweemaal vier-en-twintig uren in afschrift medegedeeld aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken, aan de Arrondissementsrechtbank van de woonplaats van de geïnterneerde en aan de geïnterneerde. Indien mededeling van de redenen der internering aan de geïnterneerde strijdig wordt geoordeeld met het belang van de Staat, worden deze redenen in het voor hem bestemde afschrift niet opgenomen.
3. Tegen een internering kunnen schriftelijk bezwaren worden ingediend bij de in het vorig lid bedoelde rechtbank. Indien de geïnterneerde zulks bij zijn bezwaarschrift verzoekt, is de rechtbank gehouden hem zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen één maand na de indiening van het bezwaarschrift te horen. De rechtbank kan ook wanneer geen bezwaarschrift is ingediend, Onze Minister van Binnenlandse Zaken uitnodigen haar inzage te verschaffen van de op een internering betrekking hebbende stukken en haar terzake mondeling alle nodig geachte inlichtingen te verschaffen of te

doen verschaffen. Onze Minister is bevoegd bij het verschaffen van schriftelijke of mondelinge inlichtingen mede te delen, dat het openbaar belang zich verzet tegen kennisneming daarvan door anderen dan de rechtbank.

4. Indien tegen een internering een bezwaarschrift is ingediend, brengt de rechtbank haar oordeel daaromtrent zo spoedig mogelijk ter kennis van de geïnterneerde en van Onze Minister van Binnenlandse Zaken. Na ontvangst van het advies van de rechtbank beslist Onze Minister onverwijld op het bezwaarschrift.
5. De rechtbank is te allen tijde bevoegd Onze Minister van Binnenlandse Zaken in kennis te stellen met haar oordeel omtrent een internering, waarvan haar overeenkomstig het tweede lid van dit artikel mededeling is gedaan.
6. -
7. Onze Minister van Binnenlandse Zaken bepaalt in overeenstemming met Onze Minister van Justitie, waar de internering geschiedt.
8. -
9. -
10. -
11. -
12. -

S.O.B., art. 33:

Het militair gezag is bevoegd, aan personen, wier aanwezigheid voor de rust en de algemeene veiligheid wordt geacht gevaarlijk te zijn, het verblijf binnen het in staat van beleg verklaarde grondgebied te ontzeggen en deze daaruit te verwijderen, of, indien de mogelijkheid daartoe niet bestaat, hen in bewaring te stellen.

Vreemdelingenwet van 1849, art. 13:

Wij behouden Ons de bevoegdheid voor, om aan vreemdelingen, gevaarlijk voor de publieke rust, eene bepaalde plaats binnen het Koninkrijk tot verblijf aan te

wijzen, of hun het verblijf op bepaalde plaatsen van het Rijk te ontzeggen. Van de Koninklijke besluiten, in dit en in artikel 12 bedoeld, wordt mededeeling gedaan aan de Kamers der Staten-Generaal.

Vreemdelingenwet van 1918, art. 2:

Wij en de door Ons aangewezen autoriteiten zijn bevoegd aan hier te lande vertoevende vreemdelingen, die gevaarlijk worden geacht voor de openbare orde, veiligheid, gezondheid of zedelijkheid, of die zich niet gedragen naar de bepalingen, vastgesteld bij of krachtens een algemeenen maatregel van bestuur, als bedoeld bij artikel 1, eene bepaalde verblijfplaats binnen het Rijk in Europa aan te wijzen en hen daarheen te doen overbrengen, of wel hun het verblijf op bepaalde plaatsen van het Rijk in Europa te ontzeggen en hen daaruit te doen verwijderen.

De vrijheid van hier te lande vertoevende vreemdelingen om zich naar het buitenland te begeven, wordt door de toepassing van het voorgaande lid niet verkort.

De arrondissements-rechtbank, binnen welker gebied een vreemdeling, met toepassing van het 1ste lid, in een bepaalde verblijfplaats is opgenomen, kan in raadkamer op de vordering van het openbaar ministerie of op verzoek van den vreemdeling, nadat daarop het openbaar ministerie zal zijn gehoord, de invrijheidstelling van den vreemdeling gelasten.

Opmerkingen:

1. B.B.B.G., art. 24 schrijft voor internering een bepaalde procedure voor en geeft de geïnterneerde een rechtsmiddel om tegen zijn internering op te komen.
2. S.O.B., art. 33, Vreemdelingenwet 1849, art. 13 en Vreemdelingenwet 1918, art. 2 schrijven generlei procedure voor en geven de geïnterneerde geen verweermiddel, m.d.v. dat de Vreemdelingenwet 1918, art. 2, uitdrukkelijk bepaalt, dat de vrijheid van de vreemdelingen om zich naar het buitenland te begeven, door zijn internering niet verkort wordt.

N.B. Vreemdelingenwet 1918, art. 2, spreekt niet

van interneren, doch van het "aanwijzen van een bepaalde verblijfplaats binnen het Rijk in Europa". In de Nederlandse staatsrechtswetgeving wordt dit gewoonlijk interneren genoemd.

In een ontwerp van wet, houdende nieuwe regelen met betrekking tot de staat van oorlog en de staat van beleg (Oorlogswet), worden de huidige artikelen 33 en 52 S.O.B. vervangen door de art. 57 en 58, welke als volgt luiden:

/de

1. Het militair gezag is bevoegd iedere persoon, ten aanzien van wie gegrond vermoeden bestaat, dat hij/uit- of inwendige veiligheid van het Rijk in gevaar zal brengen, in de bewaring van Onze Minister van Justitie, of, indien en zolang dit niet mogelijk is, in militaire bewaring te stellen.
2. Van elke in bewaringstelling wordt proces-verbaal opgemaakt. Dit proces-verbaal, hetwelk mede de redenen van de in bewaringstelling vermeldt, wordt binnen tweemaal vier en twintig uren in afschrift medegedeeld aan Onze Minister van Oorlog, aan de Arrondissementsrechtbank van de woonplaats van de in bewaring gestelde en aan de in bewaring gestelde.
Indien mededeling van de redenen van de in bewaringstelling aan de in bewaring gestelde strijdig wordt geoordeeld met het belang van de Staat, worden deze redenen in het voor hem bestemde afschrift niet opgenomen.
3. Tegen een in bewaringstelling kunnen schriftelijk bezwaren worden ingediend bij de in het vorige lid bedoelde rechtbank. Indien de in bewaring gestelde zulks bij zijn bezwaarschrift zoekt, is de rechtbank gehouden hem zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen één maand na de indiening van het bezwaarschrift te horen. De rechtbank kan, ook wanneer geen bezwaarschrift is ingediend, Onze Minister van Oorlog uitnodigen haar terzake alle nodig geachte inlichtingen te verschaffen of te doen verschaffen. Onze Minister van Oorlog is bevoegd hierbij mede te delen, dat het openbaar belang zich verzet tegen kennisneming daarvan door anderen dan de rechtbank.
4. Indien tegen een in bewaringstelling een bezwaarschrift is ingediend, brengt de rechtbank haar oordeel daaromtrent zo spoedig mogelijk ter kennis van de in bewaring gestelde en van Onze Minister van Oorlog. Na ontvangst van het advies van de rechtbank beslist Onze Minister van Oor-

log onverwijld op het bezwaarschrift.

5. De rechtbank is te allen tijde bevoegd Onze Minister van Oorlog in kennis te stellen met haar oordeel omtrent een in bewaringstelling waarvan haar overeenkomstig het tweede lid van dit artikel mededeling is gedaan.
6. -
7. Onze Minister van Oorlog bepaalt in overeenstemming met Onze Minister van Justitie, waar de in bewaringstelling geschiedt.
8. -

Deze redactie is concordant met die van art. 24 B.B.B.G.

Artikel 58:

Het militair gezag is bevoegd te bepalen, dat een bij de wet toegelaten vrijheidsbeneming ten uitvoer wordt gelegd in andere dan bij of krachtens andere wetten aangewezen plaatsen.

Opmerkingen:

1. Dit ontwerp van wet is tot op heden (31/8-1955) nog niet ingediend bij de 2e Kamer der Staten-Generaal.
2. B.B.B.G., art. 24 en art. 57 van het Ontwerp van Oorlogswet wijzen er op, dat het interneringsbeleid der Regering, zo dit ontwerp tot wet verheven wordt, geheel onderworpen is aan het oordeel van de rechter. Deze velt echter geen vonnis, doch adviseert de Minister van Binnenlandse Zaken resp. de Minister van Oorlog. Bij dezen berust de beslissing.

Behalve door de bepalingen van onze, hierboven vermelde, nationale wetten wordt de internering van vreemdelingen thans beheerst door het "Verdrag van Genève betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd", van 12 Augustus 1949, door Nederland, een der verdragsluitende partijen, bekrachtigd bij de Wet van 19/5-1954 (Stbl. 249) en hierdoor voor ons land in werking getreden op 19/11-1954 (vide Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden 1951 No. 75 ja 1954 No. 192). Tot op heden (31/8-1955) hebben de volgende landen het verdrag geratificeerd:

Amerika, Veren.Staten van
België
Bulgarije
Chili
Cuba
Denemarken
W. Duitsland
Equador
Egypte
Finland
Frankrijk
Guatamala
Heilige Stoel
Hongarije
India
Israël
Italië
Japan
Jordanië
Libanon
Liberia
Lichtenstein
Luxemburg
Mexico
Monaco
Nederland
Nicaragua
Noorwegen
Oostenrijk
Pakistan
Philippijnen
Polen
Roemenie
Salvador
San Marino
Spanje
Syrië
Thailand
Tsjecho-Slowakije
Turkije
Ukraine
U.S.S.R.
Vietnam
Wit-Rusland
Zuid-Afrika
Zuid-Slavië
Zweden
Zwitserland.

De m.b.t. het onderwerp dezer nota voornaamste bepalingen van dit verdrag zijn de volgende:

Art. 2, lid 1 en 2:

Onverminderd de bepalingen welke reeds in tijd van vrede in werking moeten treden, is dit Verdrag van toepassing ingeval een oorlog is verklaard of bij ieder ander gewapend conflict dat ontstaat tussen twee of meer der Hoge Verdrag-sluitende Partijen, zelfs indien de oorlogstoestand door één der Partijen niet wordt erkend.

Het Verdrag is eveneens van toepassing in alle gevallen van gehele of gedeeltelijke bezetting van het grondgebied van een Hoge Verdrag-sluitende Partij, zelfs indien deze bezetting geen gewapende tegenstand ontmoet.

Art. 4, lid 1 en 2:

Dit Verdrag beschermt personen die, op welk tijdstip en op welke wijze ook, in geval van een conflict of bezetting, zich in de macht bevinden van een Partij bij het conflict of van een bezettende Mogendheid van welke zij geen onderdanen zijn.

Onderdanen van een Staat die niet gebonden is door het Verdrag, worden hierdoor niet beschermd. Onderdanen van een onzijdige Staat, die zich bevinden op het grondgebied van een oorlogvoerende Staat, en onderdanen van een mede-oorlogvoerende Staat worden niet als beschermde personen beschouwd zolang de Staat van welke zij onderdanen zijn, een normale diplomatieke vertegenwoordiging heeft bij de Staat in wiens macht zij zich bevinden.

Art. 5, lid 1:

Indien, op het grondgebied van een Partij bij het conflict, deze Partij ernstige redenen heeft om een bepaald door dit Verdrag beschermd persoon te verdenken van handelingen, schadelijk voor de veiligheid van de Staat, of indien vaststaat, dat hij zodanige handelingen pleegt, zal deze persoon geen aanspraak kunnen maken op de rechten en voorrechten krachtens dit Verdrag, welke, indien hij deze zou genieten, nadeel zouden kunnen berokkenen aan de veiligheid van de Staat.

Art. 41, lid 1:

Indien de Mogendheid in wier macht zich beschermde personen bevinden, de andere in dit Verdrag genoemde contrôlemaatregelen niet voldoende acht, zijn de strengste contrôlemaatregelen welke zij mag toepassen, die van het aanwijzen

van een gedwongen verblijfplaats of internering, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 42 en 43.

Art. 42, lid 1:

De internering van of de aanwijzing van een gedwongen verblijfplaats voor beschermde personen mag alleen dan worden gelast indien de veiligheid van de gevangenhoudende Mogendheid zulks volstrekt noodzakelijk maakt.

Art. 43:

Ieder beschermd persoon die geïnterneerd is of aan wie een gedwongen verblijfplaats is aangewezen, heeft het recht te verzoeken, dat een bevoegd gerecht of een daartoe door de gevangenhoudende Mogendheid aangewezen administratief college de te zijnen aanzien genomen beslissing zo spoedig mogelijk aan een nieuw onderzoek onderwerpt. Indien de internering of de aanwijzing van een gedwongen verblijfplaats wordt gehandhaafd, zal het gerecht of het administratief college op gezette tijden, en ten minste tweemaal per jaar, de zaak onderzoeken ten einde de oorspronkelijke beslissing ten gunste van de betrokken persoon te wijzigen, indien de omstandigheden zulks veroorloven.

Tenzij de betrokken beschermde personen zich daartegen verzetten, zal de gevangenhoudende Mogendheid, zo spoedig mogelijk, aan de beschermde Mogendheid mededeling doen van de namen van de beschermde personen die geïnterneerd zijn of aan wie een gedwongen verblijfplaats is aangewezen, en van hen die uit internering zijn ontslagen of wier gedwongen verblijf is beëindigd. De beslissingen van de in het eerste lid van dit artikel genoemde gerechten of colleges zullen eveneens, onder dezelfde voorwaarden, zo spoedig mogelijk ter kennis van de beschermende Mogendheid worden gebracht.

Art. 44:

Bij het toepassen van de in dit Verdrag bedoelde contrôlemaatregelen zal de gevangenhoudende Mogendheid vluchtelingen die in feite geen bescherming van enige regering genieten, niet behandelen als vijandelijke vreemdelingen uitsluitend op grond van het feit, dat zij rechtens tot een vijandelijke Staat behoren.

Art. 45, lid 3, 2 eerste volzinnen:

Beschermde personen mogen door de gevangenhoudende Mogendheid slechts aan een Mogendheid die partij is bij dit Verdrag worden overgedragen, en

dan alleen nadat de gevangenhoudende Mogendheid zich ervan heeft vergewist, dat die andere Mogendheid bereid en in staat is het Verdrag toe te passen. Wanneer beschermde personen onder die omstandigheden worden overgedragen, berust de verantwoordelijkheid voor de toepassing van het Verdrag bij de Mogendheid die zich bereid heeft verklaard hen op te nemen, gedurende de tijd, dat zij aan haar zijn toevertrouwd.

Opmerkingen:

1. In Nederland vertoevende vreemdelingen kunnen krachtens art. 4 van het Verdrag worden onderscheiden in:

- a. niet-beschermde personen;
- b. beschermde personen.

T.a.v. de categorie a gelden de bepalingen der nationale wetgeving; t.a.v. de categorie b. die van het Verdrag van Genève (art. 65 Gw.: "Binnen het Koninkrijk geldende wettelijke voorschriften vinden geen toepassing wanneer deze niet verenigbaar zou zijn met overeenkomsten, die hetzij vóór, hetzij na de totstandkoming der voorschriften zijn bekend gemaakt overeenkomstig artikel 66." /-

/- Art.60 1.1. "De rechter treedt niet in beoordeling van de grondwettigheid van overeenkomsten.")

2. Iedere beschermde vreemdeling kan ex art. 42 worden geïnterneerd indien de veiligheid van de gevangenhoudende mogendheid zulks volstrekt noodzakelijk maakt.

Art. 43 geeft de geïnterneerde een rechtsmiddel om tegen zijn internering op te komen en treft nog enkele andere voorzieningen, ten doel hebbende te voorkomen dat iemand onrechtvaardiglijk ^{of} langer dan strikt noodzakelijk is geïnterneerd blijft.

(Art. 41 maakt verschil tussen internering en het aanwijzen van een gedwongen verblijfplaats. Waaruit dat verschil bestaat wordt niet gezegd. In de terminologie van onze nationale wetgeving is er geen verschil tussen. Vermoedelijk (doch hier zijn verschillende opvattingen mogelijk) is de aanwijzing van een gedwongen verblijfplaats een zeer milde vorm van internering. Zo is b.v. denkbaar (hoewel tevens hoogst onwaarschijnlijk), dat iemand Poedijk of Monster als gedwongen verblijfplaats krijgt aangewezen, al of niet met de plicht zich regelmatig bij de politie te melden. Met internering zou dan bedoeld kunnen zijn

-onderbrenging-

onderbrenging in afgesloten kampen).

3. Artikel 5 noemt de gevallen op waarin het mogelijk is, dat aan bepalingen van het Verdrag gederogeed wordt. Zo zal een door dit Verdrag beschermd persoon, indien een Partij bij het conflict (zie art. 2) ernstige redenen heeft hem te verdenken van handelingen, schadelijk voor de veiligheid van de Staat of indien het vast staat, dat hij zodanige handelingen pleegt, "geen aanspraak kunnen maken op de rechten en voorrechten krachtens dit verdrag, welke, indien hij deze zou genieten, nadeel zouden kunnen berokkenen aan de veiligheid van de Staat."

Verdenking van handelingen, schadelijk voor de veiligheid van de Staat en feitelijke dusdanige handelingen zijn derhalve geen voorwaarden voor internering. Zij zijn voorwaarden voor de onthouding aan de betrokken persoon van hem toekomende rechten en voorrechten krachtens het verdrag; niet van alle rechten en voorrechten, doch slechts van die, welke, indien hij ze zou genieten, nadeel zouden kunnen berokkenen aan de veiligheid van de Staat.

Welke deze rechten zijn is niet aangegeven. Het oordeel hierover wordt blijkbaar aan de betrokken staten overgelaten. Dit kan ook moeilijk anders. Waarschijnlijk moet hierbij gedacht worden aan rechten als dat tot correspondentie met familie e.d.; niet echter aan het recht en de waarborgen van art. 43 (zie hiervoor).

4. Aangezien het Verdrag geen subjectief criterium voor internering noemt (het objectieve criterium van art. 42, dat de veiligheid van de gevangenhoudende Mogendheid internering volstrekt noodzakelijk moet maken, verdient nauwelijks die naam) zal de rechter of het administratieve college van art. 43 bij de beoordeling van de rechtvaardigheid der internering de criteria der nationale wetgeving moeten aanleggen.

Hierbij moge nog opgemerkt worden, dat art. 43 niet vermeldt, althans niet expressis verbis, of het oordeel van de rechter of het administratief college beslissend is voor handhaving of opheffing der internering. "Gezien het systeem, dat er aan ten grondslag ligt ~~an~~, de redactie van de 2e volzin, voorlaatste zinsnede, mag aangenomen worden, dat het oordeel van de rechter of het administratieve college in deze aangelegenheid beslissend is.

/ en die van de laatste volzin

5. Uit een aantal bepalingen valt af te leiden, dat het verdrag ervan uitgaat, dat internering plaats vindt op het grondgebied van de bij het

conflict betrokken partij.

Over overbrenging van geïnterneerden naar een gebied buiten het grondgebied van die Partij waarbij deze geïnterneerden in de macht zouden blijven van de Partij, die hen geïnterneerd heeft, wordt nergens gesproken. Wel wordt in art. 45 de mogelijkheid gescha- pen beschermd personen over te dragen aan een andere Mogendheid, welke partij is bij het Verdrag.

Conclusies:

1. Vreemdelingen kunnen geïnterneerd worden ex art. 13 Vreemdelingenwet 1849 en art. 2 Vreemdelingenwet 1918. De bepalingen van de Vreemdelingenwet 1849 zien op z.g. toegelaten vreemdelingen en worden al bijna sinds een eeuw buiten toepassing gelaten, aangezien sinds ± 1855 geen enkele vreemdeling meer "toegelaten" wordt. Aangenomen mag dan ook worden, dat art. 2 Vreemdelingenwet 1918 in feite art. 13 Vreemdelingenwet 1849 heeft vervangen. Aangezien volgens het laatste lid van art. 2 Vreemdelingenwet 1918 de vreemdeling zijn internering kan beëindigen door zich naar het buitenland te begeven, is het duidelijk, dat dit artikel voor de onderhavige aangelegenheid niet van belang is.
2. Staatsburgers zowel als vreemdelingen kunnen geïnterneerd worden ex art. 24 B.B.B.G. en art. 33 S.O.B.
3. Mede gelet op de redactie van art. 57 Ontwerp Oorlogswet kan gezegd worden, dat het criterium voor internering is, dat ten aanzien van de te interneren persoon het gegronde vermoeden bestaat, dat hij de openbare orde, rust en veiligheid in gevaar zal brengen (niet met de mogelijkheid, doch met de mate van waarschijnlijkheid, dat iemand de openbare orde enz. in gevaar zal brengen wordt dus rekenig gehouden).

Dit criterium doet enkele voor de hand liggende vragen rijzen:

1. Kan van iemand ten aanzien van wie gegrond vermoeden, ja welhaast zekerheid, bestaat, dat hij de rechtsorde van een eventuele bezetter met woord en daad zal steunen, doch van wie eveneens verwacht kan worden, dat hij vóór de bezetting zich van elke activiteit zal onthouden, gezegd worden, dat hij de openbare orde, rust en veiligheid, in de

zin van bovengenoemde wettelijke bepalingen, in gevaar zal brengen?

Het antwoord op deze vraag, zal mede in verband met art. 64 van het meermalen genoemde Verdrag van Genève n.h.v. ontkennend moeten zijn. Art. 64 vd. luidt als volgt:

" De strafwetgeving van het bezette gebied zal van kracht blijven, behoudens voor zover mag worden ingetrokken of opgeschort door de bezettende Mogendheid ingeval deze wetgeving een bedreiging vormt voor haar veiligheid dan wel de toepassing van dit Verdrag belemmert. Behoudens laatstgenoemde overweging en de noodzakelijkheid om een doeltreffende rechtsbedeling te verzekeren, zullen de gerechten van het bezette gebied hun werkzaamheden met tot alle vergrijpen, in bedoelde strafwetgeving voorzien, blijven verrichten.

De bezettende Mogendheid mag de bevolking van het bezette gebied echter onderwerpen aan bepalingen welke noodzakelijk zijn om de bezettende Mogendheid in staat te stellen haar uit dit Verdrag voortvloeiende verplichtingen na te komen, het geregeld bestuur van het gebied te handhaven, alsmede de veiligheid te verzekeren van de bezettende Mogendheid, van de leden en de eigendommen van het bezettingsleger of de bezettingsadministratie, zomede van de door haar gebruikte instellingen en verbindingslijnen."

De strafwetgeving blijft dus, tenzij de bezetter hiervan af wil wijken uit veiligheids-overweging, intact.

Hieruit volgt, dat de bepalingen van het 2e Boek van het Wetboek van Strafrecht inzake misdrijven tegen de veiligheid van de Staat en misdrijven tegen de openbare orde bij bezetting ten gunste van de bezetter zullen gelden en dan uiteraard zullen gelden met betrekking tot diens veiligheid en diens openbare orde.

Het gaat dus niet aan te zeggen, dat iemand die deze openbare orde, rust en veiligheid van de bezettende staat niet alleen /in gevaar brengt, doch zelfs bevordert, deze openbare orde enz. tegelijkertijd op grond van art. 24 wel in gevaar brengt.

Iemand, als waarvan in deze vraag sprake is, kan dus niet geïnterneerd worden volgens de thans ter zake geldende bepalingen. Gedacht wordt hierbij aan personen als Prof. en Prof.

/ niet

2. Kan van iemand, die in woord en geschrift, mogelijk zelfs in daad, blijkt geeft van *défaitisme* of zich verzoenend of zelfs prijzend over de vijand uitlaat, gezegd worden, dat hij de openbare orde enz. in gevaar brengt?

Afgezien van het feit, dat zowel art. 24 als art. 57 Ontwerp Oorlogswet als voorwaarde voor internering stelt, dat er gegronde vermoeden besta, dat iemand de veiligheid in gevaar zal brengen en daarmee de mogelijkheid dat iemand, zonder zich aan een strafbaar feit schuldig te maken, de veiligheid, in gevaar brengt, voorbijgaat, moet deze vraag n.h.v. bevestigend beantwoord worden. Gesteld kan immers worden, dat door een zodanige activiteit de weerbaarheidsgedachte afbreuk kan worden gedaan, de strijdvaardigheid der militairen en het moreel der burgers kunnen worden aangetast en dat daardoor gevaar voor de veiligheid van de Staat zal kunnen ontstaan.

Bestaat nu gegrond vermoeden, dat de activiteit van iemand een dergelijke ontwikkeling ten gevolge zal hebben, dan kan gezegd worden, dat hij de veiligheid van de Staat in gevaar zal brengen en kan hij op grond daarvan geïnterneerd worden.

Voor een niet-demonstratieve *défaitistische* houding geldt dit uiteraard niet.

3. Kan van iemand, die geruchten verspreidt of de wereld in zendt gezegd worden, dat hij de openbare orde enz. in gevaar brengt? Afhankelijk van de aard en de gevolgen der geruchten moet het antwoord hierop bevestigend of ontkennend luiden.

Als bijv. ten gevolge van geruchten winkels of banken bestormd worden of andere ongeregelheden ontstaan, kan zeer zeker gezegd worden, dat de openbare orde verstoord is. In dergelijke gevallen moet echter meer verwacht worden van repressie door de strafwet dan van preventie.

Immers wie zijn die *notoire*, voor de openbare orde, rust en veiligheid potentieel gevaarlijke, geruchtenfabrikanten en/of -verspreiders, die preventief geïnterneerd moeten worden?

Een dergelijke repressie kent de Nederlandse strafwet, in tegenstelling tot de vroegere Nederl. Indische, niet.

Ten slotte nog enkele opmerkingen met betrekking tot het z.g. Ambtenarenverbod ter illus-

tratie van de tot dusverre t.a.v. potentieel staatsgevaarlijke ~~rijks~~ ambtenaren door de Rege- ring aangenomen houding.

Art. 97b van het Algemeen Rijksambtena- renreglement zegt het volgende:

1. Aan de ambtenaar kan eervol ontslag worden ver- leend, indien, naar het oordeel van het gezag, hetwelk tot het verlenen van het ontslag be- voegd is, uit zijne gedragingen van eene zoo- danige gezindheid blijkt, dat geen voldoende voldoende waarborg aanwezig is, dat hij zijn plicht als ambtenaar onder alle omstandigheden getrouwelijk zal volbrengen.
2. Eene gedraging, als bedoeld in het eerste lid, is onder meer aanwezig, wanneer een ambtenaar lid is van eene vereniging, waarvan Onze Mi- nister, Voorzitter van den Raad van Ministers, verklaard heeft, dat zij om de doeleinden, die zij nastreeft, of de middelen, die zij aanwendt, de behoorlijke vervulling van zijn plicht als ambtenaar kan in gevaar brengen of schaden, of wanneer hij teenigerlei wijze medewerking of steun verleent aan eene zoodanige vereniging of van haar uitgaande actie.
3. Voor eene ontslagverleening, als bedoeld in het eerste lid, is de medewerking of machtiging ver- eischt van Onze Minister, Voorzitter van den Raad van Ministers, Deze is gehouden, te voren het advies in te winnen van eene commissie, be- staande uit vijf leden en vijf plaatsvervangende leden. Van de leden wordt een lid als voorzit- ter en een als plaatsvervangend voorzitter aan- gewezen.
4. -
5. -
6. -

Een lijst van de in lid 2 bedoelde vereni- gingen is opgenomen in de beschikking van de Minis- ter van Algemene Zaken van 17 December 1951 No. 29465 (Staatsc.1951, No. 245). Het zijn de volgende:

1. Communistische Partij van Nederland;
2. Arbeiders Bond voor Cultuur;
3. Algemeen Nederlands Jeugdverbond;
4. Nederlandse Vrouwen Beweging;
5. Eenheidsvakcentrale en de daarbij aangesloten bedrijfsbonden.

~~In x 3 x van x de x verscheiden x daer x voor x in x aan x~~

De meeste lagere publiekrechtelijke lichamen hebben, daarmede gehoorgevend aan een desbetreffend verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken in zijn rondzendbrief van 17 December 1951 No. 5926, Afd. A.Z., Bureau I, Kabinet, in hun ambtenarenreglement een met Art. 97~~6~~ Alg. Rijksambtenarenreglement overeenkomstig artikel opgenomen.

In 3 van de verscheidene daarvoor in aanmerking komende gevallen is de Minister President de ingevolge lid 3 vereiste medewerking of machtiging voor verlening van ontslag verzocht. In 2 gevallen heeft de Minister President, in overeenstemming met het advies van de in hetzelfde artikellid genoemde commissie, deze medewerking geweigerd. In één geval is de ambtenaar, in overeenstemming met het advies van hogergenoemde commissie (de z.g. Commissie van POELJE) ~~met machtiging van de Minister President~~ ontslagen geworden. Later is hij echter bij dezelfde Overheid (het betrof hier een gemeente-ambtenaar) wederom in dienst, zij het in een andere functie, aangenomen.

CSO, 3/9-55

✓

Van: PHVD

Van: CSO.

Bijgaande nota
beleefd aangeboden.

11 5 / 9 155